

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 1

1 Ponedeljak, 22. septembar 2025.

2 [Javna sednica]

3 [Optuženi ulaze u sudnicu]

4 --- Po početku zasedanja u 9:00h

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se najavi
6 broj predmeta.

7 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Dobro jutro, časni sude. Ovo
8 je predmet KSC-BC-2020-06, Specijalizovani tužilac protiv
9 Hashima Thačija, Kadrija Veselija, Rexhepa Selimija i Jakupa
10 Krasniqiija.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro jutro.
12 Konstatujem da su svi optuženi u sudnici. Počecemo sa
13 saslušanjem iskaza svedoka odbrane Thači 1DW006. Sudiya
14 Mettraux danas prati zasedanje putem video-konferencijske
15 veze.

16 Najpre da podsetim, u podnesku F03468, panel je odobrio
17 određene mere na osnovu pravila 107 za ovog svedoka,
18 uključujući i da izjava svedoka 006 predstavlja osnovu za širi
19 iskaz i za obim unakrsnog ispitivanja ovog svedoka, i unakrsno
20 ispitivanje treba da bude ograničeno na opseg glavnog
21 ispitivanja kad je reč o pitanjima koje se odnose na
22 verodostojnost, i iskaz svedoka treba da bude na
23 poluzatvorenoj sednici, ukoliko postoji opasnost od neželjenog
24 obelodanjivanja osetljivih i poverljivih informacija. Zatim,
25 svedok može da odbije da odgovori na pitanja na osnovu zaštite

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Proceduralna pitanja

Strana 2

1 poverljivosti i da predstavnici davaoci informacija na osnovu
2 pravila 107, treba da budu prisutni u sudnici tokom iskaza
3 ovog svedoka.

4 Panel neće odobriti pitanja koja ne pokazuju jasnu vezu
5 sa pitanjima o kojima je dao dozvolu pružalaca informacija na
6 osnovu pravila 107 i koja su relevantna za ovaj predmet.
7 Strana koja ispituje treba da bude spremna, da navede na koji
8 način pitanja koja postavlja, potpadaju u okvir dozvole date
9 na osnovu 107.

10 Molim da se svedok uvede u sudnicu.

11 [Svedok ulazi u sudnicu]

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro jutro,
13 svedoče.

14 SVEDOK: [Prevod] Dobro jutro.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sudski poslužitelj
16 -- potužitelj [sic] -- će vam dati sada tekst svečane izjave,
17 koju treba da date na osnovu našeg pravilnika o postupku i
18 dokazima, konkretno pravilu 141(2). Molim da naglas pročitate
19 izjavu.

20 SVEDOK: [Prevod] SVEDOK: [Prevod] Svestan značaja svog
21 svedočenja i svoje zakonske obaveze, svečano izjavljujem da ću
22 govoriti istinu, celu istinu i samo istinu i da neću prećutati
23 ništa od svojih saznanja.

24 SVEDOK: JOHN DUNCAN

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala. Svedoče,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Proceduralna pitanja

Strana 3

1 možete da sednete.

2 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, danas
4 počinje vaše svedočenje. Očekujemo da će ono trajati dva do
5 tri dana. Kao što znate, najpre će vas ispitivati Thačijeva
6 odbrana, a zatim preostali timovi odbrane i nakon njih,
7 tužilaštvo ima pravo da vam postavi takođe pitanja. Članovi
8 panela će takođe možda imati pitanja za vas.

9 Thačijeva odbrana procenjuje da će joj za vaše glavno
10 ispitivanje biti potrebno četiri i po sata. Preostalim
11 timovima odbrane će biti potrebno otprilike dva sata, a
12 tužilaštvo procenjuje da će mu biti potrebno otprilike četiri
13 sata. Kada je reč o procenama, panel pozdra -- poziva strane,
14 da efikasno koriste dodeljeno vreme. Panel može da dopusti
15 dodatno ispitivanje, ukoliko su ispunjeni uslovi za to.

16 Svedoče, nastojte da odgovarate na pitanja u kratkim
17 rečenicama. Ukoliko ne razumete neko pitanje, slobodno
18 zatražite da se ono ponovi, pa će biti ponovljeno ili
19 pojašnjeno. Takođe, molim da navodite osnov za svoja saznanja
20 o činjenicama i okolnostima o kojima ste ispitivani.

21 Molim da govorite blizu mikrofona i sačekate pet sekundi
22 pre nego što odgovorite na postavljeno pitanje, kako bi
23 prevodioci stigli sve da prevedu.

24 Tokom narednih dana, dok budete svedočili u sudnici, ne
25 smete ni sa kim izvan sudnice da govorite o sadržaju svog

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 4

1 iskaza. Ukoliko vam neko izvan sudnice postavi pitanje u vezi
2 sa vašim iskazom, molim da nam odmah kažete.

3 Molim da prestanete da govorite ukoliko to zatražim od
4 vas, ili ukoliko vidite da sam podigao ruku. To znači da je
5 potrebno da vam dam neko uputstvo.

6 Ukoliko vam je potrebna pauza u bilo kom trenutku ili
7 želite da nešto ponovimo, molim da nam kažete i izaći ćemo vam
8 u susret.

9 Najpre, počinjemo sa pitanjima odbrane Thači. Molim da
10 pažljivo saslušate njihova pitanja. Izvolite.

11 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Pre nego što počnem, da li svedok
12 zna da sudija Mettraux pa -- prati putem video-konferencijske
13 veze?

14 O. Znam.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Vidite ta --
16 videćete ga na ekranu kada bude uzimao reč, ne sada.

17 SVEDOK: [Prevod] U redu.

18 Ispituje g. Tavakoli:

19 P. Dobro jutro, g. Duncan.

20 O. Dobro jutro.

21 P. Mi smo se već sastali. Ja sam Nina Tavakoli, branilac g.
22 Thačija. Molim da nam kažete svoje puno ime i prezime.

23 O. Ja sam John Stuart Duncan.

24 P. Molim da kažete kada ste rođeni.

25 O. 17. aprila 1958.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 5

1 P. Shvatam da moram malo da usporim, budući da oboje
2 govorimo na engleskom, a imamo simultani prevod. Šta ste --
3 čiji ste državljanin?

4 O. Francuske i Velike Britanije.

5 P. Šta ste po zanimanju?

6 O. Ja sam u penziji. Bio sam u diplomatskoj službi 38
7 godina, bio sam i na položaju britanskog ambasadora i
8 guvernera jedne teritorije.

9 P. Možete li sudu da kažete koje je vaše profesionalno
10 iskustvo i ukažite na određene funkcije koje ste po --
11 obavljali tokom 38 godina i na kojim područjima ste bili?

12 O. Da. To je poduža lista, pa ću pokušati da budem kratak.

13 Bio sam dva puta na položaju u Parizu, zatim u Kartumu, u
14 Albaniji, u Briselu dva puta i na Folklandskim ostrvima kao
15 guverner kraće vreme i takođe sam bio guverner Britanskih
16 Devičanskih ostrva. Ja sam se bavio političkim i vojnim
17 pitanjima. Bio sam u delegacija u NATO-u 1993. godine i bavio
18 sam se razmeštanjem evropske policijske snage u mostaru. Pre
19 toga sam bio -- prethodno sam se bavio posmatračkom misijom
20 Evropske zajednice na granici između Albanije i Kosova.

21 To je poduži spisak i završio sam svoju političku i vojnu
22 karijeru, na položaju ambasadoru za kontrolu oružja i
23 razoružanje pri Ujedinjenim nacijama u Ženevi i Njujorku.

24 Dakle, to je poduži spisak šta sam sve radio tokom 38 godina.

25 P. Hvala. Kada kažete "vojna i politička pitanja", šta time

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 6

1 hoćete reći?

2 O. U diplomatiji mi se obično specijalizujemo. Ja sam
3 studirao strat -- studije koje su se bavile strateškim
4 pitanjima. Dakle, to je teorija iz vojne oblasti i bavi se
5 strategijom. A kad sam počeo da radim u diplomatskoj službi,
6 postepeno sam prešao da se bavim time i tu se bavimo vojnim
7 pitanjima koja imaju političke implikacije.

8 Dakle, ja sam bio i na položaju zamenika šefa odseka za
9 bezbednosnu politiku, kako se to zvalo 1998. godine, a onda
10 sam prešao i na operativnija pitanja, kada sam ostavljen za
11 političkog savetnika vrhovnog komandanta saveznika NATO pakta
12 od 1998. Do 2001.

13 P. Vi ste rekli da ste imali i radno iskustvo u zemljama
14 zapadnog Balkana. Kada i gde.

15 O. Da. Bavio sam se Balkanom. Kao što sam rekao, radio sam
16 na razmeštanju policijskih snaga u mostaru i bio sam prvi
17 britanski diplomata koji je raspoređen u Albaniji nakon 46
18 godina i uspostavio sam britansku misiju tamo 1992. godine.
19 Takođe, kada sam bio u Londonu, ja sam radio u odseku za
20 bezbednosnu politiku i učestvovao u radu više grupa, jer je to
21 bilo vreme kada je bosans -- rat u Bosni bio u toku, tako da
22 sam imao bogato iskustvo u radu u Albaniji i uopšte na
23 Balkanu.

24 P. Koje godine ste vi bili u tom odseku za bezbednosnu
25 politiku?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 7

1 O. To je bilo neposredno pre razmeštanja trupa NATO pakta,
2 dakle 1998.

3 P. Možete li nam reći koja ste priznanja dobili tokom rada?

4 O. Ja sam dobio orden Britanske imperije za svoj rad u
5 Albaniji, dobio sam takođe i medalju zbog rada na Kosovu i
6 dobio sam medalju vojske Sjedinjenih Država zbog svog rada na
7 Kosovu.

8 P. Pređimo sada na vaše obrazovanje. Koja ste zvanja stekli?

9 O. Ja sam diplomirao međunarodne odnose, specijalizovao sam
10 se u strateškim poslovima, međunarodnom pravu i evropskom
11 pravu, takođe sam studirao na Sorboni u Parizu i pohađao sam i
12 odbrambeni koledž za ofi [sic] -- za službenike NATO-a 1992.

13 P. Koliko dugo ste bili na tim studijama u koledžu?

14 O. Šest meseci.

15 P. Zašto ste pohađali taj kurs?

16 O. Od mene je zatraženo da to uradim. Ja -- trebalo je da
17 preuzmem dužnost u Briselu i ja sam bio jedan od malobrojnih
18 civila koji su pohađali taj kurs i bio sam sa potpukovnicima i
19 pukovnicima koji su dobili to unapređenje, a od mene je takođe
20 zatraženo da pohađam taj kurs. Ja sam prihvatio što je bilo
21 vrlo dobro kao priprema za moju kasniju karijeru.

22 P. Zašto ste mislili da će vam to biti od pomoći?

23 O. Zato što mi je to dalo praktičniji fokus da priliku da
24 tokom šest meseci sarađujem sa vojnim oficirima, koji su na
25 višim položajima sa kojima sam kasnije sarađivao i to mi je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 8

1 dao -- to mi je dalo izuzetan kontekst za rad sa tim ljudima.

2 P. S obzirom na vaše profesionalno iskustvo i s obzirom na
3 vaše studije u koledžu NATO-a, da li biste mogli da kažete da
4 razumete kako funkcioniše vojska i šta su vojni koncepti?

5 O. Da.

6 P. Šta ste radili u periodu od avgusta 1998. do decembra
7 2001?

8 O. Ja sam bio politički, britanski politički savetnik
9 Wesleya Clarka, vrhovnog zapovednika savezničkih snaga NATO-a
10 i njegovog zamenika sir Ruperta Smitha. Ja sam bio na položaju
11 koji je poznat kao INTERAF skraćenica, international military
12 affairs. U vojsci vole skraćenice. Samo su Sjedinjene američke
13 države imale tu praksu koja je poticala još iz vremena drugog
14 svetskog rata, da imaju diplomate koji sarađuju sa višim
15 vojnim komandantima. U britaniji je to obustavljeno tokom
16 drugog svetskog rata i ja sam bio drugi čove koji je dobio
17 takvu funkciju u strateškom štabu saveznika u Monsu.

18 P. A, da li su Sjedinjene Države imale političkog savetnika
19 u to vreme?

20 O. To je bio moj neposredni nadređeni Michael Durkee [ako je
21 prevodilac dobro čuo]

22 P. Hvala. Šta je bila vaša funkcija?

23 O. Moja uloga je bila da dajem savete vojnim komandantima u
24 pogledu diplomatskih i političkih pitanja i da im dam redovne
25 *briefinge* u pogledu toga, šta se dešavalo u regionalnom i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 9

1 međunarodnom kontekstu i da ih posavetujem u pogledu toga,
2 kako treba da odgovori i na koji način će se to odraziti na
3 operacije.

4 Takođe, davali smo *briefing-e*, kada se održavaju sastanci
5 sa političkim rukovodstvom, a na Kosovu su tokom sukoba su
6 često imali takve sastanke i ja sam onda tada vodio beleške i
7 tokom -- na tim sastancima, i pisao izveštaj generalnom
8 sekretaru Solani.

9 P. U -- koje su bile vaše odgovornosti [govornici se
10 preklapaju]. Govoriću sporije. S obzirom na iskustvo koje sam
11 imao iz Albanije, ja sam se bavio Kosovom, a moj kolega, Mike
12 Turkey je bio tamo već određeni broj godina pre mene i dobro
13 je poznavao situaciju u Srbiji. Tako da smo se podelili. Ja
14 sam se bavio kosovskim pitanjima, a on srpskim. Ja sam išao sa
15 generalima kada su odlazili u Bosnu na primer, a često smo to
16 radili gde smo se sastajali sa komandantima ili u Portugal,
17 ili kad smo imali sastanke sa drugim saveznicima iz NATO-a.
18 Dakle, mi smo podelili posao između nas.

19 P. Kada kažete da ste se bavili kosovskim pitanjima, čime
20 ste se konkretno bavili?

21 O. Manje-više svime. Ja sam se upoznao s time kako
22 funkcioniše albansko društvo dok sam bio u Albaniji. To mi je
23 bio posao da shvatim, a i interesovalo me. To je bila zemlja
24 koja je bila zatvorena tokom 46 godina i ja sam zaista
25 nastojao da shvatim kako njihovo društvo funkcioniše.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 10

1 To je sastavni deo posla diplomate. Naš je posao da našim
2 pretpostavljenima objasnimo kako funkcioniše društvo, kako se
3 može vršiti uticaj i šta može predstavljati poteškoće za nas.
4 Dakle, to je fundamentalno posao diplomate, da izvestite svoje
5 pretpostavljene o takvim pitanjima.

6 Ali, postojao je još jedan aspekt, a siguran sam da vam
7 je to poznato, a ta ideja velike Albanije je zabrinjavala
8 međunarodnu zajednicu veći broj godina i kada je nest --
9 diktatura nestala u Albaniji, pitali smo se kakav je odnos
10 između Albanije i Kosova i hteli -- hteo sam upravo da se
11 bavim tim pitanjima i razgovaram s ljudima i shvatim -- i
12 izvestim moje pretpostavljene da li je to nešto što je
13 realnost na terenu, na koji način se to može desiti, da li
14 postoje razlike između Albanaca u Albaniji i Albanaca na
15 Kosovu i kako razmišljaju.

16 P. I šta ste zaključili o načinu na koji su razmišljali
17 kosovski Albanci?

18 O. Pa, očigledno kosovski Albanci su bili u suštini
19 'aparthajda' [kao što je prevedeno] za vreme ere Miloševića.
20 Oni su bili isključeni iz države, iz javnih službi i kao što
21 smo videli, postepeno se to pretvorilo u etničko čišćenje.
22 Ali, oni su se dosta razlikovali od Albanaca iz Albanije i po
23 mom mišljenju, te dve strane se nisu baš volele. Ja sad
24 nagađam, to je moje mišljenje, Albanija je podeljena ugrubo na
25 tri područja, sever, gde ljudi razumeju Albaniju, o tome

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 11

1 razgovaraju, o krvnoj osveti, klanovima i tako dalje. Dakle,
2 to je dominantni deo istorija i kultura severne Albanije,
3 srednji deo Albanije je malo različit, a južna Albanija je pod
4 ozbiljnim uticajem Grčke i tamo ima dosta etničkih Grka.
5 Dakle, ne radi se o homogenom društvu.

6 A, što se tiče kosovskog društva, dosta njih je poteklo
7 iz severne Albanije, tako da koncept časti, kako to da kažem,
8 mislim da krvna osveta, kanon kao osnova društva, određeni
9 način razmljanja je. Da vam dam primer. Ja sam Kelt,
10 Škotlandan. Dakle, prva stvar koju mi uradimo kad se sretnemo
11 je, ko je tvoja porodica, da li možda imamo neke rođачke veze.
12 Dakle, postoje tu neke sličnosti. Dakle, mi nismo pod teškim
13 uticajem činjenice da imamo ove istorijske porodične veze, ali
14 to čini nas ono što mi jesmo. Dakle, ja sam to viđao. Video
15 sam takođe naznake tog procesa.

16 Kada društvo bude izloženo pretnji, onda se te veze
17 produbljuju. Dakle, to vidimo i u Ujedinjenom Kraljevstvu.
18 Verujem toj osobi, jer je on jedna od nas. Ona je jedan -- ona
19 je jedna od nas. Znači krv je jako bitna. Krv nije voda.
20 Dakle, verujem ovoj osobi, jer zajednički -- razmišljamo
21 slično i mogao sam to da pratim. Nadam se da je ovo odgovor na
22 vaše pitanje.

23 P. Da. Dakle, sad kad se vratimo na vaš rad na Kosovu, da li
24 ste pokrivali OVK?

25 O. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 12

1 P. Da biste posavetovali generala Wesleya clarkea i
2 komandante, na koje ste se izvore oslanjali prilikom davanja
3 saveta?

4 O. Pa, na širok spektar izvora, i možda ako mi dopustite,
5 mogu da vam dam primer jednog uobičajenog dana tokom sukoba i
6 možda će vam to dati neko objašnjenje.

7 P. Da, izvolite.

8 O. Dakle, jedan uobičajeni dan, bi počeo *briefingom* za
9 generala Wesleya Clarka u 7:30h. Trebalo mi je 45 minuta da
10 stignem tamo. Dakle, morao bih onda dosta pre toga da obavim.

11 Probudio bih se. Prvo bih onda pogledao šta ima na
12 internetu, pročitao sve informacije sa interneta u vezi svega
13 što se dešavalo.

14 P. Na Kosovu?

15 O. Da, tako je.

16 P. Onda bih slušao vesti, 24 sata, onda bih se odvezao i
17 usput bih slušao BBC World Service na radiju. Kada bih stigao
18 u kancelariju, pročitao bih sve diplomatske depeše koje su pre
19 -- pristigle tokom noći, pročitao bih službe razne koje su
20 pratile, a u slučaju da sam možda nešto propustio, pročitao
21 bih obaveštajne izveštaje.

22 Onda bih otišao na sastanak i '*briefovao*' generala
23 Clarka, onda bi zajedno '*briefovali*' naše operativne
24 komandante putem video konferencije, koji su bili na terenu.
25 Tokom dana bih razgledao depeše kako su pristizale, razgovarao

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 13

1 sa ljudima koje sam poznavao, bilo da su to bili Albanci iz
2 mog perioda u Albaniji, novinari, predstavnici nevladinih
3 organizacija, raznih ekspertskih grupa. Znači, trudio bih se
4 da prikupim što više informacija da bi stekli kompletnu sliku
5 i kao što znate, ja sam disleksičan, tako da ja razmišljam u
6 slikama i u obrascima, tako bi onda sklapao određeni obrazac o
7 tome šta se dešavalo, koja je dinamika, šta se dešavalo tokom
8 24 sata i onda bi se na to oslanjao. Dakle, razgovarali bi
9 Majk i ja, pre nego što bih ja otišao da se nađem sa generalom
10 Wesley Clarkom, tako da bi mogli da kažemo ovo se dešava, ovo
11 su ključni momenti na koje treba da reagujete. Ovde postoje
12 napetosti koje treba da uzmete u obzir i to bi trajalo tokom
13 celog dana. Dakle, ja bih se bavio kontaktima i prikupljao
14 informacije tokom celog dana prateći ono što se dešava na
15 terenu.

16 P. Ne znam da li vam je to jasno, ali da li ste vi imali
17 insajdere na terenu koji bi vam pružali informacije?

18 O. Nažalost ja ne mogu da odgovorim na to pitanje.

19 P. Da li ste vi shvatili na osnovu onoga što ste znali o
20 kulturi kosovskih Albanaca uticao na način na koji ste vi
21 shvatali OVK?

22 O. Da.

23 P. Na koji način?

24 O. Pa, na mnogo načina. Uopšteno govoreći, a ne konkretno,
25 rekao bih sledeće. Moglo se -- mogle su se primetiti veze

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 14

1 između porodičnih klanova i mogao se primetiti uticaj
2 Jasharija.

3 P. Kako to mislite?

4 O. Ključni igrači, pogotovu na početku, govorimo o avgustu
5 1998, su imali veze sa nekom porodicom, sa nekim lokalitetom i
6 imali su veze sa Jasharijem i to se moglo videti kad ste
7 videli profile ključnih igrača, mogli ste da vidite da se
8 pojavljuje ime jasharije. Učestalo. Dakle, to je bilo
9 očigledno.

10 Ali radilo se o heterogenoj grupi ljudi i stvari su se
11 menjale.

12 P. A, šta hoćete da kažete time, da se radilo o vrlo
13 heterogenoj grupi?

14 O. Pa, skup tih glavnih igrača posebno kako se ubrzavalo
15 etničko čišćenje je bilo višeznačno. Dakle, imali smo ljude
16 koji su bili u redovnoj vojsci JNA, imali smo advokate, imali
17 smo lekare, novinare, druge ljude čije su porodice bile
18 zlostavljane. Dakle, motivacije za uzimanje oružja su bile vrlo
19 različite i drugačije. Da li vam to odgovara na pitanje?

20 O. Da.

21 P. Da li je bilo žena boraca u OVK?

22 O. Da. Bilo je često žena koja su bile seksualno
23 zlostavljane, a za albansku ženu, ako bi bila žrtva seksualnog
24 zlostavljanja, to je bilo užasno. Moramo da imamo u vidu da je
25 to ono što mi opisujemo kao muslimansko društvo. Ne jako

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 15

1 muslimansko, ali Albanci su meni govorili da je bilo ljudi
2 muslimana, koji bi se prekrstili kada bi naišli na crkvu.
3 Dakle, ne radi se o islamskom društvu kakvo se viđa na Bliskom
4 istoku.

5 Međutim, pitanje časti je bilo jako, jako važno Albancima
6 i ženu oskrnaviti na taj način je bilo nešto užasno. Kakva je
7 bila budućnost za tu ženu. Dakle, ja sam sreo nekoliko njih na
8 terenu i one su bile zaista izuzetne osobe.

9 P. Kada ste radili u SHAPE-u i kada se radili za KFOR, šta
10 ste mislili da su htele vaše kolege iz međunarodne zajednice.
11 Dakle, vi ste za njih trebale da definišite kako bi mogli da
12 shvate tu posebnost i različitost kosovsko-albanske kulture?

13 O. Pa, uvek se kaže da svaka vojska se bori u poslednjem
14 ratu, ali ja sam mogao da primetim, da su vrlo često, čak
15 jedan ministar inostranih poslova, rekao generalu Clarku "pa,
16 ovo je Bosna, zar ne?" Naravno, to nije bila Bosna, radilo se
17 o potpuno drugačijem sukobu. Rat nije samo to da se Bošnjaci i
18 Hrvati bore jedni protiv drugog, radi se o pritisku jedne
19 države i progonu jedne etič [sic] -- etničke grupe. Dakle,
20 radi se o potpuno drugačijoj situaciji.

21 Drugi problem, a možda ćemo se time baviti kasnije je, da
22 međunarodna zajednica, mediji, javno mnjenje, komentatori,
23 vojska, diplomate, zaista niste shvatili kompleksnost
24 albanskog društva. Oni su mislili da to kažem kolokvijalno. Na
25 žarište kriminalaca, a ja sam smatrao da je to jedno fu - fu -

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 16

1 - da jedan fundamentalni nesporazum koji će proizvesti
2 ozbiljan problem, a bilo je to i netačno. Dakle, to je nešto
3 što bi moglo da dovede do vrlo, vrlo nezgodne dinamike.

4 Po mom iskustvu i po mom mišljenju, Albanci su vrlo
5 sposobni ljudi koji su sami sebi dovoljni a međunarodna
6 zajednica jednostavno nije shvatila taj stepen snalažljivosti,
7 a kada imamo snalažljivost, ako se njoj ne da izraz, i ako ne
8 može da se ostvari u legitimnim poslovima, oni će naći druge
9 načine i efekat je bio da su Albanci bili jako efikasni
10 kriminalci i to ne iznenađuje, jer su oni vrlo sposobni i
11 snalažljivi ljudi.

12 Odgovor na taj problem nije opresija [sic] [kao što je
13 prevedeno]. Mora se naći izlaz da bi oni mogli da ispolje
14 svoju snalažljivost na produktivniji način. Dakle, to su jako
15 dobri poslovni ljudi, poslovne žene na osnovu onih koje sam
16 sretao posle rata.

17 Dakle, to je problem sa kojim sam se suočavao međunarodna
18 zajednica je vrlo slaboprocenila Albance i Kosovare. A to
19 nije bilo od pomoći, ako smo se bavili ljudima koje smo
20 trebali da zaštitimo.

21 P. A, da bude jasno, vi govorite o Albancima, da li govorite
22 o albanskim Albancima ili kosovskim Albancima.

23 O. Mislio sam na etničke Albance.

24 P. Znači, odnosi se na obe zajednice.

25 O. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 17

1 P. Vi ste ranije spomenuli Kanun. Da li ste to spomenuli?

2 O. Da, jesam.

3 P. Možete li nam ukratko objasniti, šta je to?

4 O. *Kanun* je stari srednjevekovni kanon, zakonik, koji se
5 bavi čašću i u suštini se tu radi o filozofiji 'oko za oko,
6 zub za zub' i to je nešto što je bilo jako prisutno u severnoj
7 Albaniji. Kao što sam rekao, kada je društvo izloženo
8 pritisku, ovi svi načini ponašanja postaju još izraženiji.

9 Dakle, kad sam bio u Albaniji 1992, otišao sam -- obišao
10 sam sever i razgovarao sam sa šefom policije i rekao sam "mora
11 da je jako teško ovde, jer je ovo -- ovde vlada bezakonje u
12 ovom delu sveta. On je rekao ne. U stvari vrlo lako, jer oni
13 to sami međusobno rešavaju i to je kanun. Pokazuje nam da je
14 društvo izloženo pritisku, ima sklonost da postane još jače.

15 Dakle, taj koncept časti je bio jako važan severnim
16 Albancima, kao i kosovskim Albancima, u situacijama kada su
17 bili izloženi pritisku. A, njihovo društvo je bilo izloženo
18 značajnom pritisku.

19 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Želim da pustim sada video. Molim
20 da pogledamo P02519.

21 P. I to ćete videti na svom ekranu, g. Duncan. I molim da --
22 mislim da nam nije potreban transkript. Samo pustite video.

23 [Video snimak]

24 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da zaustavimo video i nije
25 nam potreban više ovaj dokument. Možete li nam reći šta se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 18

1 prikazalo na ovom videu, g. Duncan?

2 O. Ovde je u stvari prikazano potpisivanje sporazuma za
3 demilitarizaciju OVK. To je bilo rano ujutru, 21. juna 1999.
4 Koga ste prepoznali na tom videu?

5 O. Optuženog, g. Thačija, generala Jacksona, pokojnog
6 generala Jacksona, generala Jonh Reitha, i video sam i sebe.

7 GDA TAVAKOLI: [Prevod]

8 P. Možda možemo video ponovo da po -- prikažemo, samo da
9 bismo mogli da nam pokažete sebe. Možda sam prebrzo to rekla.

10 O. Dakle, na levoj strani, vidimo generala Reitha. On ima
11 crvenu beretku, ja sam tu u beloju košulji i crvenoj kravati, a
12 onda u maskirnoj uniformi vidimo generala Jacksona, vidimo
13 osobu sa tim parčedom papira. To je g. Hashim Thači.

14 GDA TAVAKOLI: [Prevod] Da li je moguće da fotografišemo
15 ovaj kadar i onda to može g. Duncan da obeleži?

16 P. Možete li samo pored osoba da napišete njihovo ime, molim
17 vas?

18 O. Ja sam disleksičan, tako da možda mogu samo da obeležim
19 osobe sa 1, 2 i 3, jer imam problem da napišem tačno kako se
20 pišu imena.

21 P. Da. To je sasvim u redu.

22 O. U redu. Radi zapisnika je general John Reith, broj 2, to
23 sam ja. Ovo je broj 3, to je general Mike Jackson, a onda pod
24 brojem 4 je g. Hashim Thači.

25 P. Hvala

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 19

1 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Časni sude. Nudim ovo kao poseban
2 dokazni predlog, časni sude.

3 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. Imamo ovaj
4 zaustavljeni snimak, ima li prigovora?

5 G. HALLING: [Prevod] Nema, časni sude.

6 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ovaj zaustavljeni
7 snimak biće obeležen i usvojen u spis.

8 Molim da mu se dodeli broj.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, to će biti 1D382.

10 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Hvala. To se sada može ukloniti sa
11 ekrana.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Samo trenutak da sačuvamo
13 dokument.

14 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

15 P. Možete li molim vas da kažete sudu, zašto ste bili tamo?

16 O. Da. Bio sam tamo, zato što sam ja napisao sporazum o
17 demilitarizaciji.

18 P. Hvala. A, kada i gde je nastala ideja da se sastavi taj
19 sporazum?

20 O. Ideja o sporazumu o demilitarizaciji je proistekla iz
21 razgovora sa generalom Mikeom Jacksonom, dok je on sa Srbima
22 pregovarao o Kumanovskom sporazumu.

23 P. Možete li da nam kažete šta vam je on rekao. O čemu ste
24 govorili tokom tog razgovora?

25 O. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 20

1 P. Ako mogu, objasnio bih zašto sam sa njim razgovarao. Kao
2 što sam već ranije opisao, Mike Dirky je bio zadužen za
3 pitanja vezana za Srbiju, a ja -- pitanja vezana za Kosovo.
4 Ali smo takođe informisali jedan drugog, tako da dok je Majk
5 Dirki bio zajedno sa generalom Jacksonom, i bavio se
6 Kumanovskim sporazumom, ja sam se vratio u Brisel i moja uloga
7 bila je da pratim kakve su reakcije u Vašingtonu i drugim
8 glavnim gradovima, jer su različite vremenske zone imale
9 određenu ulogu i stalno se dešavalo da se oni oko nečega
10 dogovore, završe diskusiju za taj dan, a onda bi ljudi u
11 prestonicama zapadnih država bili obavešteni o tome, onda bi
12 oni tražili da se u neku [sic] -- unesu neke izmene. Te izmene
13 verovatno, odn. obaveštenja o njima, ne bi ni stiglo do
14 Kumanova do sledećeg jutra. I to je stvaralo ozbiljne
15 probleme.

16 Tako da je moj posao bio da pratim šta se dešava,
17 naročito u Vašingtonu gde je vremenska razlika bila najveća,
18 kao i u drugih prestonicama vodećih zapadnih država i da uveče
19 razgovaram sa Mikeom Jacksonom i da mu kažem dobro. Evo,
20 stvari se kreću tako i tako. Možeš da očekuješ da će se desiti
21 to i to, da će ovo da ti stigne na radni sto sledećeg jutra,"
22 kako bi on bio spreman za te promene i kako bi se izbegla bilo
23 kakva iznenađenja.

24 P. Molimo vas samo da napravite pauzu zbog prevodilaca.

25 O. Hoću. U tim razgovorima, Mike Jackson mi je rekao da je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 21

1 veoma zabrinut što nema mehanizma na osnovu koga bi znao kako
2 treba da se odnosi prema UÇK koja se sastojala od otprilike
3 20.000 boraca, gerilaca. On je trebalo da udje sa svojim
4 trupama na Kosovo, ali nije postojao neki mehanizam slican
5 vojnotehničkom sporazumu, koji bi predstavio okvir, u kome on
6 postupa i koji određuje odnose koje će imati sa UÇK. Obojica
7 smo bili svesni istorijskih paralela sa nekim situacijama gde
8 bi određena vojska bila poslata na neku teritoriju, kako bi
9 navodno štitila stanovništvo i onda bi na kraju morala da se
10 bori protiv tog stanovništva. Naročito, kao što je bio slučaj
11 sa Ujedinjenim Kraljevstvom, kada je dobilo mandat da štiti
12 Palestinu tokom '40-tih godina. Tako da me je on pitao, mogu
13 li nešto da uradim u tom smislu da se to reši. Ja sam mu rekao
14 da sam u kontaktu sa Londonom, u aprilu ili martu, a ovo je
15 bilo u maju, da sam bio u kontaktu sa nadležnima tamo i da sam
16 apelovano na njih da je potrebno da se bolje razradi to kako
17 ćemo se odnositi prema kosovskom narodu i kosovskoj vojsci,
18 Oslobodilačkoj vojsci Kosova i moram reći da nisam baš
19 ostvario neki značajan napredak i zato sam mu rekao "pa, ja
20 sam izučavao međunarodno pravo. Mislim da bih mogao da
21 sastavim nešto što bi odgovaralo vašim potrebama. Da li biste
22 se složili. On je rekao "da".

23 P. Da li je još neko morao da odobri to osim Mikea Jacksona,
24 da biste mogli da počnete da sastavite taj sporazum.

25 O. Ne da bih počeo da sastavljam sporazum, jer deo zadatka

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 22

1 svakog diplomate, jeste da pokuša da predvidi šta će sledeće
2 da se dogodi i kakvi će događaji uslediti. Ali jednom kada sam
3 imao nacrt, onda sam morao da dobijem odobrenje da bih mogao
4 da dalje radim na tome.

5 P. U kom trenutku ste sastavili taj nacrt.

6 O. Pa, pripremio sam nacrt tokom tih pregovora, koji su se
7 ako se ne varam završili 10. juna.

8 P. Nije li pre bilo 9-tog?

9 O. Da, da, 9-tog. Dakle, moj nacrt je bio spreman 9-tog to
10 je tačno, ali sam raspravljao o tome sa svojim nadređenima u
11 Londonu o tome šta taj sporazum treba da sadrži u glavnim
12 crtama i kako će određeni periodi biti određeni. Dakle, ja bih
13 razgovarao sa generalom uveče. Onda bih sa njima razgovarao
14 ujutru o tome kako bi to moglo da funkcioniše, na čemu bi se
15 sve to zasnivalo i razgovarao sam sa ljudima u mojoj
16 prestonici i u Vašingtonu.

17 P. Kada kažete u vašoj prestonici, sa kim iz vaše
18 prestonice, ili na kojoj prestonicu mislite?

19 O. Pa, mislio sam na Foreign Office u Londonu.

20 P. U redu. Kada ste dobili odobrenje, u kom trenutku, pošto
21 ste već bili sastavili taj nacrt.

22 O. Pa, vaše pitanje ima dva aspekta. Jedno je mandat, pravni
23 mandat, odn. ovlašćenje koje vam neko daje da učestvujete u
24 pregovorima. To sam dobio na osnovu ili kao taj mandat je
25 proisticao iz rezolucije Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 23

1 1244, kojom se komandantu KFOR-a nalagalo da demilitarizuje
2 OVK.

3 Dakle, to je bio pravni mandat, ali takođe postoji
4 politički mandat da se to sprovede u delo, a to sam dobio iz
5 Vašingtona, Londona, generalnog sekretara [prevodioci nisu
6 čuli ime], a odobrenje ovog poslednjeg, dobijeno je preko
7 generala Wesleya Clarka.

8 P. Samo da bih razumela, rezolucija Saveta bezbednosti
9 Unedinjenih nacija 1244 vam je dala ovlašćenje da započnete
10 pregovore?

11 O. Pa, davalo je ovlašćenje glavnokomandujućem COMKFOR-a,
12 odn. pravni osnov da se upusti u takve pregovore.

13 P. A, što se tiče sporazuma iz Rambujea, da li je to bilo na
14 neki način povezano sa tim što ste radili?

15 O. Da. Ali, problem ako mogu da malo napravim digresiju sa
16 kojim smo se suočavali je bio taj da je bilo više saopštenja,
17 izjava na međunarodnom nivou, a kulminacija svega toga bila je
18 rezolucija Saveta bezbednosti UN 1244. Rambuje je bio takođe
19 jedna od tih odluka, a bilo je i drugih. Ne mogu više da se
20 setim i tačnih formulacija, ali se govorilo i o sporazumu iz
21 Rambujea da paravojne snage nisu kompatibilne sa tim
22 sporazumom, ali ne mogu da se setim tačne formulacije.

23 P. G. Duncan, da li ste nam dali izjavu 24. Avgusta 2025?

24 O. Da.

25 P. Da li ste to detaljno izneli u svojoj izjavi?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 24

1 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Ako mogu da zamolim po pravilu
2 143(1), da pokažemo g. Duncanu njegovu izjavu, kako bismo mu
3 osvežili sećanje na konkretne pravne odredbe.

4 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

5 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Hvala. Molim da prikažemo DHT11893
6 do DHT11909 i to stavove 14 do 18.

7 P. G. Duncan, ako možete to da pročitate, sada je to na
8 ekranu pred vama, pa da onda odgovorite na moje pitanje.

9 O. Hvala. Da. To mi je od velike pomoći, da. Sad će biti
10 mnogo lakše i sudu da to sve razume.

11 "Dakle, u privremenom sporazumu iz Rambujea, implicira se
12 da će UÇK biti raspuštena, zato što se tu kaže:

13 "Paravojne i neregularne snage na Kosovu su kompatibilne
14 sa uslovima ovog sporazuma i to je sasvim u redu, kad je reč o
15 principijalnoj deklaraciji."

16 Međutim, tu se ne kaže kako to treba ostvariti, a onda se
17 dalje kaže, da:

18 "...treba obezbediti trajni prestanak neprijateljstava.
19 Osim snaga navedenih u ovom poglavlju, ni jedne druge oružane
20 snage, ni pod kakvim okolnostima ne mogu da ostanu na Kosovu,
21 bez prethodnog -- prethodne izričite saglasnosti komandanta
22 KFOR-a. U smislu ovog poglavlja, naziv snage obuhvata sva lica
23 i organizacije sa vojnim sposobnostima, uključujući redovnu
24 vojsku, naoružane grupe civila, paravojne grupe itd..."

25 A, kako to postići? Ako sada možemo da još malo spustimo,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 25

1 kao što sam rekao, paravojne snage i iregularne [kao što je
2 prevedeno] snage su po mišljenju svih, obuhvatale dve poznate
3 organizacije, UÇK i FARK

4 I ako možemo da pogledamo i sledeću stranu.

5 Molim sledeću stranu.

6 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Mislim da je relevantni stav 21.

7 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

8 To je rezolucija Saveta bezbednosti UN-a 1244. U stavu 9
9 kaže se, da je odlučeno:

10 "...da će među odgovornostima međunarodnih bezbednosnih
11 snaga koje će biti raspoređene i delovati na Kosovu, biti
12 demilitarizovanje OVK, i drugih grupa kosovskih Albanaca, kao
13 što je navedeno u stavu 15 dole."

14 Drugim rečima, to je -- time je dato ovlašćenje
15 glavnom komandujućem KFOR-a da to uradi, međutim, ne kaže mu se
16 kako da to uradi. Niko nije izneo sugestiju, kako to sprovesti
17 u delo i to je njega brinulo.

18 Drugi stav, 22, bavi se nečim malo drugačijim. Možda ćemo
19 kasnije moramo da se vratimo na to.

20 O. Da.

21 P. Problem ili izazov za nas, sastojao se u tome, što u
22 jednoj vojnoj operaciji imate ovlašćenja u pravnom smislu, da
23 nešto uradite, ili ako je -- ako objavite nekom rat, onda
24 idete u rat, ali u mirovnoj operaciji, kao što je bila ova ili
25 ona u Bosni, potrebno vam je nešto što je na nižem nivou od

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 26

1 toga. U normalnom -- u normalnim okolnostima imate neki
2 sporazum, imate zakone koji se odnose na njegovo sprovođenje.
3 U vojnom kontekstu, imate ovlašćenje da idete u rat. Ono što
4 vam je potrebno jesu pravila angažovanja i ja sam proveo puno
5 vremena baveći se time i utvrđivanjem toga pod kojim
6 okolnostima možete da koristite smrtonosnu silu i na koji
7 način.

8 Da dam konkretan primer. Tu se kaže na primer, ako vidite
9 neprijateljske snage u daljini, možete da otvorite vatru. Ili
10 može da se kaže ne možete da otvorite vatru, dok oni ne otvore
11 vatru prema vama, a u mirovnim operacijama stalno se kaže,
12 vidite neprijateljske snage kako napadaju civilie, niste --
13 nije vam dozvoljeno da bilo šta uradite, ukoliko oni ne
14 zapucaju na vas. I to je bio jedan od velikih problema u
15 sukobu u Bosni. Pravila angažovanja nisu dopuštala trupama
16 unprofora, da se angažuju, odn. da stupe u akciju ako nešto
17 samo vide. Mogli su da delaju samo u samoodbrani.

18 I ta pravila angažovanja daju se komandantima i često se
19 zatim o tome izveštavaju i obični vojnici koji obično imaju
20 neku knjižicu ili karticu, gde piše ovo su pravila angažovanja
21 i možete samo da postupite ovako i ovako u takvim i takvim
22 okolnostima.

23 To je bilo nešto što je potpuno nedostajalo u okviru
24 pravnih odredbi, koje su određivale kako treba postupati sa
25 OVK.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 27

1 P. Hvala. To nam je od velike pomoći. Kada ste sastajali
2 nacrt tog sporazuma o militarizaciji, jeste li se oslanjali na
3 neke modele, ako možete kažite nam to ukratko.

4 O. Pokušaću da budem kratak. Ja sam odrastao u Africi i
5 radio sam u nekim delovima Afrike tokom svoje karijere i bilo
6 mi je i te kako poznato da na kraju sukoba u Rodeziji krajem
7 1979. godine, jedno pitanje je bilo to, šta raditi sada sa
8 vojskom -- vojskom? I pitao sam nekoga ko je učestvovao u
9 trupama *Commonwealth-a*, koje su bile zadužene za nadgledanje
10 ovog sporazuma. On je rekao Da, to mora da bude efikasno.
11 Gerilci moraju da budu stavljeni pod kontrolu, kako bi mogli
12 da se reintegrišu u društvo na razne načine. Novi test je bila
13 Namibija nekoliko godina kasnije.

14 I ja sam ta iskustva pomešao sa određenim elementima
15 sporazuma iz Rambujea, zatim vojnotehničkim sporazumom sa
16 Srbijom i na osnovu tih dokumenta sam u stvari sastavio ono
17 što je postao sporazum o demilitarizaciji.

18 P. Hvala. Šta je bio sveukupni cilj tog sporazuma?

19 O. Pa sveukupni cilj bio je da se omogući kontrolisana
20 odgovorna demilitarizacija OVK i FARK-a i da se komandantu
21 KFOR-a omogući da izvrši svoje obaveze koje su bile propisane
22 rezolucijom 1244. To je bio sveukupni cilj. Bilo je puno
23 manjih ciljeva koje je to obuhvatalo, ali to je bilo generalni
24 cilj.

25 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Da li sada da odemo na pauzu, pre

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 28

1 nego što pređemo na te manje ciljeve?

2 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo napraviti
3 kratku pauzu od deset minuta.

4 SVEDOK: [Prevod] hvala.

5 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada odlazimo na
7 pauzu i nastavićemo sa radom u 10:10h.

8 --- Prekid u 9:58h

9 --- Nastavak sa radom u 10:10h

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se svedok
11 uvede u sudnicu.

12 [Svedok nastavlja svedočenje]

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, gđo
14 Tavakoli, možete da nastavite

15 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] [nije uključio mikrofoni].

16 P. Pre pauze ste rekli da je bilo više podciljeva ili tako
17 nešto i možete li nam ih objasniti i mislim da moramo sporije
18 da govorimo zbog prevoda?

19 O. Da. Ako mi sud dopusti, ja bih želeo da se ponovo prikaže
20 moja izjava, zato što je ovo dosta složeno pitanje. I kada
21 imate holistički pristup, onda je dobro da imate takav pristup
22 kad ste pregovarač, a nije od pomoći pokušavati da objasnite
23 složene stvari ljudima koji razmišljaju drugačije. Tako da, da
24 li mogu da vidim ovaj deo?

25 G. HALLING: [Prevod] U ovom slučaju, ne. To je stav 31.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 29

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nemojte čitati šta
2 piše u izjavi, već samo pogledajte kako biste osvežili
3 sećanje. U redu?

4 SVEDOK: [Prevod] Da.

5 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da se prikaže 31. pasus.

6 SVEDOK: [Prevod] U redu.

7 P. Molim da se prikaže šta piše pri dnu pasusa. Hvala. Koja
8 su -- koji su bili drugi ciljevi tog sporazuma?

9 O. Kao što sam rekao, opšti cilj, bio je da postoji
10 mehanizam koji će nam omogućiti da u suštini kontrolišemo
11 proces demilitarizacije. Dakle, važno je bilo da se to obavi u
12 kontrolisanom okruženju, uz pristanak OVK i na taj način da se
13 postaramo da nam oni ne postanu neprijatelj. To je bio
14 prevashodni cilj.

15 Postojao je jedan pravni i vojni i politički. Dakle,
16 želeli smo da se ne nađemo na Kosovo -- Kosovu u situaciji
17 koja je postojala drugde na Balkanu, a to je da su političke
18 strukture suštinske u potpunosti povezane sa vojnim
19 strukturama i policijskim strukturama. Hteli smo da podelimo
20 dakle, političke, vojne i policijske strukture, da budu
21 zasebne, kako bismo imali osnov za izgradnju demokratskog
22 društva.

23 P. Kada kažete da su postojale politička, vojna i policijska
24 struktura. Gde su one postojale?

25 O. Na raznim mestima.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 30

1 P. Ne mislim u geografskom smislu.

2 O. Da. Postojale su pod znacima navoda "policijske snage",
3 tako su ih zvali, a u kojoj meri su one bile efikasne i
4 prisutne na području, to nismo znali, ali smo znali da one
5 postoje. Naravno, znali smo za vojni deo, jer smo ih videli.
6 Znali su ko su oni i znali su za političku stranu. To su bili
7 ljudi oko Hashima Thaçija. Znali smo takođe da ima i drugih
8 delova tog spektruma LDK itd.

9 Tako da smo želeli da jedan deo političke strukture, ne
10 bude podrška za policijsko i vojno krilo, jer to nije bila
11 održiva situacija za Kosovo u budućnosti.

12 P. Da razjasnimo. Kada kažete da niste hteli da politička
13 struktura podržava poli -- vo -- policijsku i vojnu, šta ste
14 time hteli da kažete?

15 O. Na osnovu sporazuma, oni su razdvojeni.

16 P. Hvala.

17 O. Kad je reč o vojsci, ona je trebalo da potpadne pod
18 kontrolu NATO-a. Bili bi vidljivi. Najgore što je moglo da se
19 desi da borci OVK odu i nestanu u planinama i da onda -- onda
20 bi se postavilo pitanje kako da ih vidimo i kontrolišemo.
21 Dakle, ovaj mehanizam je trebalo da ima način nametanja
22 pridržavanja odredbi sporazuma.

23 Dakle, nudio je određene koristi, ali i sankcije. Dakle,
24 vojska bi sišla iz planina i predala oružje, a onda bi za
25 uzvrat dobila ulogu u društvu.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 31

1 Tako smo -- takvu smo situaciji imali i u Namibiji. To je
2 bio model koji smo sledili. Dakle, hteli smo da se postane da
3 OVK nastavi da vodi borbe sa Srbima, iako Srbi jesu pristali
4 na primirje i potpisali su vojnotehnički sporazum. Dakle, sada
5 smo imali mehanizam koji je to mogao da osigura. Hteli smo da
6 budemo uvereni da OVK neće to uraditi i ometati mirovni
7 proces.

8 Još jedan deo sporazuma, bio je taj, što su ohrabivali,
9 time što su potpisali sporazum, time se prešlo sa toga da se u
10 međunarodnoj zajednici OVK vidi kao grupa kriminalaca,
11 terorista i onda zatim boraca za slobodu, do onih koji su
12 potpisali sporazum iz Rambujea. Dakle, to je bio još jedan
13 korak ka demokratiji.

14 Dakle, da budu prepoznati kao grupa ljudi i da -- koji su
15 svesni političkog procesa koji se odvija i mi smo rekli,
16 potpišite ovo, to nama pomaže, jer smo onda sigurni da nećemo
17 ratovati, a s druge strane, time ćete pokazati međunarodnoj
18 zajednici da ste odgovorni ljudi koji zaslužuju poštovanje i
19 na posletku nezavisnost.

20 P. Maločas ste rekli, da bi potpali pod kontrolu NATO-a. Šta
21 time hoćete da kažete, ko bi potpao pod kontrolu NATO?

22 O. Bivši borci OVK bi potpali pod kontrolu NATO-a, kao što
23 je to i bio slučaj.

24 P. A, zašto je to bilo važno?

25 O. Kako bismo bili vidljivi, kako bi oružane snage mogle da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 32

1 vrše sankcije ukoliko je to potrebno i kako bi bilo legitimno
2 da se to radi, budući da su potpisali sporazum.

3 P. Koje oružane snage?

4 O. I u ovom slučaju situacija je složena. Da razjasnim. OVK
5 je bila najveća i najefikasnija borbena sila tamo. Bilo je i
6 drugih, poput FARK-a, ali ako OVK potpiše sporazum, onda bi
7 drugi bili izdvojeni, da tako kažem, a onda bi i iz druge
8 strane postojala želja da pristupe i da potpišu taj sporazum,
9 kako bi bili poštovani. Dakle, opet se vraćamo na pitanje
10 časti i poštovanja.

11 P. Oprostite, moram da vas zaustavim, nisam sigurna kako je
12 sve prevedeno. Kada sam vas pitala ko bi potpao pod kontrolu
13 NATO-a, zabeleženo da bi

14 "Bivše strane OVK potpale pod kontrolu OVK [sic] [kao što
15 je prevedeno] NATO-a.

16 Je li to tačno?

17 O. Ne. Vojska.

18 P. Dakle, vojska bi potpala pod kontrolu NATO-a? A, kada bi
19 to bio slučaj?

20 O. Odmah, kada se počne sa procesom demilitarizacije. Dakle,
21 oni bi došli u kampove, logore i na mesta gde je trebalo da se
22 okupe.

23 P. Hvala. Zaustaviću vas tu, odn. zaustavila sam vas tu,
24 oprostite. Govorili ste o FARK-u itd.

25 O. Druge borbene snage poput FARK-a bi onda bile podstaknute

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 33

1 da potpišu takođe sporazum, zato što bi videli koje su
2 koristi, dakle poštovanje i kasnija zaposlenja, što je bilo u
3 sklopu sporazuma, jer onda mi -- ja u tom trenutku nisam mogao
4 da dobijem međunarodnu podršku, pristanak, nisam mogao da
5 dobijem podršku, pristanak Londona i Vašingtona, a još manje
6 međunarodne zajednice. Šta uraditi s njima, nakon što se vrši
7 demilitarizacija.

8 Ali, to je bio sastavni deo teksta i ja sam objasnio
9 komandantima da -- o čemu se tu radilo. To je nešto što je
10 odgovaralo onome o čemu su -- što su Francuzi primenili, a to
11 je da se razoruža ta paravojna formacija i Bernard Kouchner je
12 vrlo dobro znao o čemu se tu radi, kao i ja i nismo mogli
13 očekivati da ćemo svega za par dana moći ljude da ubedimo da
14 je to dobra ideja, jer to jednostavno tako ne može da se
15 uradi. Dakle, moralo im se opisati ceo kontekst toga.

16 P. Možete li nam reći s kojim izazovom ste bili suočeni kada
17 ste radili na izradi tog sporazuma?

18 O. Mogu li da pogledam šta dalje piše?

19 P. Mislím da je to stav 32.

20 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Da li svedok može da pogleda?

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

22 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Mislím da je to na sledećoj
23 strani.

24 SVEDOK: [Prevod] Da. Osnova u mom predlogu, odn. ključni
25 problem bio je što u Namibiji su na primer imali formalne

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 34

1 vojne formacije i onda su neki pripadnici paravojnih formacija
2 integrisani u te oružane snage i OVK je upravo to želela, odn.
3 neki pripadnici -- pripadnici OVK su to hteli, ali Kosovo nije
4 bila država, nije imala svoju vojsku i to je bio problem.
5 Dakle, gde integrisati te ljude, gde ih staviti i zato sam ja
6 hteo da se obrazuje nešto što je slično onome što Francuzi
7 zovu *Sécurité Civile* [fra.] i Bernard Kouchner je vrlo dobro
8 znao o čemu se tu radi i to je podržavao, zato što zaista
9 nismo imali puno mogućnosti. Nisu mogli tek tako da budu
10 raspušteni i postanu civili, jer to ne bi prihvatili.

11 Dakle, to je bio glavni izazov s kojim smo bili suočeni.
12 A, drugi izazov je bio što nismo imali puno vremena. Vašington
13 i London su to odobrili 10 juna. Srbi su trebali da napuste
14 zemlju kroz 10 dana i sve je moralo vrlo brzo da se uradi,
15 tako da je to bio veliki izazov.

16 Komandant KFOR-a Mike Jackson, koji je imao ovlašćenje da
17 to sprovede, to nije mogao da uradi, zato što je on morao da
18 se bavi dolaskom Rusa u Prištinu. On se i te kako time bavio.
19 Morao je takođe da razmesti svoje snage, što je bio veliki
20 vojni poduhvat i nedostatak vremena nam je bio veliki izazov.

21 Drugi problem je to što OVK nije bila heterogena sila,
22 odn. to je bila vojska onih koji su bili lišeni svega,
23 razvlašćenih. Mislim da smo taj izraz koristili. To je bilo --
24 tu je bilo ljudi koji su bili doktori, pravnici iz raznih
25 svera društva i njihove želje nisu bile iste.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 35

1 Kada pregovarate sa ljudima, morate shvatiti koji su
2 njihovi motivi, kako su se našli tu gde jesu, šta žele, čemu
3 teže i koji su njihovi interesi i morate to razumeti, kako bi
4 ljudе ubedili u nešto. Njihove motivacije i težnje nisu bile
5 iste i oni su poticali iz različitih delova društva. Neki su
6 bili pripadnici JNA i hteli su da budu u sklopu vojnih snaga.

7 Drugi problem bio je, što rukovodstvo OVK, čije je lice
8 bio Hashim Thaçi, biram svoje reči, nije želelo da se prepuste
9 borci OVK, jer mi bismo da smo mogli obratili se političkom
10 rukovodstvu OVK, i rekli u redu haj'te da se izvrši
11 demilitarizacija, da se sprovede sporazum. I ja nisam bio
12 siguran da će g. Thaçi moći da privede borce sa terena.

13 P. Zaustaviću vas. Da li ste rekli da OVK nije heterogena
14 sila?

15 O. Ne. Nije bila homogena.

16 Izvinjavam se, homogena je -- nije bila homogena.

17 I hteo bih još nešto da kažem o političkom rukovodstvu.
18 Nije bilo moguće u realno uraditi nešto da g. Thaçi bude
19 prepoznat kao politički vođa Kosovara. S obzirom na LDK, g.
20 Rugovu i druge političke snage. Oni možda njega jesu izabrali
21 za vođu delegacije u Rambujeu, ali on nije imao politički
22 legitimitet u jednom demokratskom društvu. Nije bio izabran.
23 On je imao samoprok -- samoproklamovanu privremenu prelaznu
24 vladu i nismo mogli da imamo situaciju da NATO njega prizna
25 kao predsednika vlade Kosova, to nije bilo realno. To nije

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 36

1 odgovaralo realnosti i politički to nije bilo održivo. G.
2 Duncan, tu ste naveli puno toga o čemu bih želeo da govorimo.
3 Najpre kažete, da rukovodstvo OVK, čije je lice bio Hashim
4 Thaçi, kažete biram reči, nije moglo da privede borce OVK, šta
5 ste time hteli reći kada kažete čije je lice bio?
6 O. Vraćam se na jedan svoj prethodni odgovor o ulozi
7 diplomata. Vrlo je uobičajeno u međunarodnoj polutici [sic] --
8 da međunarodnoj polutici [sic] -- da međunarodna zajednica to
9 obuhvata, medije, političare, i šta god značila -- čilo [kao
10 što je prevedeno] taj pojam međunarodna zajednica. Da imaju
11 nekoga sa kim mogu da se angažuju i medija obožava to. Oni na
12 primer bi rekli, ovo je njihov Nelson Mandela, bez obzira o
13 kome se radi. Ima brojnih primera, ali to u stvari ne odražava
14 stvarnost. Ima jako puno poluga moći.

15 Kao diplomata, vaš posao je da shvatite kakve su te
16 poluge, da shvatite kompleksnost i da onda o tome izvestite
17 vaš glavni grad, vašu zemlju i da to koristite prilikom
18 pregovaranja. Dakle, morate da znate ko ima i operiše polugama
19 vlasti. Dobar primer toga je skorašnji primer u Iraku, imali
20 smo Chalabija koji je trebao da bude vođa iračke opozicije,
21 međutim on je nestao, čim je došlo do invazije. Dakle, ovo je
22 nešto što je uobičajeno. Kosovo, na početku Rugovu su smatrali
23 vođom Kosovara. Onda je on mogao biti suština, intelektualac,
24 da li on može da onda postane premijer. Ispostavilo se da to
25 nije tako. Onda smo se obratili g. Thaçiju i u stvari smo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 37

1 mogli da računamo da će stvarno i doći do ovog sporazuma.

2 P. Zašto niste mislili da g. Taçi može da privede borce sa
3 terena, da pristanu na sporazum? I možete li nam reći odakle
4 su potekle te informacije.

5 O. Ja ne mogu da komentarišem da li se radi o stvarnim
6 informacijama itd.

7 P. Nastavite.

8 O. Pravu moć na terenu, strukturi OVK su imali zonski ili
9 regionalni komandanti i to nam je potvrd -- potvrđeno, kada
10 smo se sastajali sa generalom Agimom Çeki [sic] -- kuom [kao
11 što je prevedeno] na prvom sastanku, gde se razgovaralo u
12 sporazumu. On je meni rekao "ja ne mogu da uradim to bez
13 prisustva zonskih komandanata, moraćete doći na Kosovo."

14 P. A, kako ste shvatili to što je rekao general Çeku.

15 O. Pa, ja sam to uzeo zdravo za gotovo, jako ozbiljno izneo
16 to, izneo je dve stvari. Prvo, rekao je da g. Taçi nije na --
17 dostupan, a drugo, da bi mogao da uradim [kao što je
18 prevedeno], on bi morao da se savetuje sa g. Taçijem, onda je
19 rekao "ali, ja ne mogu to da uradim, ako komandanti zona ne
20 učestvuju u sporazumu."

21 P. Gde ste imali taj razgovor sa generalom Çekuom?

22 O. U Tirani.

23 P. Kada?

24 O. 14. juna.

25 P. A, kada je rekao da mora da se posavetuje sa g. Taçijem,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 38

1 šta ste shvatili, šta je on hteo time da kaže?

2 O. Pa, ja sam to razumeo kao normalni izraz. Radilo se o
3 političkoj strani pregovora, organizacije, u stvari krenimo
4 obrnutim redosledom. Da je to uradio kao vojni komandant, bez
5 učešća političke strane, to onda dovelo do toga da on
6 razvlasti svoje političko rukovodstvo, došlo bi do rascepa.
7 Dakle, bilo je normalno da on kaže da u određenoj fazi je
8 potrebno da politička strana pristane u svakom slučaju bi ih
9 trebalo konsultovati. Dakle, bez obzira da se radilo o
10 formalnom pristanku ili neformalnom, to nije bilo jasno.

11 P. Rekao je da ne može to da uradi bez prisustva komandanata
12 zona?

13 O. Tako je.

14 P. A, kako ste vi to shvatili?

15 O. Pa, mislim da je to jasno. Da on nije bio spreman da
16 pregovara u smislu mi i on, viši vojni komandanti. On je hteo
17 da oni budu tu. Morali su da budu tu.

18 P. A, onda šta ste vina osnovu toga shvatili o OVK?

19 O. Da je veliki deo moći se nalazio na regionalnom, zonskom
20 nivou. Oni su imali veliki stepen nezavisnosti, možda i višu
21 komandu. Dakle, bilo je komplikovano. U vojnom smislu bilo je
22 vrlo neobično. Naši -- naše snage ne bi na pregovorima
23 insistirali da budu prisutni regionalni komandanti. Radilo bi
24 se o višim komandantima i njihovim štabovima.

25 P. Kad kažete "naše snage", na koga mislite?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 39

1 O. Pa, mislim na NATO ili britanske snage. Dakle, to je bilo
2 neobično ali me to nije iznenadilo, to što je rekao.

3 P. Činjenica da vi niste mislili da Hashim Thaçi može da
4 privoli borce da pristanu na pregovore, da li je to uticalo na
5 vaš pristup pregovorima to što ste smatrali da Thaçi nije
6 mogao da privoli borce na terenu?

7 O. Pa, to objašnjava zašto smo se obratili zonskim
8 komandantima i generalu Çekiju [sic] -- [kao što je prevedeno]
9 Çekuu.

10 P. Kad kažete "mi", na koga mislite?

11 O. Mislim na sebe, na generala Reitha i na naše timove, a
12 generalni sekretar Solana je odobrio naš plan. Mi smo rekli
13 ovo je najbolji način da to uradimo i on je rekao "uradite to
14 tako". Onda --

15 P. A, da li ste mislili da je Çeku mogao da privoli borce?

16 O. Pa, to nas vraća na moj odgovor o tome kako bi to NATO
17 doveo svoje više komandante. Dakle, to bi bio sporazum sa
18 recimo generalom Clarkom i s kim god na suprotnoj strani dakle
19 ne bi se spuštali na regionalni nivo. Dakle, postoji jedno
20 određeno razumevanje hijerarhijske strukture u poređenju sa
21 nehijerarijskom strukturom. Radi se o tome da hijerarhijska
22 struktura u ovom slučaju se bavila nehijerarhijskom strukturom
23 i to je bio izazov za nas, jer nismo imali sagovornike koji su
24 imali hijerarhijsku strukturu. Bili su drugačije organizovani
25 i na različitim mestima. Dakle, nismo mogli da razgovaramo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 40

1 samo sa g. Thačijem, niti sa generalom Çekumom. Moral -- to
2 jednostavno ne bi funkcionisalo. Mi smo morali da imamo i
3 ljude koji su stvarno imali i moć, a radilo se u tom slučaju o
4 komandantima zona. Da li vam to odgovara na pitanje?

5 O. Da.

6 P. Ja sad čitam nešto što ste vi ranije rekli.

7 Dakle, ranije ste rekli, a to je 39.3:

8 "...nismo mogli da imamo situaciju da je NATO odobravao
9 ili prihvatao efektivno priznanje njega kao premijera Kosova.
10 Dakle, to nije bilo realistično, nije odražavao stvarnost,
11 bilo je politički neodrživo."

12 O. Da.

13 P. Možete li to objasniti?

14 O. Pa, ne znam šta tačno hoćete da ja objasnim?

15 P. Pa, šta mislite, zašto NATO nije mogao da prizna Hashima
16 Thačija kao premijera?

17 O. Pa, na to ne bi pristali NATO saveznici, nisu bili
18 spremni da priznaju Kosovo kao takvo i u svakom slučaju, nisu
19 bili spremni da priznaju Hashima Thačija kao vođu Kosova, i
20 zbog toga se radilo o sporazumu. Nismo mogli da imamo
21 bilateralni sporazum između NATO-a i privremene vlade Kosova.
22 Prelazne vlade kosove, koja je efika -- efektivno postojala
23 samo po imenu. Dakle, nije postojala država Kosovo, nije
24 postojala kosovska vlada. Dakle, NATO nije mogao da ima
25 bilateralni dogovor, sporazum sa državom koja nije postojala i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 41

1 vladom koja ne postoji. Dakle, moralo se raditi o nekakvom
2 vrstu [kao što je prevedeno] dogovora i ponude Kosovara nama.
3 Zato se radi o dogovoru a ne o bilateralnom sporazumu.

4 Da li vam je sad jasnije?

5 O. Da.

6 P. A, šta je NATO mislio o činjenici da je Hashim Thači imao
7 zvanje premijera. Šta je to predstavljalo za NATO?

8 O. Oni to nisu priznavali.

9 P. Hvala vam. Dakle, vi ste rekli da ste se sastali sa
10 Agimom Çekuom u Tirani, 14. juna, zar ne?

11 O. Da, tako je.

12 P. I mi smo videli da ste na video snimku stajali pored
13 generala Reitha. Kakva je bila njegova uloga u pregovorima i
14 kada ste se prvi put sreli s njim?

15 O. Da, tako je. Da objasnim. Meni su London i Vašington dali
16 odobrenje da počnem sa pregovorima u vezi dogovora, ali dakle
17 trebalo je to nešto da proizvede, što bi podrazumevalo
18 pristanak sa njihove strane. Dakle, radi se o unilateralnom
19 dogovoru, a ne o bilateralnom sporazumu. Dakle, to je bio uli
20 -- unilateralni pristanak. Ja sam morao da ih uverim, da im
21 pokažem, da treba da potpišu dokument koji nikada pre nisu
22 videli, imao sam za to sedam dana.

23 Mene OVK nije poznao nikada. Meni su videli. Moj posao
24 je bio da budem iza -- iza scene, da me čuju, ali ne da me
25 vide. Dakle, rečeno mi je "idi uradi to". Ja sam rekao neće to

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 42

1 tako funkcionisati. Ne mogu da odem kao diplomata koji je
2 nepoznat, da odem kod OVK, kod grupe ljudi koji su se upravo
3 borili u kosovskim planinama i da ih uverim da to urade, neće
4 funkcionisati. Potreban nam je vojni komandant koji će biti
5 naš predstavnik, koji će se angažovati sa njima, uživati
6 njihovo poštovanje, znaće, ko je šta je uradio i oni će s njim
7 razgovarati. A John Reith, iako je imao jako puno posla u vezi
8 humanitarne krize za koju je bio on odgovoran, humanitarne
9 krize u vezi svih izbeglica u Albaniji, a pre toga se bavio
10 pregovorima na valf [nejasno] rekao "ja ću to da uradim".

11 Dakle, ja sam otišao i rekao sam šta treba da se uradi i onda
12 sam bio uz njega tokom čitavog tog procesa.

13 P. Da li se sećate, kada ste ga prvi put obavestili o svemu?

14 O. 14. juna [sic] -- [kao što je prevedeno].

15 P. A, onda ste imali *briefing*, sastanak sa Čekum 14-tog?

16 O. Da, tako je.

17 P. A, da li je Čeku bio prijemčiv na tu ideju o dogovoru ili
18 nije kada ste se sreli s njim?

19 O. Pa, s jedne strane jeste. On je delovao kao vođa
20 pobedničke vojske. NATO je način na koji se on prikazao.

21 Dakle, u smislu moji ljudi, žene su se borili protiv Srba, vi
22 ste nam pomogli, međutim, mi smo pobedili u toj bici. Dakle,
23 on je pogledao to što smo mi njemu predložili i on je rekao
24 "možemo da radimo sa ovim, ali su mi potrebni komandanti zona.
25 Rekao je već smo uradili određene delove. Ja sam već rekao

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 43

1 mojim ljudima da se ne angažuju protiv Srba, izdao sam
2 uputstvo komandantima zona, da ne dejstvuju protiv Srba da
3 treba da se povuku, ali dajte da o tome diskutujemo." Onda smo
4 imali sledećeg dana sastanak i onda je rekao "ja ne mogu ovo
5 da uradim ako nisu prisutni i komandanti zona ovde sa mnom."

6 P. A, gde je bio sastanak sledećeg dana?

7 O. To je bilo sledećeg jutra. On je tada rekao, znači, prvi
8 *briefing* je bio 14-tog uveče, a sledećeg jutra 15-tog je rekao
9 da moraju tu da budu i zonski komandanti.

10 P. Da li je to bilo na istoj lokaciji ili drugačijoj?

11 O. To je bilo na istoj lokaciji.

12 P. Da li je Hashim Thaçi prisustvovao tom sastanku?

13 O. Nije.

14 P. Çeki [sic] -- [kao što je prevedeno] je dakle rekao da on
15 to ne može da uradi bez svojih komandanata. Da li ste vi njemu
16 ponudili sastanak na kom bi bili prisutni komandanti zona?

17 O. Pa, John Reith je ponudio održavanje sastanka na kome bi
18 bili prisutni komandanti zona. Ja sam bio veoma iznenađen
19 time.

20 P. Zašto?

21 O. Zato što je to trebalo da se održi na Kosovu, u području
22 koje je još uvek bilo pod srpskom okupacijom, a ja sam bio
23 civil.

24 P. I kako ste se osećali?

25 O. Pa, bio sam iznenađen i John Reithu sam rekao, ti imaš

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 44

1 životno osiguranje, ja nemam. Ti predlažeš da me odvedeš u
2 borbenu zonu, a ja čak nemam ni životno osiguranje i znate, to
3 meni malo stvara probleme. Naravno, nisam rekao "ne", ali sam
4 morao da uradim neke stvari pre nego što smo otišli.

5 P. I kada je došlo do tog događaja?

6 O. 17-tog.

7 P. A, kad ste stigli tu na to mesto?

8 O. Bilo je to noću, odveli su nas preko planina, uveli nas
9 na Kosovo. To smo morali da uradimo noću, zato što je taj deo
10 Kosova još uvek bio pod srpskom okupacijom.

11 P. Sećate li se tog puta?

12 O. Apsolutno.

13 P. Možete li nam nešto reći o tome?

14 O. Leteli smo helikopterom kroz planine i onda kroz otvoreni
15 brisani prostor, gde je moglo doći do pucnjave i to je bilo u
16 šumovitim područjima, leteli smo na visini od 25 metara, a
17 bila je tada i oluja. Tako da je onda to učinilo celo iskustvo
18 još zanimljivijim.

19 P. Želim da vam pokažem video.

20 O. Pa, ne bih opisao to kao neki zabavni put. Bio sam
21 ironičan.

22 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Mogu da vam pokažem video. To je
23 dokazni predmet 1D00287 i možemo to da pustimo od 3 minuta i 2
24 sekunde. Možemo da ubrzamo, da bi došli do mesta koje želim da
25 prikažem i molim da pustim to do 5:48 i onda će on postaviti

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 45

1 nekoliko pitanja.

2 [Video snimak]

3 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Ako možemo da zaustavimo sada.

4 P. Šta se vidi na ovom video snimku, g. Duncan?

5 O. To je video snimak razgovora održanih 17. juna 1999.
6 godine na Kosovu.

7 P. Da li ste prepoznali nekoga na ovom video snimku?

8 O. Tu smo ja, general Çeku, John Reith, komandanti zona,
9 Ramush Haradinaj, čini mi se da je Remi takođe prisutan, zatim
10 jedan čijeg imena ne mogu da se setim. Onaj koji je bio iz
11 policijskih sturktura. Mislím da su svi iz policijskih
12 struktura. Mislím da su svi komandanti zona bili tu.

13 P. Da li znate kako su komandanti zona došli na taj
14 sastanak?

15 O. Ne.

16 P. Da li se sećate kako su bili obučeni?

17 O. Pa, možete da vidite da su svi bili u borbenim
18 uniformama, jer jedna od stvari koja mi se urezala u sećanje
19 je i ono što sam mogao da osetim kao miris, a to je bio miris
20 borbe, miris vatre, dima i tako dalje. To je bio prilično
21 impresivan trenutak.

22 P. Možete li da nam u glavnim crtama iznesete o čemu se
23 govorilo na tom sastanku?

24 O. Da.

25 P. Verovatno nije bilo neočekivano, da su oni izneli puno

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 46

1 detalja. Složili su se sa nama oko toga gde će biti mesta
2 okupljanja, a iz vojne perspektive bilo je to vrlo
3 konstruktivno, a što se tiče političkih aspekata, mislim da je
4 za to bio zadužen g. Haliti ili jedan od optuženih. Taj aspekt
5 je bio vrlo težak. Oni su stalno pokušavali da se unesu
6 formulacije koje bi podrazumevale da i mi implicitno
7 priznajemo privremenu vladu, a mi smo to stalno nastojali da
8 odbijemo i bili smo prilično uspešni na tom sastanku, tako da
9 je tekst manje-više ostao onakav kakav sam ga ja sastavio, ali
10 je uneto puno administrativnih detalja.

11 Tako da je pitanje bilo konstruktivno, ali njihov stav je
12 bio da su bili vrlo nevoljni da to prihvate, jer su smatrali
13 "pa mi smo dobili rat i hoćemo da se na častan način
14 razoružamo". Ako već moramo da se razoružamo, onda hoćemo da
15 to bude obavljeno kako treba.

16 I mi smo imali taj utisak da je to nešto što će njima
17 biti vrlo teško, jer je to imalo uticaja na njihovu čast, čast
18 vojnika pobednika koji su se borili da bi zaštitili svoj
19 narod.

20 P. Pomenuli ste i da je Ramush Haradinaj bio tu. Kako je on
21 bio obučen?

22 O. Pa, on je upečatljiv lik. On je bio skoro kao rambo. U
23 jednom džepu je imao granatu i imao je borbenu pušku koju je
24 nosio u jednoj ruci. Bio je vrlo prilično impresivan u tom
25 smislu, a i njegov glas se i te kako čuo u tim pregovorima.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 47

1 P. Da li ste na osnovu tog sastanka razumeli nešto o OVK i
2 tome kako je ona bila organizovana?

3 O. Pa, taj sastanak je u potpunosti potvrdio ono što nam je
4 general Çeku rekao. Oni su bili ozbiljni igrači i morali su
5 bili da budu uključeni u bilo koje pregovore, a što se tiče
6 jezičkih poteškoća koje smo imali, bio nam je neophodan
7 prevod, jer je veoma mali broj njih znao engleski. Haradinaj
8 je malo znao engleski, ali većina, ne. Ali, bez obzira na to,
9 bilo je sasvim jasno da su to ljudi s kojima moramo da vodimo
10 pregovore.

11 P. Da li se razgovaralo ono što je kasnije postao stav 25
12 sporazuma o demilitarizaciji ili ne?

13 O. Pa, politički predstavnici su pokušali da se tako nešto
14 unese u sporazum. To je u suštini bila izjava, koju je
15 političko rukovodstvo OVK sastavilo još ranije.

16 P. A, ko je bio njihov politički predstavnik na tom
17 sastanku?

18 O. Pokušavam da se setim. Čini mi se da je to bio jedan od
19 optuženih.

20 P. Koji?

21 O. Meni su imena problem, jer patim od disleksije.

22 P. Pa, optuženi su Thaçi, Kadri Veseli, Rexhep Selimi i
23 Jakup Krasniqi.

24 O. E, hvala. Mislím da je to bio -- ali, ne mogu da se
25 setim, morao bih da se prisetim, izvinjavam se. Imam problema

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 48

1 da se setim imena. U redu, nije važno, ne sećate se. To je
2 sasvim u redu.

3 O. To je bio onaj čovek koji je davao sva saopštenja,
4 politička saopštenja koja je OVK iznosila. To je obično radio
5 Krasniqi. Eto, to je bio on.

6 P. Hvala. Sada ćemo pustiti sledeći deo video snimka, pa ću
7 vam o tome postaviti jedno pitanje. Molim vas da pogledate taj
8 deo snimka i kasnije nam objasnite o čemu je reč.

9 [Video snimak]

10 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da ovde zaustavimo. Hvala.

11 P. Evo, vidimo da je oznaka datuma ovog videa koji smo
12 ranije pustili 17. jun 1999, da li je to tačno?

13 O. Mislím da jeste.

14 P. Šta je ovaj video snimak prikazao?

15 O. Pa, to je vrlo važan deo svih pregovora na Balkanu. To je
16 trenutak kada se poslužite kasnije zajedno OVK su nam ponudili
17 večeru u šatoru koji se nalazio u šumi i to najbukvalnije u
18 šumi, pa smo svi po okončanju pregovora seli zajedno i zajedno
19 se poslužili i to je bio trenutak kada smo najzad shvatili da
20 smo ostvarili saradnju i da smo uspeli da ih ubedimo da NATO
21 nema nameru da njih odbaci, već da im je NATO dobar saveznik
22 koji će nam pomoći da se na dostojanstven način razoružaju i
23 da nađu neko mesto za sebe u budućnosti.

24 To je već bilo veoma davno, ali koliko se sećam, moguće
25 da smo u toj fazi razgovarali o modelu civilne bezbednosti

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 49

1 odn. *Sécurité Civile* [fra.] ili nacionalne garde i mi smo im
2 rekli pa to nikad neće moći da bude prihvaćeno. To je
3 nemoguće, ali to je bio neformalni deo pregovora, koji je u
4 balkanskom kontekstu veoma važan.

5 P. Da li su isti ljudi sa pregovora bili na večeri?

6 O. Uglavnom, da.

7 P. U redu. A šta se dogodilo 18. juna, ako se sećate?

8 O. Pokušavam da to kažem po ispravnom redosledu. Ako se ne
9 varam, morali smo da obavimo određene stvari, morali smo da
10 razgovaramo sa Ujedinjenim nacijama, da ih obavestimo o tome
11 šta radimo i šta smo postigli, a imali smo i jedan problem.

12 Prvo, što se tiče Ujedinjenih nacija, mi smo informisali
13 generala Jacksona, koji je sa svoje strane informisao Sergia
14 Melloa, objasnili im dokle smo stigli, šta se dešava, kakvi su
15 izgledi za uspeh i oni su želeli da se postigne mnogo više, a
16 mi smo morali da im kažemo da je to nemoguće. Oni su hteli da
17 se odredi i zona bez oružja na Kosovu, a mi smo im rekli, to
18 je nemoguće, to je albansko, balkansko društvo, zaboravite to.
19 To se nikad neće ostvariti, jer je to jedino bilo realno i tad
20 smo poslednji put čuli za taj predlog. Zatim smo im rekli
21 dokle smo dospeli u pregovorima, na šta ciljamo.

22 Onda smo imali problem sa posebnom diskusijom koja se
23 vodila sa amerikancima i tu smo pokušali da ublažimo tenzije,
24 a to je uključivali g. Rubina, Jamiea Rubina, u kojoj meri je
25 on bio u to uključen, ne znam baš tačno, ali smo ga mi ubedili

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 50

1 da dođe i da nam se priključi narednog dana.

2 P. Da li znate bilo šta o tom problemu. Možete li nešto više
3 o tome da nam kažete ili ne znate dalje detalje?

4 O. Pa, to je klasičan primer američke diplo -- diplomatije,
5 da njihov predstavnik ode i radi nešto drugo i odvojeno.
6 Izvinjavam se što tako sa humorom prikazujem, ali to je nešto
7 što sam tokom cele karijere kao profesionalni diplomata često
8 mogao da primetim da je odluka američke administracije, te
9 njihove čuvene agencije da oni ne dođu na razgovore gde se
10 utvrđuju sporazum, već da se utvrdi, ako je to trebalo
11 zajednički da se obavi, da je predstavnik jedne od agencija,
12 otišao i da radi nešto drugo. To je sasvim uobičajeno i nije
13 me iznenadilo da se to desilo, da su vođeni nekakvi paralelni
14 pregovori ili pokušaji pregovora, ali oni očigledno nisu
15 uspeli da ostvare takav proboj kao mi, jer smo mi već imali
16 tekst, radili smo na njemu i u principu smo se saglasili oko
17 sporazuma i oko raznih detalja sa OVK, tako da smo tražili od
18 Amerikanaca da dođu i da nam se i oni priključe.

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Gđo Tavakoli, vreme
20 je za pauzu.

21 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Da, da. Hvala.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada imamo
23 uobičajenu pauzu od pola sata i nastavićemo sa radom u 11:30h.

24 SVEDOK: [Prevod] Hvala najlepše, časni sude.

25 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 51

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada prekidamo sa
2 radom do 11:30h.

3 --- Pauza u 11:02h

4 --- Nastavak sa radom u 11:30h

5 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da uvedete
6 svedoka u sudnicu.

7 [Svedok nastavlja svedočenje]

8 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Dobro, gđo
9 Tavakoli, možete nastaviti.

10 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

11 P. G. Duncan, sada prelazimo na 19. jun. Da li je tog dana
12 održan sastanak?

13 O. Da. Jer nisam završio -- nisam završio inače ni odgovor
14 vezano za 18. jun. U redu, molim vas onda, završite i recite
15 nam to što ste želeli.

16 P. Pa, bila su još dva pitanja koja su bila važna i koja
17 mislim da bi sud trebalo da ima u vidu. Pre svega, mi smo
18 zatražili od ministra inostranih poslova velike Britanije, g.
19 Robina Cooka, da kontaktira g. Tačija i da urgira kod njega
20 da podrži sporazum o kome se pregovaralo na Kosovu.

21 A drugi je nešto što je bilo veliki problem u vezi sa
22 stavom 25, što mislim da ste pomenuli, jer taj stav 25 je
23 prvobitno predložila strana OV -- OVK, sa formulacijom kojom
24 bi implicitno bila priznata privremena vlada. Mi smo im u to
25 vreme rekli da je to za nas neprihvatljivo i da ne možemo to

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 52

1 da prihvatimo i iz toga smo general Reith i ja to
2 preformulisali.

3 Ako hoćete da prikažemo možda taj dokument i stav 25, ja
4 vam mogu reći kako je glasila naša formulacija, kako je
5 glasila njihova, ali to je do vas.

6 U svakom slučaju, mi smo to predložili generalnom
7 sekretaru i generalu Wesleyu Clarku, a oni su hteli da se to
8 izbac i mi smo mogli da im kažemo pa slušajte, opcija koja je
9 prihvatljiva je bilateralni sporazum i to onda može da se
10 izbac i, ili unilateralni sporazum i onda će to biti ovako, a
11 relativno razuman korak bi bio za nešto, što se moglo
12 prihvatiti u javnosti kao unilateralna deklaracija koju izdaje
13 Oslobodilačka vojska Kosova i da oni onda upotrebe tu
14 izmenjenu formulaciju. I posle puno ra -- dugotrajne razmene
15 dokumenta, oni su na kraju prihvatili da je to razuman stav,
16 da ga treba zauzeti i složili su se da nas podrže i da na taj
17 način to poguramo.

18 To se odigravalo 18-tog.

19 P. U redu. Sada prelazimo na 19-ti.

20 Koji je sastanak održan tog dana?

21 O. Pa, Srbi su već napustili tu zonu, tako da je bilo moguće
22 da se doleti na Kosovo tog dana i tada nam se priključio
23 američki tim koji je vodio sopstvene pregovore sa g. Tačijem.
24 O tome je g. Rubin govorio tokom svog svedočenja, tako da smo
25 došli na pregovore kao zajednički tim, zajedno sa Jamesom

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 53

1 Rubinom, Shaunom Byrnesom i larijem rosinom i dosli smo

2 ujutru. I to smo doleteli tamo.

3 P. Koliko je dugo taj sastanak trajao?

4 O. Trajao je ceo dan.

5 P. Ceo dan. A kakav je bio status nacрта sporazuma u

6 trenutku kada je Thači došao. Koliko ste uznapredovali sa

7 time?

8 O. Pa, prošli smo kroz praktične detalje, odn. kroz

9 logistiku, gde bi bila mesta okupljanja i veći deo tog dana,

10 g. Thači i g. Krasniqi su ulagali napore da se ubace neke

11 političke formulacije kojima bi njih mi implicitno priznali,

12 mi i NATO i puno vremena smo proveli diskutujući o tome.

13 P. Kakav je bio stav vas i NATO-a u vezi sa time što su oni

14 želeli?

15 O. Da je to neprihvatljivo.

16 P. Zašto je to neprihvatljivo.

17 O. Jer bi oni time bili priznali i time bi se uneo nered u

18 samu suštinu tog sporazuma, šta je bila svrha tog sporazuma.

19 Dakle, ovo bi samo izazvalo zbrku.

20 P. Da li se nešto vredno pamćenja desilo na tom sastanku?

21 O. Pa pitanja šta podrazumevate pod nečim što je vredno

22 "pamćenja za mene", da. Ja sam prekidao diskusiju i ukazao sam

23 na svoju ulogu šta sam ja tu napisao i šta želim da postignem.

24 Objasnio sam im da je moj posao da dam smernice generalu

25 Reithu. Ja sam bio autor te deklaracije i diplomata. Znao sam

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 54

1 šta će diplomatska zajednica prihvatiti, tako da je on
2 uglavnom govorio, ali smo se prethodno usaglasili o tome šta
3 će reći. Kada smo imali neke probleme, kao što je bilo sa
4 stavovima 24, 25, onda smo to zajedno pretresali i tako bismo
5 došli do odgovarajućih formulacija.

6 U jednom trenutku tokom razgovora, situacija je malo
7 izmakla kontroli. G. Taçi i njegovi politički savetnici su se
8 čvrsto zalagali za formulacije koje bi nama bile
9 neprihvatljive i ja sam onda ustao i zatražio od svih
10 komandanata zona da napuste tu prostoriju i zatražio poseban
11 sa -- odvojen sastanak sa g. Tačijem, g. Çekum, Jamesom
12 rubinom, generalom Reithom na kome bih i ja bio i na moje
13 iznenađenje, svi su ustali i izašli, a kasnije sam shvatio da
14 su oni smatrali da sam ja neki politički komesar. Jamie Rubin
15 je govorio o komunističkom načinom razmišljanja, a ja sam bio
16 obučen vrlo slično kao neki politički komesar i u jednom
17 komunističkom društvu, to su ljudi koje ne možete da
18 ignorišete. Ako vam oni kažu da nešto ima da uradite, onda to
19 uradite. A oni su mene tako doživeli i zato su svi ustali i
20 izašli iz prostorije.

21 To je izazvalo puno poteškoća što sam tako postupio, a
22 morao sam i mislim da se na onom video snimku vidi kako ja
23 razgovaram sa g. Haradinajem i pokušavam da ga umirim i da mu
24 objasnim zašto sam tako postupio, a razlog je bio da ne bi
25 bila situacija da se celaa grupa ljudi svađa, i da svi u glas

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 55

1 iznose nekakve svoje predloge. Morao sam da imam jednu, jedan
2 manji tim, ključni tim, sa kojim mogu otvoreno da razgovaram i
3 da onda njima prepustim da to prenesu svojim političkim i
4 vojnim predstavnicima, a ne da se javno raspravljamo.

5 I govorio sam vrlo otvoreno. U toj intervenciji sam im
6 rekao, vi ste počeli kao teroristi, bar tako vas je dobar deo
7 javnosti doživljavao i sada ste uznapredovali u odnosu na taj
8 položaj i nacrtao sam im jedan dijagram i rekao sam evo, ovo
9 je krivulja koja pokazuje kako je rasla vaša reputacija.
10 Potpisali ste sporazum iz Rambujea, žrtvovali ste se,
11 prolivali ste krv. Sada vas neko možda doživljava i kao borca
12 za slobodu, ali vi još uvek niste neka vlada, niste država, to
13 želite da postignete, ali sada morate da potpišete ovaj
14 sporazum kakav je sada i da prestanete da dodajete u to neke
15 stvari.

16 G. Thaçi nije rekao ništa. General Çeku je uzeo moj
17 dijagram i posle sam video da je to pokazao komandantima zona,
18 a moja uloga je bila da ih ubedim da prihvate sporazum takav
19 kakav je i da odustanu od svojih prigovora i dopuna.

20 P. Šta ste razumeli na osnovu činjenice da je Çeku pokazao
21 dijagram komandantima zona?

22 O. Da oni mogu da prihvate to.

23 P. Sada ću pokazati još jedan odlomak iz tog video snimka
24 1D00287. Od vremenskog koda 00:21 do -- ili možda od samog
25 početka do 00:42.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 56

1 [Video snimak]

2 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da se tu zaustavimo

3 P. G. Duncan i šta vidimo. I najpre, da li je tačan datum
4 koji se vidi?

5 O. Ne.

6 P. Koji bi to datum trebalo da bude?

7 O. 19-ti.

8 P. Zašto to kažete?

9 O. Zato što je snimljeno tokom dana.

10 P. Šta vidimo na snimku?

11 O. Vidimo to o čemu sam upravo govorio. Nakon što sam
12 prekinuo pregovore, izašao sam i vidim da je Ramush Haradinaj
13 bio izuzetno iznerviran onim što sam uradio. Ja sam razgovarao
14 s njim i vidite na osnovu moje gestikulacije kako mu
15 objašnjavam isto ono što sam rekao generalu Çekuu i zašto
16 treba da prihvate, jer je to u njihovom interesu. Ja sam onda
17 govorio o tome da razumem njihove težnje i motive i da je to u
18 njihovom interesu i da je važno da pristanu na to, takav kakav
19 je dokument predocen. Vidite da nije bio srećan zbog toga.

20 P. Šta on ima to na sebi, šta to ima kod sebe?

21 O. Ko?

22 P. Ramush Haradinaj?

23 O. On je izvadio nož i zabio ga u svoj pancir. Ne vidim da
24 je imao ručne bombe.

25 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Zaustavili smo video snimak u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 57

1 00:39 i to je deo o kome sada g. Dunken govori. Kažem za
2 zapisnik. Koji je bio konačan ishod sastanka 19-tog?
3 O. Manje-više postignut sporazum sa tekstom sporazuma.
4 Manje-više to je bila konačna verzija i onda smo to poslali u
5 NATO da i oni pristanu i iako je to bio unilateralni sporazum,
6 dogovor, dakle ne bilateralni, nismo mogli da imamo situaciju
7 da je nešto OVK ponudila, a da onda NATO saveznici kažu, ne,
8 to nije prihvatljivo, ne možemo to da pri -- na to da
9 pristanemo.

10 P. Da li se sećate kada je poslato?

11 O. Te večeri.

12 P. I da li ste dobili pristanak?

13 O. Jesmo na posletku. Bilo je puno poteškoća u vezi sa
14 mestom za potpis na dokumentu. To je bio poslednji problem. Ja
15 nisam bio tu.

16 P. Mogu li vas zaustaviti, koji deo mesta za potpis?

17 O. Mesto gde piše "prihvatio je general Jackson ih KOMFOR-a"

18 P. U redu, nastavite.

19 O. Postignut je sporazum u savetu NATO-a, da treba da stoji
20 primio, tako da se tom formulacijom ne siguriš [sic] -- ne
21 sugeriše bilo kakvo priznanje i tako je to sročeno 20-tog, a
22 neposredno pre potpisivanja, još su vođeni razgovori o tome,
23 zašto je došlo do te promene.

24 P. Da li se sećate, šta su različite vlade mislile o tome,
25 da li treba da KFOR ima mesto za potpis ili ne?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 58

1 O. Detaljno ne. Ja nisam bio prisutan, ali dobijao sam
2 izveštaj iz Londona da je bilo puno protivljenja i da su
3 Amerikanci vršili veliki pritisak, kako bi saveznici pristali
4 na to. Jasno je da zemlje poput grčke na primer su bile veoma
5 zabrinute i šta će to značiti za zemlju koja je tako blizu.
6 Bilo je i onih koji su smatrali da su to teroristi, da ne
7 treba da pregovaramo sa teroristima i da to prihvatimo. A bilo
8 je i onih koji su bili zabrinuti za to šta to znači za
9 budućnost. Dakle, to je bila posebna operacija. Mi smo
10 završili uspešno vojnu kampanju, ali nismo još uvek znali šta
11 će biti ishod toga. Znači, da li će to biti država, ili će to
12 biti teritorija pod mandatom Ujedinjenih nacija ili nešto
13 treće. Još uvek je vladala zabuna oko toga.

14 P. Kada je potpisan taj dokument?

15 O. U deset minuta posle ponoći 21-vog.

16 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da se to sada prikaže, to je
17 P01444, poslednja strana dokumenta, odn. ne. Haj'te da prvo
18 vidimo prvu pa onda poslednju stranu. Hvala. Pogledajmo sada
19 poslednju stranu, pri dnu. Još malo. Da vidimo mesto za
20 potpis. Hvala.

21 P. G. Duncan, šta vidimo?

22 O. To je poslednja strana iz tog dokumenta o spora --
23 sporazuma.

24 P. Da li je -- dakle ovde vidimo da se vidi mesto za potpis.
25 Da li je postojalo mesto za potpis u prvoj verziji?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 59

1 O. Ne.

2 P. Koji je bio datum u prvoj verziji, da li se sećate?

3 O. To je bio 10. jun.

4 P. Zašto u prvoj verziji nije postojalo mesto za potpis?

5 O. Zato što sam mislio da ako stavimo stvari poput mesta za
6 potpis, da ćemo onda upasti u raspravu koja će nas odvratiti
7 od onoga što je ključno što nas je interesovalo i što je
8 prevashodna svrt -- svrha tog dokumenta, tako da kada smo dali
9 prvu verziju generalu Çekuu, na njoj nije bilo mesta za
10 potpis, želeo sam da se usredsredim na ono što je suština
11 dokumenta, a ne ko to potpisuje.

12 P. A, kada se prvi put pojavilo mesto za potpis?

13 O. 17. ili 18. juna.

14 P. I šta je bilo to mesto za potpis?

15 O. To -- tu je trebalo da stoji potpis generala Çekua u ime
16 OVK.

17 P. A, zašto je stajalo ime Çekua?

18 O. Iz praktičnih razloga. On je čovek s kojim smo
19 pregovarali. 17-tog i 18-tog, g. Thaçi nije bio direktno
20 uključen u pregovore i rečeno nam je da on nije raspoloživ, pa
21 smo zato stavili ime generala Çekua.

22 P. Vidimo da ovde u mesto za potpis stoji im -- stoji ime
23 Hashim Thaçi i zatim titula. Najpre bih želeo da govorim o
24 njegovom imenu, a onda i o tituli, funkciji koju ima.

25 Kako to da se ime Hashima Thaçija našlo u tom dokumentu?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 60

1 O. Koliko se sećam, do promene je došlo tokom pregovora 19-
2 tog.

3 P. Ko je predložio tu izmenu?

4 O. Ne sećam se. To je bio vrlo dug dan. Bilo je vrlo napeto.
5 Nisam dozvolio nikome da ode na ručak. Puno toga se dešavalo
6 tog dana i zaista se ne sećam ko je to -- ko je to promenio.

7 P. A, zašto je došlo do promene?

8 O. Ne. To je poticalo sa strane OVK. Oni su rekli želimo da
9 Hashim Tači to potpiše.

10 P. Da li je međunarodna zajednica, konkretno, Sjedinjene
11 Države države i možda Britanci, da li su imali neko viđenje o
12 tome, ko na strani OVK to treba da potpiše.

13 O. Ne. Nije to tako izgledalo. Mi smo obavili posao i onda
14 to njima predložili. To je bio osnov. Sećate se. Ja sam napisao
15 ovaj dokument. Nije on poticao iz Londona i rekli mi o ovome
16 treba da ispregovaraš. Ne. Ja sam to napisao, poslao sam u
17 London i rekao mislim da to treba da se uradi, oni su rekli u
18 redu, može. Tako da nije bilo nekog uputstva, svakako ne na
19 nivou takvih pojedinosti.

20 P. Da li ste -- da li vam je smetalo što je to potpisao
21 Tači?

22 O. Ne.

23 P. Zašto ne?

24 O. Za mene je bilo važno da kosovska strana u potpunosti
25 bude angažovana u tome, naročito vojna strana i ako su tražili

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 61

1 da Hashim Thaçi to potpiše, to je bilo u redu. Važno je bilo
2 da oni budu uključeni, angažovani i kao što sam već rekao,
3 važno je bilo shvatiti njihove motive i šta žele, njihovu --
4 njihov dugoročni cilj i želje, jer nakon što su -- smo ih
5 uključili u sve to, s obzirom na to kakvi su Albanci, s
6 obzirom da imaju taj osećaj za čast i s obzirom da su bili
7 znači sada angažovani, oni su smatrali da ih čast obavezuje da
8 se drže dogovorenog.

9 Dakle, važno je bilo da shvate da je ovo razoružanje, ali
10 časno razoružanje, da su prepoznati. I da međunarodna
11 zajednica, konkretno NATO, prepozna je njihove napore i da
12 postoji mogućnost da će oni dobiti potpunu nezavisnost kroz
13 izvesno vreme.

14 Dakle, za mene nije bilo bitno ko je potpisao dokument,
15 jer je sam proces bio pokretačka snaga koja će nas odvesti
16 tamo ka čemu smo želeli da idemo.

17 P. Ka -- govorite o njima u množiti. Na koga mislite?

18 O. U suštini govorim o vojnom krilu.

19 P. Hvala. Pređimo sada na titulu funkciju. Da li znate ko je
20 naveo koma -- glavni komandant OVK?

21 O. Ne.

22 P. Da li znate zašto je to korišćeno?

23 O. Budući da ja ne znam ko je to naveo, ne bih mogao da vam
24 dam sveobuhvatan odgovor. Mogu da vam kažem šta sam ja o tome
25 mislio u to vreme? Po mom mišljenju, to je bio -- bila tipična

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 62

1 preuveličana funkcija, gotovo grandiozna kakvu u gerilskim
2 formacijama vođe često koriste i na osnovu mog vlastitog
3 iskustva, sećam se afričkih revolucionarnih pokreta u zemlji u
4 kojoj sam ja odrastao, gerilci su imali titule general itd.
5 iako je taj general imao svega 200 ljudi [kao što je
6 prevedeno] pod svojom komandom i u Francuskoj na primer u
7 pokretu otpora su imali ljudi -- rekli, ovo je bio bataljon
8 itd, ali to nije bio bataljon koji su oni imali u vreme
9 pokreta otpora, jer je bilo svega 300 ljudi u toj grupi.

10 Tako da postoji ta sklonost ka preuveličavanju titula i
11 to me nije ni malo iznenadilo. Nisam to ozbiljno shvatio.
12 Pitao sam se da li je to preuzeto iz američkog sistema, gde je
13 predsednik glavnokomandujućim snagama, ali po meni to je bila
14 grandiozna titula koja nije odgovarala realnosti.

15 P. Htela bih da osvežim pamćenje g. Duncana i da pogledamo
16 stav 60 iz njegove izjave, gde se govori o tom pitanju.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
18 mikrofon].

19 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] U redu. Onda ću usmeno ispitati o
20 tome. Da li je g. Taçi to mogao da potpiše kao predsednik
21 vlade?

22 O. Ne.

23 P. Zašto ne?

24 O. Zato što bi to bilo implicitno priznanje privremene
25 prelazne vlade.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 63

1 P. Da li mislite da to što je on to potpisao kao
2 glavnokomandujući, na bilo koji način povezano sa ovim što sad
3 smo rekli.

4 O. Mislim da je u NATO-u bilo prihvatljivije, zato što -- i
5 da im je bilo prijatnije zato što je njegovo ime tu na
6 dokumentu, a koliko je OVK insistirala da njegovo ime treba da
7 stoji, vojna titula je delovala kao nešto što je
8 prihvatljivije za NATO saveznike, ali mislim da poput mene
9 nisu tome pridavali veliki značaj, toj formulaciji, ali je
10 delovalo logičnije da to bude vojna titula, budući da se
11 radilo o sporazumu između dve vojne snage.

12 P. Da li ste vi smatrali da je Hashim Thaçi zaista
13 glavnokomandujući OVK?

14 O. Ne.

15 P. Zašto ne?

16 O. Nisam video nikakve dokaze o tome.

17 P. Kakve dokaze vi ste očekivali da vidite? Najpre, šta je
18 glavnokomandujući?

19 O. U sudovima pred kojima su vođeni predmeti koji se tiču
20 Balkana, data je definicija koja nije toliko poznata onima
21 među nama koji su služili vojsku. Dakle, pitanje je ko je
22 glavnokomandujući, tiče se komandovanja i rukovođenja.
23 Komandovanje je kada imate ovlašćenje da izdajete uputstva ili
24 naređenje, a rukovođenje je mogućnost je da se sprovede ta
25 komanda i da se postarate da je izdata komanda zaista i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 64

1 sprovedena.

2 Dakle, to je politička vlast. To vam ne daje apsolutnu
3 vlast. General Jackson je upravo bio za -- suočen sa tim
4 problemom kada su Rusi izvršili invaziju. On je dobio -- on je
5 bio zadužen za komandovanje, ali general Wesley Clark nije
6 rukovodio.

7 Dakle, to je problem koncepta i glavnokomandujući nije
8 neko ko se stara da se izdato naređenje zaista i sprovodi. To
9 je nešto što u NATO konceptu rada je zasebna funkcija.

10 P. Zašto ste maločas rekli da Hashim Thači nije bio
11 glavnokomandujući OVK?

12 O. Način na koji su se oni ophodili prema njemu tokom
13 pregovora, oni su njega tretirali kao političko krilo, kao
14 čovek koji ima određeni uticaj i autoritet, ali ne neko kome
15 ukazuju vojno poštovanje. To je bilo očito [sic] -- [kao što
16 je prevedeno]. Oni su poštovali generala Çekua, jer je on bio
17 profesionalni ofi -- vojni oficir, njegova porodica je
18 pretrpela teške posledice od strane Srba i u njemu su videli
19 profesionalnog vojnika.

20 Kada je Hashim Thači došao, nastupila je određena
21 tenzija, kako se često dešavalo kada dođe političar među vojne
22 oficire. To se oseti. Vidite kako drugačije se ophode prema
23 njemu. I smatrali su da je on važan političar za njihovu
24 stvar, ali nisu u njemu videli svog vojnog komandanta i to je
25 bio moj utisak o tome kako su se ophodili prema njemu.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 65

1 P. Da li postoji nekakav primer, kako ste to videli, da li
2 je moguće da vi to formulisete nekako?

3 O. Pa, to je osećaj, to je nešto što je vrlo intuitivno.
4 Bilo je upadljivo, način na koji smo se mi oblačili. Mi smo
5 ranije razgovarali o tome da sam ja neka vrsta političke
6 ličnosti. Dakle, to je bilo namerno i ja sam se obla -- obukao
7 onako kako jesam, tako da bi se uklopio u vojni etos. G. Thaçi
8 je došao u odelu, izgledao je vrlo uglađeno, u zapadnjačkom
9 odelu, Dakle, došlo je do sukoba odmah, vizuelnog sukoba
10 između tih grupa ljudi.

11 P. A, da li je izgledalo da on ima ovlašćenja nad
12 komandantima zona ili ne?

13 O. Ja ni u jednom trenutku nisam video da je on dao
14 uputstva, naređenja ili bilo šta. U tom smislu, ne. Bilo je
15 vrlo jasno da smo imali dvojicu sagovornika. Jedan je bio
16 vojni -- viši vojni oficir, a drugi bio političar i to je
17 utisak koji sam imao.

18 P. A, ove promene na mestu za potpis, za OVK, da li je
19 general MIke Jackson bio prisutan kada je o tome bilo govora?

20 O. Ne.

21 P. Vi ste govorili dosta o tome kako ste vi shvatili
22 hijerarhiju OVK? A, kako je sebe OVK predstavljala spoljem
23 svetu?

24 O. Pa, oni su se jako trudili da nam pokažu da su ozbiljan
25 vojni sagovornik, da su 'pandan' [kao što je prevedeno] nama,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 66

1 kad smo došli 17-tog u mraku. Bila je tu počasna straža
2 obučena u nove uniforme, sa 'kalašnjikovima', beretkama, i to
3 je u stvari bio ispravan formalni vojni pozdrav, dobrodošlica
4 drugoj vojnoj generaciji. Dakle, jako su hteli da nam pokažu
5 da su bili profesionalci, a ne samo gomila gerile,
6 neorganizovane. Oni su hteli da tako deluju.

7 P. A, da li je taj utisak bio tačan?

8 O. Pa, vrlo je lako obući šestoricu u nove uniforme, staviti
9 im beretke, tako da ne mogu da kažem da je to baš bilo
10 ubedljivo.

11 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da pogledamo fotografiju,
12 DHT053554. Šta se vidi na ovoj fotografiji, g. Duncan?

13 O. Pa, to je ta počasna straža, 19-tog preko dana.

14 P. Da li je počasna straža bila tu i nekog drugog dana?

15 O. Da. 17-tog.

16 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] časni sude, molim da se ova
17 fotografija uvrsti u spis.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ima li prigovor?

19 G. HALLING: [Prevod] Ne, nema.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DHT05354 se
21 prihvata. Molim da se dodeli broj.

22 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti dokazni predmet
23 1D383, obeležen je kao poverljiv dokument.

24 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Pa može biti javni dokument.

25 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] U redu. To će od

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 67

1 sada biti javni dokument.

2 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] I molim da pogledamo DHT05355. Šta
3 se vidi na ovoj fotografiji, g. Duncan?

4 O. To je g. Thaçi, onako kako je on bio obučen 19-tog.

5 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Hvala vam. Molim da se ovo uvrsti
6 u spis.

7 G. HALLING: [Prevod] Nemamo prigovor, časni sude.

8 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DHT05355 se
9 prihvata. Molim da se dokumentu da broj.

10 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti 1D384. Dokument je
11 poverljiv.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se izmeni
13 stepen tajnosti dokumenta u javni.

14 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] I molim da pogledamo DHT05356.

15 P. Šta se vidi na ovoj fotografiji, g. Duncan?

16 O. Pa, to su neki komandanti zona od 19-tog i vidite da su
17 oni obučeni ne tako opasno kao što je bio Ramush, ali imaju
18 puške i drugu vrstu opreme. Dakle, došli su iz borbe.

19 P. U redu. Zahvaljujem.

20 G. HALLING: [Prevod] Možemo li samo da fotografiji, u
21 vezi ove fotografije da razjasnimo, da li su sve osobe koje se
22 vidi bili komandanti zona.

23 SVEDOK: [Prevod] Prva osoba sa leve očigledno nije, jer
24 ima odelo i kravatu, a druga dvojica su komandanti zona. Jedan
25 od njih je Remi.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 68

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DHT05356 se
2 prihvata.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti 1D485. Dokument je
4 takođe poverljiv.

5 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada će to biti
6 javni dokument.

7 GDA TAVAKOLI: [Prevod]

8 P. Ranije ste rekli da im je bilo stalo da se prikažu kao
9 profesionalci a ne samo kao grupa gerila u šipražju. Koliko su
10 zapravo oni bili profesionalni?

11 O. Pa, u kom smislu pitate to, koliko su bili profesionalni,
12 izvinjavam se.

13 P. Pa, rekli ste kada smo videli fotografiju počasne straže,
14 da je lako obući uniforme, uzeti 'kalašnjikov', ali da li ta
15 slika predstavlja ono što je zaista OVK bila u stvarnosti?

16 O. Pa, ne nužno. Ja sam imao brojna iskustva kada sam
17 posećivao zemlje sa počasnom stražom i svi su dobro obučeni,
18 ali u stvari je to neka vrsta privida. Dakle, ne želim da
19 nabrojim tačno o kojim se zemljama radi, ali je to lažno.
20 Dakle, ne radi -- to nije dobre organizacione strukture. Na
21 osnovu informacija koje sam primio i različitih izvora na
22 terenu i na osnovu mog iskustva, oni su bili upravo ono što se
23 za neku gerilsku vojsku i očekuje, bili su haotični,
24 dezorganizovani, postepeno su se popravljali, ali se radilo o
25 gerilskoj vojsci. Nije to bila redovna vojska ni u kom smislu,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 69

1 ali ipak su imali te titule koje su bile prilično zvučne itd.

2 P. Osim OVK, same, da li je još neko drugi smatrao da se

3 radilo o organizovanoj vojsci.

4 O. Pa, Srbi su to mislili.

5 P. A, šta su Srbi radili.

6 O. Koliko sam ja shvatio srpsku propagandu, a ja sam bio

7 neko ko je bio ciljan u tom smislu, je da se ovde počelo kao

8 teroristička vojska, ali onda su prešli u ovu fazu i smatrali

9 su ih pravom pretnjom, dakle da je to redovna armija,

10 disciplinovana, da ima hijerarhiju i operiše kao neka redovna

11 vojska. Da bi delimično opravdali svoj neuspeh protiv OVK, OVK

12 jeste imala neke velike poraze za vreme sukoba, ali su se ipak

13 stalno vraćali, i to je počel -- postala jedna vojska

14 razvlašćenih, a -- u koju su pristizali stalno novi regruti i

15 sve više i više bivših pripadnika JNA. Dakle, Čeku je kroz

16 svoje reforme mogao da uvede određeni stepen profesionalizma.

17 P. A, vaš utisak o Hashimu Tačiju za vreme pregovora.

18 O. Pa, ja sam smatrao da je on dosta misteriozan. Smatrao

19 sam ga enigmom. Ja sam ranije '*briefovao*' generala Clarka, i

20 činilo mi se da on baš nije bio angažovan na način na koji bi

21 se to očekivalo od profesionalnog političara. Za vreme tih

22 razgovora, on se previše fokusirao na stvari kao što je bio

23 telefonski razgovor sa Clintonom, ali činilo se da nije cenio

24 da bi u stvari taj sporazum njega sprečio da ima one organe

25 koje je formirao OVK, policijske snage, obaveštajnu policiju i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 70

1 tako -- obaveš -- obaveštajnu policiju itd. Dakle, vojno
2 krilo, kao što smo videli na drugim mestima na Balkanu, na to
3 se oslanjaju političari, to je njihova baza i to mogu da
4 koriste. Međutim, on baš, činilo se nije svestan, da će se to
5 sve -- da će nestati onog trenutka kad potpišu, zato što smo
6 mi hteli da te sve stvari držimo odvojeno, da bilo ko ko je
7 imao policijsko iskustvo, bi bio pod kontrolom i otišao u
8 policiju, da će OVK biti demilitarizovana i demobilisana i da
9 će oni biti izdvojeni. Dakle, to njega nije preterano mučilo.
10 Sam rezultat potpisivanja sporazuma.

11 Dakle, smatrao sam da je on malo izvan svojih mogućnosti
12 i to mi je bilo tako interesantno, čudio sam se.

13 P. Rekli ste da je bio jako, previše fokusiran na pitanja
14 kao što je bio razgovor sa predsednikom Clintonom?

15 O. Da.

16 P. I šta ste vi zaključili na osnovu toga, zašto ga je to
17 zanimalo?

18 O. Pa, mene je to iznenadilo. Nama je na taj način Jamie
19 Rubin pomogao da se potpiše konačni sporazum. Dakle, oni su
20 otišli nakon što sam ja prekinuo pregovore, a kad smo se
21 ponovo sreli, odlučili su da ćemo imati odvojene razgovore.
22 Dakle, jedan sa jednim, Jamie Rubin sa g. Thačijem, a general
23 -- vi sa generalom Çekuum i da će tu da prorade sve
24 pojedinosti.

25 Mislilo sam, a to mi je bilo malo čudno, a taj fokus, u

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 71

1 stvari, a to mi je Jamie rekao kasnije, da je bio na tom
2 pozivu sa predsednikom Clintonom kasnije sam shvatio, da je to
3 u stvari bio način da albanski političar ili kosovski
4 političar kaže, "pa, evo, ja mogu da razgovaram sa
5 predsednikom Sjedinjenih Država". Naravno, to su Kosovari
6 videli. Oni nas nisu smatrali NATO-om. Oni su na nas gledali
7 kao na Amerikanci, general Clark, to su Amerikanci. Dakle, to
8 je bila vrlo razumljiva reakcija, to je bilo nešto što će
9 njemu pomoći u njegovoj budućoj političkoj karijeri.

10 P. Zašto?

11 O. Pa, da može tako nešto da kaže, znate, evo govorio sam sa
12 predsednikom Clintonom i on me je pohvalio "nastavi da radiš
13 to što radiš." Dakle, to je njemu bilo politički važno. Dakle,
14 podrška Amerikanaca je bila važna Hashimu Thačiju, zar ne?

15 O. Pa, to je bilo jasno. On je očigledno imao dosta
16 razgovora sa Jamie i sa Madeline Albright. Dakle, očigledno u
17 svemu ovome ključni igrači su bili Amerikanci. On nije bio
18 sasvim na pogrešnom putu. Madeline Albright i James Rubin i
19 general Clark su apsolutno bili ključni igrači u načinu na
20 koji se ta čitava kampanja i sukob odvijao.

21 P. Hvala vam. Možete li opisati odnos između Hashima Thačija
22 i generala Čekua onako kako ste vi to gledali.

23 O. Pa, ja mislim da su oni bili timski igrači, tako su se
24 predstavili, tako su se i ponašali. To je bilo tako. Evo, ja
25 se bavim političkom stranom, ja se bavim vojnom stranom i

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 72

1 svako od nas radi svoj deo posla. Dakle, to je bio timski rad.
2 Ja sam na to tako gledao. Dakle, nisam primetio da je jedan
3 poštovao drugog više. Dakle, nisam primetio neko preterano
4 međusobno poštovanje. Delovalo je to kao da svako od nas ima
5 svoje odgovornosti, ali to je bio samo moj utisak.

6 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Želim da vam pročitam šta je
7 general Mike Jackson rekao, dakle to je 52157, stavovi 16 i
8 31.

9 General Mike Jackson je potpisao sporazum 21. juna,
10 umesto Çekua, zato što je on bio šef, on je bio
11 glavnokomadnujući.

12 "Zato što je šef bio -- Thaçi bio vođa OVK, recimo da je
13 sporazum potpisao Çeku onda bi to samo Thaçi omogućilo malo
14 prostora za vrdanje [kao što je prevedeno]."

15 "Dakle, Thaçi je imao ovlašćenja nad Çekuum, to je bilo
16 prihvaćeno. Ja ne vidim da je iko to osporio, da je Thaçi bio
17 nadređen Çekuu. Nikada nije bilo sumnje u KFOR-u, ko je bio
18 glavni u OVK u krajnjoj instanci, a to je bio Thaçi. Thaçi je
19 potpisao sporazum 21. juna jer je on bio glavni i to je bilo
20 jasno tokom celog mog perioda na Kosovu. Ako bi Thaçi dao neko
21 uputstvo Çekuu, Çeku bi to izvršio, a nemam razloga da
22 drugačije mislim. Çeku je bio oficir u vojsci Jugoslavije,
23 zatim u hrvatskoj vojsci. Nikada nisam video da je čeko
24 ignorisao ili nije ispunio neko uputstvo od Thaçija. Ne sećam
25 se konkretnih primera da je Thaçi mogao da naloži da se neke

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 73

1 stvari urade, ali to ne mora da znači da on vrlo očigledno
2 nije bio šef."

3 P. Da li se slažete sa g. Jacksonom?

4 O. Da.

5 G. HALLING: [Prevod] Pa, ovo je vrlo, vrlo složeno
6 pitanje ima tu jako puno stvari.

7 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, u redu.

8 Odgovorite na pitanje ako možete.

9 SVEDOK: [Prevod] Mogu uopšteno. Zahvaljujem.

10 General Jackson i ja smo na kraju postali jako dobri
11 prijatelji. To je jedan lični odnos između političkog
12 savetnika i njegovog vojnog komandanta. Ja nisam bio njegov
13 politički savetnik, ali sam vrlo tesno sa njim sarađivao i to
14 se vidi na osnovu mog doprinosa potpisivanju sporazuma.

15 Dakle, mislim da u ovom slučaju, moj odgovor mora biti
16 "ne". Prvo što sam rekao ranije, uloga generala Jacksona je
17 bila da rukovodi svim tim snagama, snagama NATO-a i to je bilo
18 jako teško. Morao je da se bavi sa ruskim zauzimanjem
19 Prištine. Dakle, sećam se komentara o tome, neću da izazovem
20 treći svetski rat. Ja sam bio tamo kad je on to rekao. Dakle,
21 on je bio pod užasnim pritiskom i nisam ja njega onda zamarao
22 onim što smo mi radili. Ja sam -- bih mu samo rekao "mi radimo
23 to, to i to". Jedini put kada mu jesam rekao je kada smo
24 morali da razgovaramo sa Ujedinjenim nacijama, to je deo
25 mandata po rezoluciji Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 74

1 Dakle, general Jackson nije dešavalo u planinama, nije
2 bio tamo, nije znao ni do nekoliko godina kasnije, kada smo on
3 i ja seli za sto i popili po neki viski. Tad sam mu rekao šta
4 smo uradili. On je rekao "pa zaista ja nisam znao tada šta ti
5 radiš." Dakle, on nije znao kako je došlo do sporazuma.

6 A on kaže, ono što se desilo kasnije, nije iznenađujuće,
7 jer u stvari, je percepcija zapadnog vojnog lica, da ako ga
8 političar zamoli da nešto uradite, vi to uradite. Dakle, kao
9 komentar, on kaže da se on ne seća konkretnih dokaza za svoje
10 gledište niti primera. On možda jeste u pravu, da je Çeku
11 dobio neka uputstva, on bi ih izvršio, ali on govori o periodu
12 kasnije, nakon potpisivanja sporazuma, nakon što se sukob
13 završio. Dakle, i svi su već se uhodali u postkonfliktnom
14 periodu.

15 Dakle, ja se ne bih složio sa njegovom izjavom. Ja mislim
16 da je to poteklo od toga zato što on nije bio tamo, i to je na
17 osnovu njegovog opšteg utiska o tome kako funkcionišu
18 profesionalni vojni oficiri. On je imao puno poštovanja za
19 generala Çekua, i on je bio očekivao da se onda general Çeku
20 tako i ponaša, međutim, ja ne delim njegovo mišljenje.
21 Međutim, ja ne delim njegovo mišljenje.

22 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Pokazaću vam još jedan dokument,
23 ali mislim da je potrebno da pređemo na poluzatvoreno
24 zasedanje zbog tog dokumenta, a njegova je oznaka SPOE00214873
25 do SPOE00214999.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 75

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da pređemo na
2 poluzatvoreno zasedanje.

3 [Poluzatvorena sednica]

4 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 76

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 77

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 78

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 79

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 80

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3 [Javna sednica]

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, sada smo na javnom
5 zasedanju.

6 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

7 P. G. Duncan, ponoviću svoje pitanje, da li znate da li se
8 OVK zaista demilitarizovala na kraju?

9 O. Da, jeste.

10 P. Ko je bio zadužen za demilitarizaciju na strani OVK?

11 O. General Çeku.

12 P. A, kome je on bio potčinjen?

13 O. Generalu Mikeu Jacksonu.

14 P. Ko je bio odgovoran za proces demilitarizacije OVK?

15 O. Pa, isto, general Michael Jackson.

16 P. A, šta je bio pravni odnos -- pravni osnov za tu
17 odgovornost?

18 O. Rezolucija Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244.

19 P. Hvala.

20 PREVODILAC: [Prevod] Molimo govornike da prave pauzu
21 između pitanja i odgovora.

22 SVEDOK: [Prevod] Izvinjavam se.

23 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Izvinite.

24 P. G. Duncan, sada bih prešla na drugu temu, a to je
25 situacija na Kosovu posle rata.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 81

1 Da li ste nekada ponovo posetili Kosovo tokom 1999.

2 godine, posle potpisivanja sporazuma, ako jeste, kada i sa

3 kim?

4 O. Da. Izvinjavam se. Da. Nekoliko puta sam išao na Kosovo u

5 avgustu mesecu sa generalom Wesleyem Clarkom?

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Koje godine?

7 SVEDOK: [Prevod] 1999, izvinjavam se.

8 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

9 P. Da li ste i pre avgusta odlazili na Kosovo ili niste?

10 O. Pa, mislim da su sve moje posete bile u avgustu. Te

11 posete sa generalom Wesleyem Clarkom.

12 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Časni sude, mogu li da osvežim

13 sećanje svedoka, tako što ću mu predočiti 74. stav njegove

14 izjave?

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da.

16 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

17 P. G. Duncan, molim vas da pogledate 74. pasus svoje izjave.

18 O. Da. Ovde piše da sam jednom bio tamo u julu. Izvinjavam

19 se.

20 P. To je sasvim u redu. Možete li da nam opišete, kakva je

21 bila situacija u junu 1999. godine, kad je reč o vladanju. Kad

22 to kažem, mislim na političku, pravnu i bezbednosnu situaciju

23 sveukupno.

24 O. U junu ili u julu?

25 P. U junu.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 82

1 O. Kada su Srbi otišli, srpske snage, takođe je u egzil
2 otišao i veliki broj ljudi koji su radili u javnim službama, u
3 zatvorima, zatim, advokati, pravnici, sudije, policajci, a to
4 je bila posledica sistema 'aparthejda' koji su Srbi tamo
5 sprovodili prethodnih godina, pa su se ili otarasili Albanaca,
6 odn. otpustili ih, etničkih Albanaca, otpustili ih sa svih tih
7 položaja i sprečavali njihovo zapošljavanje, tako da je
8 najveći deo javnih službi bio pod srpskom kontrolom.

9 A većina tih ljudi je zatim napustila pokrajnu, tako da
10 je nastao potpuni vakuum.

11 P. U redu. Pokazaću vam još jedan dokument, samo da proverim
12 sa tužilaštvom da li je potrebno da ga prikažem na
13 poluzatvorenom zasedanju.

14 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] ERN oznaka je SPOE00000959 do
15 00001070.

16 [Konsultacije Specijalizovanog tužilaštva]

17 G. HALLING: [Prevod] Taj dokument može se prikazati na
18 javnom zasedanju.

19 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Hvala. Molim da se taj dokument
20 postavi na ekran. I to prva strana, molim.

21 G. Duncan, ovo je izjava svedoka Anthonija Quinna, koji je bio
22 iz posebnog istražnog odeljenja Kraljevske vojne policije i to
23 je izjava data pred višim sudom u Londonu.

24 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] I samo da prikažemo vrh strane da
25 bi se video datum.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 83

1 P. To je 5. mart 2016. godine. Da li vam je poznat taj

2 Anthony Quinn?

3 O. Ne.

4 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Ako možemo da pogledamo poslednju
5 rečenicu prvog pasusa, kako bih vam dala neku orijentaciju.

6 P. Između juna i septembra 1999. godine, on je bio poslat na
7 Kosovo, gde je bio drugorangirani čovek u okviru specijalnog
8 istražnog odeljenja Kraljevske vojne policije

9 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] I molim sada da prikažemo sledeću
10 stranu i to pasus 6, poslednju rečenicu, gde se kaže:

11 P. "Ušli smo u Prištinu 20. juna 1999. godine."

12 G. Duncan, da li vam Kraljevska vojna policija stigla u
13 Prištinu?

14 O. 20. juna sam se bavio drugim stvarima, ali nije mi bilo
15 poznato, da smo poslali takav tip vojne jedinice tamo, ali
16 nisam ni iznenađen.

17 P. Da li ste kasnije saznali za to?

18 O. Da su oni tamo raspoređeni u to vreme. Ne. To nisam znao,
19 ali deo mog posla nakon sukoba. U stvari znatno kasnije u
20 kasnijim mesecima kako se zima bližila, saznao sam koje sve
21 snage koristimo, kako bismo suzbijali kriminal.

22 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim sada da prikažemo pasus 13
23 iz ove izjave.

24 P. Pa ću ja to pročitati za zapisnik, kako biste to mogli da
25 pratite.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 84

1 "Situacija kada smo stigli na Kosovo u junu 1999. godine
2 bila je izuzetno veliki izazov. Nije bilo lokalnih vlasti, ni
3 vode, kanalizacije, struje niti legalnog novca. Normalni
4 poredak bio je potpuno obustavljen. Naš tim od nešto više od
5 100 kraljevskih vojnih policajaca, predstavljao je jedinu
6 policiju. Kosovski Albanci, izbeglice su se u velikim masama
7 vraćali na Kosovo, prelazili granice Kosova i ulazili na po --
8 u pokrajinu, a još uvek je bilo i nekoliko enklava u kojima su
9 živeli Srbi. Snage KFOR-a na terenu zauzele su mekani pristup
10 u kontaktima sa lokalnim stanovništvom..."

11 Malo ću da preskočim.

12 "Jezik je veliki problem, jer šta god hoćete da obavite,
13 trebaju vam dva prevodioca, jedan za srpski, drugi za
14 albanski, jer su ljudi iz obe zajednice odbijali da
15 komuniciraju sa prevodiocem koji dolazi iz one druge etničke
16 zajednice."

17 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] I zatim, da pređemo na pasus 14,
18 molim.

19 P. Možete li molim vas i to da pročitate?

20 "Po ulasku na Kosovo, jedna od glavnih uloga KFOR-a, bila
21 je da vrati zemlju u neku vrstu civilizovane normalnosti. To
22 nije bio jednostavan zadatak. Srpsko stanovništvo koje je
23 prethodno sve kontrolisalo, u velikom broju je napustilo
24 pokrajinu i za sobom ostavilo zemlju na ivici anarhije.
25 Postojao je ogroman vakuum kada je reč o civilnoj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 85

1 infrastrukturi. Važno je to da nije bilo policije, što sam --
2 što je bila posledica, koliko sam ja razumeo toga, što je
3 većina policija na Kosovu ili u potpunosti bila srpske
4 nacionalnosti, a oni su imali obavezu da se povuku iz
5 pokrajine prema vojnotehničkom sporazumu.

6 Moje pitanje glasi prvo, da li je ovaj opis koji daje
7 Anthony Quinn, opis vakuuma, nešto što se poklapa sa vašim
8 utiscima?

9 O. Da. Umnogome.

10 P. A, kad je reč o njegovoj -- njegovom opisu situacije,
11 nije postojala vlada, nije bilo vode itd.

12 O. To je upravo ono što sam video. A kada kažete došlo do
13 potpunog nestanka, rasula, nije, nije postojao uobičajeni red?

14 O. To je tačno.

15 P. A, kada kaže da je srpsko stanovništvo koje je prethodno
16 kontrolisalo sve, mahom na -- otišlo?

17 O. I to je tačno.

18 P. I ostavilo je iza sebe zemlju koja je bila na ivici
19 anarhije?

20 O. Upravo tako.

21 P. Ja ću kasnije -- se osvrnuti na neke druge delove ovog
22 dokumenta i tražiti da on bude usvojen. Dokument nam sada više
23 nije potreban. Vi ste kao što vidimo bili u Peći, 6. jula?

24 O. Da.

25 P. Možete li opisati sudu šta ste videli tokom te prve

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 86

1 posete?

2 O. Da. Bilo je užasno, šokantno. Kada smo došli, videli smo
3 da su albanska poljoprivredna dobra, kuća, gazdinstva bila
4 uništena, ubijene životinje. Videli smo i srpske kuće koje
5 gore, makar šest sam ih video kada sam došao. Jedna od njih je
6 bila blizu mesta gde je sleteo naš helikopter i kad smo
7 prolazili kroz grad, videli smo nasumično uništavanje do kog
8 je došlo, albanskih kuća, prodavnica i to je bilo potpuno
9 drugačije od razaranja koja se vide kada govorimo o
10 bombardovanju. Ja sam video puno takvih slučajeva. Ovo je
11 bilo nasumično uništavanje. Ja o tome nisam govorio u svojoj
12 izjavi, kao što je James Blunt rekao u svojoj pesmi "Nema
13 hrabrosti u tome". On je video -- govori o tome da je to zlo
14 uništavalo zemlju i to je upravo ono što sam ja video. Zlo
15 koje je haralo zemljom. Gotovo ste mogli da ga osetite, užasno
16 je bilo.

17 P. Da li ste shvatili, ko je izvršio to nasilje i zašto?

18 O. Prvobitno vasilje [sic] očito [sic] -- [kao što je
19 prevedeno] je bilo izvršeno tokom sukoba. To je očigledno bilo
20 izvršeno nekoliko nedelja ranije, a te kuće koje su gorile
21 [kao što je prevedeno] su očito [sic] -- [kao što je
22 prevedeno] bile srpske kuće u kojima su prethodno živeli Srbi,
23 koje su sad pak gorile [kao što je prevedeno].

24 P. Da li ste shvatili ko ih je potpalio, ko je vršio to
25 nasilje?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 87

1 O. Teško je reći. Ja svakako nisam video naoružane trupe
2 kako tu prolaze. To su uradili ljudi, narod. Jednostavno je
3 narod tu bio.

4 P. Kad kažete "jednostavno narod", na koga misle [kao što je
5 prevedeno].

6 O. Na obične ljude, nisu bili naoružani, nisu to bile
7 jedinice, naoružane jedinice.

8 P. A, zašto se to dešavalo?

9 O. Osveta. Iz osvete. Kada znate šta se dešavalo, a ja sam
10 kao i svi dobijao izveštaj od nevladinog sektora i takvih,
11 onda to vidite, onda možete znači shvatiti šta se dešavalo. To
12 nije bilo -- to je nešto što izlazi iz okvira časti. To -- to
13 su stvari koje se dešavaju na kraju ratova.

14 P. Osveta, zašto?

15 O. Zbog zverstava koja su morala da pretrpe.

16 P. Ko?

17 O. Izvinjavam se. Zbog zverstava koji su Srbi izvršili nad
18 kosovskim Albancima.

19 P. A, ko je vršio to nasilje, Srbi ili Albanci?

20 O. Kada sam ja bio tamo, nasilje su izvrš - su vršili Srbi,
21 a sada, ovo nasilje su vršili kosovski Albanci iz osvete.

22 P. Kažete da je to bio narod. Da li su delovali
23 organizovano?

24 O. Nisu.

25 P. Da li ste videli da li su pripadnici OVK vršili ta

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 88

1 krivična dela?

2 O. Nisam.

3 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da sada pogledamo 78. pasus
4 izjave g. Duncana.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

6 P. Molim da pročitate rečenicu koja piše u 78. pasusu?

7 O. "Nisam -- nije mi delovalo da je to nasilje bilo
8 organizovano niti naloženo sa vrha naviše za razliku od
9 individualnih dela osvete ili krivičnog -- pos -- ponašanje."

10 P. Htela bih da govorimo o krivičnom ponašanju. Ko su bili
11 ti kriminalci. Mislím da ovde govorite o osveti ili krivičnom
12 ponašanju. Da li razdvajate te stvari?

13 O. Da. Osveta je nešto što rade obični ljudi, a kada postoji
14 anarhija, kriminalci onda pokušavaju da iskoriste novonastalu
15 situaciju i onda se kuće pljačkaju, zato što ti kriminalci
16 žele da iskoriste anarhiju i ukradu šta stignu, tako da, u tom
17 smislu pravim razliku. Postoji razlika između kriminalaca
18 oportunisti koji žele da iskoriste stanje, za razliku od onih
19 koji pokušavaju da se osvete zbog onoga što su pretrpeli. To
20 su različite ljudske motivacije.

21 P. Koje su nacionalnosti bili ti kriminalci?

22 O. Ako pravimo razliku između onoga što sam video da se
23 prethodno bilo desilo i onoga što se tada dešavalo, zavisi.
24 Ranije to krivično ponašanje je bilo ponašanje Srba, ali o
25 tome ću kasnije govoriti, ali ono što sam sada video kako se

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 89

1 pale kuće, to je bila osveta, a ko je pljačkao, ne mogu --
2 nisam mogao da vidim ko pljačka kuće. To je bilo krivično
3 ponašanje.

4 Ranije izvršeno nasilje očito [sic] -- [kao što je
5 prevedeno] nije bilo kriminalno, već je bilo nasilje koji su
6 Srbi sprovodili nad albanskim -- nad Albancima na Kosovu i to
7 je bilo apsolutno bezobzirno nasilje. Dakle, palili su slamu,
8 ubijali životinje, poslo -- prodavnice itd. bila je jedna
9 autobuska stanica gde su bili parkirani novi Volvo autobusi
10 koji su svi bili spaljeni. Oni ih nisu odveli, oni su ih o --
11 o -- o -- odvezli, već su ih spalili.

12 To je to prethodno krivično ponašanje, tako da, treba da
13 se pravi razlika između onoga što se ranije dešavalo i što sam
14 tada video.

15 P. I tokom te posete, da li ste nešto saznali o lokalnoj
16 komandnoj strukturi OVK u Peći?

17 O. Da. U Peći smo imali problem. Čini se da je tamo došlo do
18 borbe za vlast. I lokalna jedinica je imala puno poteškoća da
19 sarađuje sa OVK, zato što kako su rekli, stalno je dolazilo do
20 promene u komandnoj strukturi, tako da je došlo do borbe za
21 vlast unutar OVK.

22 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da se sada na ekranu prikaže
23 018319 na engleskom i albanskom. Verzija na albanskom je
24 original. G. Duncan, ovo je izjava generala Clarka od 14.
25 Avgusta i on tu govori o nasilju na Kosovu i citira ga

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 90

1 Shekulli i on kaže --

2 Kže Clark: "Nema činj -- nema činjenica o napadima OVK."

3 "Priština - vrhovni komandant NATO-a Wesley Clark je
4 izjavio tokom posete Prištini, da nema činjenica o tome, da je
5 OVK odgovorna za napade koji su izvršteni [sic] -- izvršeni
6 protiv Srba, nakon što je potpisano -- nakon što je potpisan
7 mir sa njima u junu. Clarke je rekao da rukovodstvo OVK je
8 podržavalo -- podržavalo -- podržalo njihove potpise --
9 pozive, da Srbi ostanu u regionu."

10 I onda se citira šta je on rekao:

11 "'Ja neću prstom -- prst uperiti u OVK. Njihov vođa je
12 sara -- veoma sarađivao sa nama na visokom nivou'...

13 Neki strani zvaničnici su rekli da je OVK pokrenula
14 napade na Srbe. Da su proterali 170.000 Srba sa Kosova.
15 Međutim, Clark je objasnio da u najvećem broju slučajeva to
16 nasilje je bilo spontano i naročito na jugu Kosova. To nasilje
17 je povezano sa organizovanim kriminalom."

18 I još jedan ci -- citat, od OVK:

19 "'Neprestano dobijamo izjave o tome da oni podržavaju
20 stvaranje multietničkog društva i što je i cilj međunarodne
21 zajednice i ja zbog toga ne mogu da uperim prst ka bilo kome i
22 kažem da je to lice odgovorno, rekao je Clark.

23 Da li se sećate, g. Duncan, da li je general Wesley Clark
24 dao ovu izjavu prilikom jednog od puta na kojima ste vi bili s

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 91

1 njim.

2 O. Da. Ja sam ga izveštavao. Ja sam mu govorio o tome.

3 P. Da li stav generala Clarka odgovara vašem?

4 O. Da.

5 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da se ovo usvoji u dokaze.

6 G. HALLING: [Prevod] Nemamo prigovora.

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] 018319 se usvaja,
8 budući da nema prigovora.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] to će biti 1D387, označeno je
10 kao poverljivo.

11 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Mislim da može biti javno.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
13 mikrofoni].

14 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Mislim da treba da pređemo na
15 poluzatvorenu sednicu zbog dostavljača informacija na osnovu
16 pravila 107. Molim da se prikaže SPOE00214873 do SPOE00214999.

17 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim poluzatvorenu
18 sednicu.

19 [Poluzatvorena sednica]

20 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 92

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 93

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Poluzatvorena sednica)

Strana 94

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3 [Javna sednica]

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Sada smo na javnoj sednici.

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [je isključio
6 mikrofon].

7 --- Pauza za ručak u 12:58h

8 --- Nastavak sa radom u 14:30h

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se uvede
10 svedok.

11 G. TULLY: [Prevod] Časni sude, ako mogu samo da vas
12 obavestim o tome koliko će nam vremena trebati.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

14 G. TULLY: [Prevod] Pa, za sada mislimo da će nam trebati
15 30 minuta, možda i manje.

16 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Ostalo nam je manje od sat
17 vremena.

18 G. DIXON: [Prevod] Mislim da nam treba manje od sat
19 vremena.

20 G. ELLIS: [Prevod] Mislim da će nama trebati nekih 15 ili
21 20 minuta.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] A, koliko će
23 trebati tužilaštvu za unakrsno ispitivanje.

24 G. HALLING: [Prevod] Pa, mislim da ostajemo pri istoj
25 proceni, definitivno ćemo završiti sutra. Jedino je pitanje da

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 95

1 li će biti to da li će biti to za vreme prve ili druge sesije.

2 [Svedok nastavlja svedočenje]

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite sa svojim
4 glavnim ispitivanjem.

5 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Zahvaljujem.

6 P. G. Duncan, hoću da se vratim na nešto što se tiče perioda
7 pre kraja rata. To sam preskočila, izvinjavam se.

8 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Možemo li ponovo da stavimo
9 [BRISANO] na ekranu [BRISANO] stranicu
10 broj 3.

11 G. HALLING: [Prevod] I molim da svi imaju u vidu
12 restrikcije, jer se to mora uraditi na pri [sic] -- na
13 poluzatvorenoj sednici.

14 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Naravno.

15 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da pređemo na
16 poluzatvorenu sednicu.

17 [Poluzatvorena sednica]

18 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 96

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 97

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 98

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 99

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5 [Javna sednica]

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Sada smo na javnoj sednici.

7 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Zahvaljujem.

8 Vraćamo se sada na izjavu Anthoni Quinna, to je

9 SPOE000959 do 00001070 i molim da pogledamo stranicu koja se
10 završava brojkama 962 i molim vas da pročitate poslednje dve
11 rečenice pasusa 15.

12 "Stopa ubistava je bila izrazito visoka. U roku od prve
13 četiri nedelje smo preko 100 ubistava. Većina žrtava su bile
14 iz srpske zajednice koje su napustili -- koji nisu napustili
15 zemlju, a bili su žrtve Albanaca koji su se vraćali željni
16 osvete."

17 Da li je ovo čega se seća oficir Quinn, nešto što se
18 poklapa sa vašim sećanjem, g. Duncan?

19 O. Da.

20 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da pogledamo stav 18.

21 P. Pročitaću.

22 "Niz zločina koje je izvršilo lokalno stanovništvo, a
23 koje smo istraživali je izgledalo -- je imalo čitav niz
24 uzroka. Bilo je zločina iz osvete, koji su izvršili Albanci
25 protiv Srba zbog svih ružnih stvari koje su urađene njima, pre

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 100

1 i za vreme rata, ali isto tako je bio određen veliki broj
2 slučajeva gde su oportunisti, ili grupe oportunisti
3 ispunjavali -- izvršaval -- vršili lične osvete ili se
4 jednostavno bavili krivičnim delima u društvu koje je tada
5 bilo bezakonja."

6 Dakle, da li se ovo poklapa sa onim čega se vi sećate?

7 O. Da. I to nije iznenađujuće. Imali smo iste slučajeve u
8 Francuskoj krajem Drugog svetskog rata. Naravno, na kraju
9 Drugog svetskog rata u Francuskoj je postojala administracija
10 i mogli su da reaguju policijske snage u Albaniji je bio
11 vakuum pitanja

12 P. Na Kosovu?

13 O. Da, na Kosovu, izvinjavam se. Postojao je vakuum, dakle
14 nije iznenađujuće da je situacija bila mnogo gora od one koju
15 smo iskusili pre 60 godina.

16 P. Dakle, tu se spominju krivična dela i poduhvati. G.
17 Duncan, da li ste znali, da li je bilo bandi kriminalaca koje
18 su prelazile granicu iz Albanije u leto 1999. Ili ne?

19 O. Pa, ja sam imao -- primao takve izveštaje iz nekoliko
20 različitih izvora.

21 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Molim da pogledamo stav 17,
22 poslednja rečenica koja glasi:

23 "Nije tada bilo mogućnosti da se brzo krivično gone
24 počinioci, pošto nije bilo tužilačke službe, ali smo nadali
25 [kao što je prevedeno] da ćemo koristiti razgovore sa žrtvama

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 101

1 koje smo vodili sa prevodiocima i uz dokaze, biti na kraju
2 korišćeni na suđenjima koje je trebalo -- kroz organe koje je
3 trebalo da osnuje UNMIK."

4 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] I onda, sada gledamo pasus 24,
5 koji glasi:

6 "Čak i ako nije bilo lokalnih tužilaca, koji bi mogli da
7 vrše istrage, koje bi prethodile krivičnom suđenju, još uvek
8 smo pripremali dosije, što smo detaljnije mogli, u nadi da će
9 se time baviti timovi tužilaca UNMIK-a ili MKSJ-a."

10 Da li to vidite?

11 O. Da.

12 P. Da li ste znali da nije bilo tužilačkih organa tada?

13 O. Da, jesam.

14 P. A, da li su komentari g. Queena dosledni sa onim kako ste
15 vi shvatili situaciju?

16 O. Apsolutno. Jedno područje je uvek teško što se tiče toga
17 da međunarodna zajednica obave -- pruži osoblje koje bi moglo
18 da se bavi Specijalizovanim zadacima policije i zatvora i
19 tužilaca i advokata odbrane. Dakle, ovo je bio akutan problem
20 na Kosovu u to vreme i ja sam ga bio svestan.

21 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Želim da uvrstimo dokaz g.
22 Anthonyja Quinna.

23 G. HALLING: [Prevod] Mi ulažemo prigovor. Mi nismo
24 ulagali mnogo prigovora kada je -- su postavljana sugestivna
25 pitanja putem ove izjave, ali ovo je očigledno izjava svedoka,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 102

1 koji spada u definiciju koju je dao panel. Dakle, ne podnosi
2 se u skladu sa pravilima 153, 155 i ne može se uvrstiti na
3 ovaj način.

4 Ako mogu da odgovorim. Mi dokument podnosimo po pravilu
5 138, relevantan je, bavi se postratnom situacijom na Kosovu,
6 autentičan je. To je izjava svedoka, koja sadrži potpis
7 svedoka, datum, isto tako potvrdu da je ono što je rečeno u
8 izjavi tačno. Ima dokaznu vrednost, dokaznu težinu i ne radi
9 se o izjavi svedoka uzete u kontekstu krivične istrage ili
10 postupka.

11 Dakle, sud, suđenje Kontiću je bilo građanski -- ka [kao
12 što je prevedeno] parnica i kao što ste rekli izjava data u
13 svrhe pravi -- u skladu sa pravilom 153 do 155 je zapis u
14 kakvom god obliku dat od strane svedoka u vezi činjenica i
15 okolnosti relevantnih za predmet u kontekstu krivične istrage
16 ili krivičnog postupka. Dakle, to je F03340. To je građansko
17 suđenje i prema tome mi smatramo da potpada pod pravilo 138.

18 [Konsultacije sudskog panela]

19 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se
20 dokumentu da identifikacioni broj.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti MFI 1D388.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite,
23 nastavite.

24 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Moramo sada da pređemo na
25 poluzatvorenu sednicu na osnovu zahteva po pravilu 107.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 103

1 PRESEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da pređemo na
2 poluzatvorenu sednicu.

3 [Poluzatvorena sednica]

4 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Poluzatvorena sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 104

1 [Tekst sa poluzatvorene sednice izbrisan]

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15 [Javna sednica]

16 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, sada smo na javnom
17 zasedanju.

18 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

19 P. Prilikom te posete zajedno sa Wesley Clark-om, 13.

20 avgusta. Da li se sećate da li ste imali neki odvojen razgovor
21 sa Hashimom Thačijem?

22 O. Da, jesmo

23 P. Možete li da kažete sudu o čemu ste tom prilikom
24 razgovarali. Razgovarali smo o tekućoj bezbednosnoj situaciji,
25 postavili smo razna pitanja. Na primer o tome kakvi su izgledi

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 105

1 za saradnju među političkim strankama, zatim smo ponovo
2 razgovarali o pitanju nacionalne garde, ali razgovor je koliko
3 mogu da se setim bio prilično kratak?

4 O. Da li ste informisali generala Clarka pre tog sastanka?

5 O. Da.

6 P. Možete li da se sećate tog -- da se setite tog
7 informisanja?

8 O. Pa, u suštini. To je bilo ono što sam upravo opisao.

9 Dakle, ja sam ga informisao da smo se dotakli tih pitanja.

10 Moguće je da sam u izjavi izneo više detalja. Izvinjavam se
11 što sada ne mogu da se prisetim.

12 P. Da.

13 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Jeste izneli više detalja, pa
14 tražim dopuštenje da pokažem svedoku izjave da bih mu osvežila
15 sećanje. U pitanju je paragraf 83.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Samo izvolite.

17 GĐA TAVAKOLI: [Prevod]

18 P. To će se sada pojaviti na ekranu, g. Duncan, pa ako
19 možete to molim vas da pročitate?

20 O. Hvala. Aha. Da. Ja sam generalu Clarku ukazao na problem
21 za koji smo utvrdili da postoji u vezi sa procesom
22 demilitarizacije, za koji se pokazalo da je on jednim delom
23 sporan, a činilo se da je g. Thači, neko ko u tome gubi
24 podršku nekih od komandanata zona koji su želeli da se povežu
25 sa drugim političkim strankama. Naročito je zabrinjavajuća

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Ispituje g. Tavakoli

Strana 106

1 bila veza sa prethodnim finansiranjem UÇK i to je moglo da
2 bude problem demilitarizacije.

3 Ja sam savetovao generalu Clarku da izbegava javni sukob
4 sa g. Thačijem, jer sam smatrao da bi time mogao da se potkopa
5 njegov položaj, mada on nije baš laka osoba za saradnju.

6 P. Ko?

7 O. G. Thači. Bilo nam je potrebno da on nastavi da u
8 javnosti iznosi argumente u prilog pridržavanja sporazuma.

9 P. Da li je g. Çeku bio na tom sastanku.

10 O. Ne. To su bili odvojeni sastanci.

11 P. Kako je protekao vaš sastanak sa generalom Çekuom?

12 O. Pa, opet se govorilo manje-više o istim tim temama. Mi
13 smo ga pitali kakva je njegova ocene demilitarizacije kako se
14 to odvija, naročito u pogledu komandanata zona, da li se oni
15 toga pridržavaju i kakva je atmosfera u OVK a u vezi sa
16 demilitarizacijom.

17 P. Ko je od pripadnika OVK bio odgovoran za sprovođenja o
18 demilitarizaciji?

19 O. Pa, general Çeku.

20 P. U redu. Hvala.

21 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Sada možemo da uklonimo taj
22 dokument sa ekrana.

23 P. G. Duncan, vi ste izneli sudu živo svedočenje o zločinima
24 koje su Albanci vršili protiv Srba u leto 1999. Godine. Da li
25 je Hashim Thači mogao da zaustavi to nasilje?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 107

1 O. On sam ne.

2 P. zašto to tako kažete.

3 O. Zato što, barem koliko smo mi to mogli da ocenimo, nije
4 bilo re -- nije bila reč o orkestriranom nasilju. Mi smo
5 želeli da on apeluje na svoje sunarodnike, kosovske Albance da
6 to ne rade, da se uzdrže od toga, ali naravno, govorimo o
7 ljudima koji su bili oportunisti i koristili priliku za
8 kriminalne aktivnosti. Kao i svaki drugi političar, Tači je
9 mogao da poziva na mir, ali nije mogao da to nametne, a pošto
10 sve to nije organizovala OVK, barem koliko smo mi mogli da
11 ocenimo na osnovu izveštaj sa terena i pristupa koji smo imali
12 u uobičajenim izvorima, to je bilo najviše što smo od njega
13 mogli da tražimo.

14 P. I da li je on apelovao na mir?

15 O. Da, zaista jeste.

16 P. Hvala.

17 GĐA TAVAKOLI: [Prevod] Nemam daljih pitanja.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite, g. Dixon,
19 sada je red na vas.

20 G. DIXON: [Prevod] Hvala, časni sude.

21 Unakrsno ispituje g. Dixon:

22 P. Dobar dan, g. Duncan.

23 O. Dobar dan.

24 P. Ja sam Rodney Dixon i branilac sam g. Kadrija Veselija i
25 imaću za vas još neka dodatna pitanja. Danas ste rekli kao što

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 108

1 je zabeleženo na strani 13 privremenog transkripta, ali ne
2 moramo to da pokazujemo na ekranu, opisivali ste kako je
3 izgledao vaš tipični radni dan. Rekli ste da ste počinjali sa
4 radom vrlo rano ujutru i rekli ste da je jedno od ključnih
5 stvari bila da ste pregledale sve dostupne materijale i
6 informacije, kako biste informisale generala Clarka i rekli
7 ste da ste pregledali sve do čega ste mogli da dođete na
8 internetu iz poslednja 24 sata. Rekli ste da ste takođe
9 pregledali diplomatske telegrame koje su pristizali, da ste
10 čitali izveštaje nadzornih službi, da biste videli sve što je
11 dostupno i da ste čitali i o štajne procene.

12 Da li bi se i onda moglo reći, da ste po vašem mišljenju
13 imali prilično sveobuhvatno -- sveobuhatan uvid u sve što se
14 odigravalo od da -- od jednog dana do drugog na osnovu
15 pregledanja svih tih materijala.

16 O. Pa, ja ne bih rekao da je sve to bilo sveobuhvatno, s
17 obzirom na probleme da se dobiju izveštaji iz ratne zone, kao
18 i imajući u vidu činjenicu da je u stvari na terenu bilo vrlo
19 malo novinara. Tako da to jeste bila jedna određena slika koju
20 bih ja stekao, ali ona nije bila nužno i sveobuhvatna.

21 P. Vi ste naveli i da ste naveli i svoje ljude na terenu. Da
22 li ste i od njih dobijali neke izveštaje?

23 O. Možete li da budete malo precizniji?

24 P. Rekli ste da ste imali operativne komandante kojima ste
25 vi slali određene informacije, a i dobijali neke druge

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 109

1 informacije od njih. Da li ste dobijali informacije i direktno
2 sa terena?

3 O. To ne bih mogao da prokomentarišem.

4 P. Ja razumem da zbog pravila koje se odnose na pravilo 107,
5 a koja važe za vaše svedočenje, nemožete da uvek uđete u
6 detalje i ja vas neću pritiskati, ali da li bih mogao da vas
7 zamolim da nam date uopšteni odgovor o tome, da li ste
8 dobijali informacije sa terena o onome što se dešavalo
9 svakodnevno. Kada to kažem, mislim na zonu sukoba.

10 O. Pa, mislim da ne mogu da se setim zaista kakva je bila
11 situacija u tom pogledu.

12 P. Dobro. Možemo li onda da prihvatimo da ste rekli da ste
13 čitali obaveštajne izveštaje koje su -- koje ste primali. To
14 je tačno, zar ne?

15 O. Da, to je tačno.

16 P. I to ste radili svakodnevno, zar ne?

17 O. Da.

18 P. Možete li da mi potvrdite kada je reč o vremenskom
19 periodu, da li su to sve informacije i izveštaji koji su
20 pristizali od avgusta 1998, pa tokom cele 1999. godine?

21 O. Da, to je tačno, jer sam ja tada bio na odgovarajućem
22 položaju.

23 P. Dakle, vi ste pregledali te materijale svakoga dana i to
24 ste radili tokom celog tog perioda 1998. I 1999. Godine. Je li
25 tako?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 110

1 O. Da.

2 P. Kada ste ranije posvedočili da je koliko ste vi razumeli,
3 OVK bila formacija koja nije imala organizovanu strukturu i
4 lanac komandovanja od vrha pa nadole, da li ste taj utisak
5 stekli na osnovu informacija o kome -- o kojima ste maločas
6 govorili, a takođe i na osnovu ličnog iskustva. Da li je to
7 bilo na osnovu skupa svih tih informacija i materijala?

8 O. Da, ali nije postojao jedan ključni trenutak kada sam
9 došao do tog zaključka da oni nemaju čvrstu strukturu, jer od
10 avgusta 1998. nadalje, situacija se stalno razvijala. Došlo je
11 do masakra u Račku i nekih drugih masakara, kako smo se više
12 angažovali u tom sukobu, organizacija poznata kao OVK,
13 postajala je sve veća, u odnosu na to kakva je bila prethodnih
14 godina.

15 Tako da, ako me pitate, da li sam u nekom određenom
16 trenutku došao do tog zaključka, to nisam. Ja sam stalno
17 gledao šta mogu da saznam na osnovu informacija koje sam
18 dobijao i dok sam pregledao te materijale, nisam nailazio na
19 primere koji bi ukazivali na taj stepen organizacije za koji
20 su Srbi tvrdili da OVK ima, a to je tvrdila i sama OVK.

21 P. U redu. Dakle, situacija se razvijala, ali kada se
22 osvrnete unazad, da li ste to pratili tokom cele 1998. i 1999.
23 godine?

24 O. Pa, ne bih to osporavao. To zvuči tačno.

25 P. Hvala. U vašoj izjavi, pročitacu vam odgovarajući

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 111

1 odlomak, ne moramo to da prikažemo, jer to proističe iz ovog o
2 čemu smo govorili. U 62. pasusu vi kažete:

3 "I neposredno pre pregovora o sporazumu o
4 demilitarizaciji iz juna 1999. godine i kasnije, nikada nisam
5 primetio neke naznake da je OVK bila visokodisciplinovana
6 organizacija sa jasnim lancem komandovanja od vrha nadole. UÇK
7 odn. OVK su možda pokušavali da ubede širu javnost da se oni
8 mogu uporediti sa regularnim nacionalnim oružanim silama, na
9 primer u svojim javnim saopštenjima, ali ja sam smatrao da je
10 to pre politički gest, nego nešto što zaista odražava
11 stvarnost."

12 Ostajete li pri toj tvrdnji?

13 O. Da.

14 P. Nešto ranije u svojoj izjavi rekli ste, da je:

15 "Za oslobodilačke pokrete uobičajeno da sebi pridaju
16 određena zvanja, ili titule, činove i da svoje jedinice
17 nazivaju određenim nazivima na primer kao bataljone i brigade,
18 što u stvari po malo čemu odgovara regularnim formacijama te
19 vrste u regularnim oružanim snagama."

20 Stojite li pri tome?

21 O. Da. To je tačan opis načina na koji gerilske vojske
22 funkcionišu u poslednjih 80 godina.

23 P. To je posebno važno i za OVK, zar ne?

24 O. Da.

25 P. Ranije ste rekli, što je takođe pomenuto i u vašoj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 112

1 izjavi, da su korišćena neka zvanja, titule, što je imalo malo
2 praktične vrednosti u stvarnosti?

3 O. Da.

4 P. Da li je onda tačno da ovo što ste opisali kada je reč o
5 tim titulama, zvanjima, nazivima i strukturama, da je to
6 važno i za glavni štab OVK, ako ste čuli za njega, da je u
7 praktičnoj, odn. u realnoj situaciji glavni štab OVK nije bio
8 jedan organizovani kolektiv koji rukovodi i komanduje celom
9 OVK na celoj teritoriji Kosova. Da li bi to bila tačna ocena.

10 O. Možda mogu to da prokomentarišem?

11 P. Izvolite.

12 O. Ja sam tokom obavljanja svojih dužnosti, čuo da se
13 pominje glavni štab, ali uglavnom u političkim izjavama.
14 Primetio sam u optužnici da je on formiran još formiran još
15 sredinom '90-tih, kad je OVK bila potpuno drugačija
16 organizacija. Bila je znatno manja. Iako su želeli sebi da
17 pridaju takve nazive koji grandiozno zvuče, kao što je glavni
18 štab, to takve organizacije imaju sklonost da rade, ali u
19 vreme kada sam ja počeo njima da se bavim, nisam video dokaza
20 da postoji tako nešto kao pravi glavni štab, kao u nekim
21 drugim vojskama.

22 P. U redu, hvala. I vi niste imali sastanke sa celim tim
23 glavnim štabom, je l' tako?

24 O. Nisam..

25 P. Posvedočili ste da je bilo nekih sastanaka i čuli smo za

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Dixon

Strana 113

1 sastanke od 17-tog i 19. juna, ali to je bilo sa komandantima
2 zona, kako biste im se obratili. To je bila suština tog
3 sastanka. Da li je to tačno?

4 O. Sa generalom Čekuom i komandantima zona, 17-tog, a od 19-
5 tog nam se priključio i g. Thači, kao i neke druge njegove
6 kolege koje su bile zadužene za političke aktivnosti?

7 P. Da. I vi ste se uglavnom usredsredili na razgovore koje
8 ste imali sa više komandanata zona, a prilično intenzivni
9 razgovori su bili u pitanju. Da li bi se to tako moglo
10 okarakterisati?

11 O. Da.

12 P. A, da li ste to odnosilo na demilitarizaciju u njihovim
13 zonama i na to koje bi korake morali da preduzmu u svojim
14 zonama.

15 O. To se odnosilo na sve, ali kao što sam ranije rekao,
16 glavno pitanje gde su oni žučno raspravljali je bilo pošto sam
17 ja prekinuo razgovore, i oni su bili vrlo uznemireni iz toga
18 što su bili isključeni

19 Iz nastavka razgovora, a tokom same diskusije, svi su
20 imali pitanja i želeli su da se neke stvari razjasne, ali nisu
21 se sukobljavali, već su sarađivali sa nama, kako bismo uspeli
22 da postignemo neki sporazum.

23 P. Da. Ja nisam sugerisao da je došlo do neke borbe. Dakle,
24 ideja je bila da se oni vrate u svoje zone, kako bi onda taj
25 sporazum mogli da sprovedu na terenu, je li tako?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 114

1 O. Ja se slažem sa time.

2 P. I vi ste očekivali da će se komandanti zona vratiti u
3 različita područja, svoja sela i da će onda preneti šta je
4 dogovoreno nadole, je li tako?

5 O. Kao jedni od učesnika u razgovorima zajedno sa generalom
6 Čekuom, ja sam očekivao da će oni da prihvate i kolektivno i
7 individualno šta je dogovoreno.

8 P. I da li ste, kada ste razgovarali na tom sastanku sa
9 komandantima zona, stekli utisak, da li su oni u kontaktu sa
10 svojim zonama i da li zaista predstavljaju različita sela i
11 svoje jedinice iz tih područja.

12 O. Oni su bili ljudi koji su došli i general Čeku nam je
13 rekao da ti ljudi treba tu da budu. Ja nisam mo -- ne bih
14 mogao ništa više da kažem.

15 P. Vi ste očekivali da se oni vrate u svoje područje, da se
16 time bave?

17 O. Da.

18 P. Hvala. Nemam više pitanja.

19 G. DIXON: [Prevod] Hvala, časni sude.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Tully.

21 G. TULLY: [Prevod] hvala. Nemamo pitanja.

22 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Ellis.

23 G. ELLIS: [Prevod] Hvala, časni sude. Biće nam potrebno
24 20 minuta, kao što smo rekli.

25 Unakrsno ispituje g. Ellis:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 115

1 P. Dobar dan. Mi se već nis -- mi se nismo ranije upoznali,
2 ja sam Aidan Ellis i branim g. Krasniqi.

3 O. Da.

4 P. Govorili ste sa gđom Tavakoli, a i sa g Dixonom o
5 izvorima informacija kojima ste raspolagali i rekli ste da
6 pored depeša, izveštaja službi koje su nadzirale, događaje i
7 ocena obevaštajnih službi, takođe ste blisko sarađivali sa g.
8 Durkijem koji se konkretnije bavio srpskom stranom?

9 O. Da.

10 P. Hvala. I vi ste prethodno radili u razmeštanju
11 posmatračke misije evropske zajednice na granici?

12 O. Da.

13 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se na ekranu prikaže druga
14 strana dokumenta SPOE00304401.

15 P. Ovde imamo jedan neredigovani deo izveštaja posmatračke
16 misije evropske zajednice od 27. novembra 1998. Vi ste nam
17 rekli da ste vi počeli da radite na angažovanju u avgustu
18 1998. Dakle, to je bilo otprilike iz tog perioda. Da li ste
19 već videli ovaj pasus?

20 O. Samo trenutak, molim. Pročitao sam.

21 P. Ovo je izveštaj koji se odnosi na izveštaje koje je
22 dostavio načelniko policije u Đakovici i čini se da je to bio
23 neko na srpskoj strani, je li tako?

24 O. Da.

25 P. I ovde se govori o postavljanju lansera, što je protivno

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 116

1 bilo dogovorenom, je li tako?

2 O. Da, vidim to.

3 G. ELLIS: [Prevod] Molim da sada pogledamo jedan drugi
4 dokument, SPOE0013489. Ovo je dnevni izveštaj za period 23-29.
5 novembar. Molim drugu stranu, četvrti pasus. Možda je ovo taj
6 isti događaj, ali tu se kaže, da nakon što je KDOM došao na
7 lice mesta, pronašli su dokaze koji su protivni delovima
8 izveštaje koje je dostavila policija. Da li vidite to?

9 O. Da.

10 P. Molim da pogledamo stranu koja na kraju ima cifre 91.
11 Vidite da tu imamo pasus koji počinje rečima "27. novembra. To
12 je drugi pasus. Molim da ga pročitate."

13 O. Da.

14 P. I ovo je izveštaj snaga vojske Jugoslavije, ali KDOM nije
15 mogao da potvrdi da li je ovo bilo mesto gde je OVK držala
16 oružje, ili je pak VJ iskonstruisala i tako to lažno
17 prikazala. Da li ste vi videli ovakve depeše u to vreme kada
18 ste tamo bili?

19 O. Da. Svakako sam ih viđao. Ja sam zaboravio da pomenem
20 tokom svog iskaza da je ovo bio jedan od izvora informacija
21 koje smo imali. Nije ništa ovde iznenađujuće kada se ima na
22 umu kolaps u Albaniji 1997. godine, kada su ljudi upali u
23 skladišta oružja i kada se odjednom velika količina oružja
24 našla na čitavom tom području. Vidite da im je teško da kažu
25 da li je ovo bilo zapravo -- da li se ovde radilo o magacinu

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 117

1 oružja OVK ili o nečemu drugom.

2 P. I vi ste rekli mislim danas, na strani 72 transkripta, da
3 ste znali za to što se radi na srpskoj strani, kada je reč o
4 propagandi koju šire. I da li to odgovara izveštajima koje ste
5 u to vreme videli, o tome da je bilo slučajeva da su srpski
6 prop -- da je srpska propaganda nastavila da iskonstruiše neke
7 operacije kako bi u lošem svetlu prikazala OVK.

8 O. Da.

9 G. ELLIS: [Prevod] Molim da pogledamo sada šesti pasus na
10 ovoj strani. Vidite da se tu pominje selo Volujak. Izvinjavam
11 se zbog lošeg izgovora.

12 O. Da.

13 P. Na početku svog svedočenja ste govorili o tome, da ste
14 poznavali albansko društvo u to vreme i koliko je važan kanon.
15 Da li se toga sećate?

16 O. Da.

17 P. Da li je tačno, da između ostalog, ljudi su nastojali da
18 između sebe razreše stvari. Kako ste vi rekli da imali su
19 pristup oko za oko.

20 O. Da. To je osnova kanuna, ne govorimo o kanunu iz srednjeg
21 veka, već je to način na koji se razmišlja u tom društvu.

22 P. Dakle, to je opravdanje za ljude da uzmu pravdu u svoje
23 ruke i manje-više tako funkcioniše kanon i tako se postupalo
24 tokom celog sukoba, zar ne?

25 O. Da.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 118

1 P. Da li ste u to vreme naišli na izveštaje o tome da su
2 ljudi ubijeni zbog porodičnih sporova ili nekih rivalstava
3 koji su postojali?

4 O. Ne bih mogao da navedem neki konkretan slučaj, ali ne bih
5 bio iznenađen da vidim da je bilo takvih stvari.

6 Mogu li samo još nešto da kažem? Nakon sukoba, moram da
7 budem obazriv kako odgovaram na ovo pitanje. Dakle, došlo je
8 do jednog događaja, kada je viši pripadnik OVK, bio uključen u
9 porodični spor koji je postojao između njegove porodice i
10 određenih ljudi i odn. jednog čoveka koji nije bio u OVK i u
11 to vreme, smatralo se da je to bio -- bilo prvo kršenje
12 sporazuma na koji su se obavezali o demilitarizaciji. I dakle,
13 tu se desilo upravo ovo o čemu vi govorite. Dakle, to je bila
14 jedna zavada između dve porodice i članovi jedne porodice su
15 se osvetili članovima druge porodice, a sasvim slučajno se
16 desilo da se tu radilo o jednom čoveku koji je bio pripadnik
17 OVK.

18 P. I pretpostavljam da u iz -- pošto nije vođena istraga,
19 teško je bilo utvrditi šta se tu tačno desilo.

20 O. Upravo tako.

21 G. ELLIS: [Prevod] Ova dva dokumenta sam nameravao da
22 ponudim na usvajanje bilo direktno bilo posredstvom svedoka.
23 Da li bi g. Halling mogao da nam kaže da li se tužilaštvo
24 protivi da li treba da ovo -- za ovo tražim usvajanje
25 direktno, s obzirom na vaše odluke od prošle nedelje.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 119

1 G. HALLING: [Prevod] Ne protivimo se da se ovo usvoji
2 sada, ali tražimo da budu zavedeni kao poverljivi.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Koliko želite da
4 bude usvojeno. Samo druga strana ili prva?

5 G. ELLIS: [Prevod] Prvi dokument je SPOE00304401.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Ja vas pitam koje
7 strane želite da se usvoje?

8 G. ELLIS: [Prevod] Obe strane, jer je datum relevantan
9 zbog konteksta.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Prva i druga.

11 G. ELLIS: [Prevod] Da.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] 0304401, prva i
13 druga strana se usvajaju kao poverljiv dokaz. Časni sude, to
14 će biti 4D107.

15 G. ELLIS: [Prevod] A, drugi dokument je SPOE00133489. To
16 je dokument koji ima četiri strane. Ja sam citirao samo dve
17 strane, ali mislim da su sve četiri bitne zbog konteksta.

18 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Da li ima neki
19 prigovor na to?

20 G. HALLING: [Prevod] Ne.

21 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sve četiri strane
22 dokumenta SPOE00133489 se usvajaju i biće poverljivi dokument
23 odn. dokaz.

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To će biti 3D108.

25 G. ELLIS: [Prevod] Hteo bih da još jedan dokument pokažem

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Ellis

Strana 120

1 svedoku, ali vidim da sam propustio da ga navedem u našem
2 spisku dokaznih predloga. Da li mogu da ga pokažem?

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [Nije uključio
4 mikrofoni].

5 G. ELLIS: [Prevod] To je članak iz *Telegraph-a*.

6 G. HALLING: [Prevod] Potrebno nam je da dobijemo ERN
7 broj, kako bismo mogli da se izjasnimo.

8 G. ELLIS: [Prevod] To je DJK02054.

9 G. HALLING: [Prevod] Ne protivimo se da se to pokaže
10 svedoku.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

12 G. ELLIS: [Prevod] Hvala. Molim da se to prikaže na
13 ekranu i izvinjavam se što nije bilo na spisku dokaznih
14 predloga. Molim da se prikaže šta je pri dnu. Hvala.

15 P. Svedoče, ovo je članak iz *Telegraph-a* iz tog vremena. Ne
16 znam da li biste mogli da prokomentarišete ili ne, ali vidite
17 da na početku piše:

18 "Timovi britanskih i američkih specijalnih snaga, rade
19 tajno na Kosovu sa Oslobodilačkom vojskom Kosova, kako bi
20 identifikovali srpske ciljeve za NATO bombardovanje."

21 Da li možete da potvrdite tačnost ovoga?

22 O. Ne mogu.

23 P. Da li ste u to vreme znali da se takvi izveštaji
24 objavljuju?

25 O. Ja sam gotovo siguran da sam ovo video u to vreme.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Proceduralna pitanja

Strana 121

1 G. ELLIS: [Prevod] Molim da se ovo usvoji, budući da je
2 svedok video sličan izveštaj u to vreme.

3 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Halling.

4 G. HALLING: [Prevod] Malo je nategnuto kao argument, ali
5 nemam prigovor.

6 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] DJK02054 se usvaja
7 i treba da ostane poverljivo, ili je javno?

8 G. ELLIS: [Prevod] To je javni izveštaj.

9 G. HALLING: [Prevod] Slažemo se da bude javno.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Onda ostaje javno.

11 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] Časni sude, to će biti 4D109.
12 Ima tri stranice.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Nisam vas čuo.

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [Prevod] To je članak na tri stranice,
15 a vi ste pomenuli samo prvi -- prvu.

16 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
17 mikrofoni].

18 G. ELLIS: [Prevod] To su bila sva pitanja koja sam imao.
19 Hvala.

20 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Sada ćemo imati
21 pauzu pre nego što počnete sa unakrsnim ispitivanjem, imaćemo
22 pauzu od deset minuta.

23 [Svedok privremeno napušta sudnicu]

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pauza od deset

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 122

1 minuta.

2 --- Prekid u 15:26h

3 --- Nastavak sa radom u 15:40h

4 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se svedok
5 uvede u sudnicu.

6 [Svedok nastavlja svedočenje]

7 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, dug je dan, zar
8 ne?

9 SVEDOK: [Prevod] Jeste.

10 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] G. Halling iz
11 tužilaštva će sada unakrsno da vas ispituje.

12 Unakrsno ispituje g. Halling:

13 P. Dobar dan, g. Duncan, ja sam Matt Halling. Ja sam
14 tužilac, radim u tužilaštvu i ja ću vam danas postavljati
15 pitanja do 16:30h i nadam se da ću završiti sutra.

16 O. U redu.

17 P. Dakle, vi ste govorili o vašim saznanjima, o izvorima
18 koja -- koje ste pregledali o poteškoćama, da se dobiju prave
19 informacije iz ratne zone. Želim da vas pitam, da li vam je
20 poznat narodni pokret za Kosovo ili LPK?

21 O. Da, jeste.

22 P. A, da li vam je poznato kakav je LPK imao odnos sa OVK?

23 O. Da.

24 P. Kako ste shvatili taj odnos?

25 O. Pa, to je bilo pre dosta -- to je bilo dosta davno, a

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 123

1 pitanje zahteva detaljan odgovor. Pa, kako mogu da se izrazim.

2 To je bio polit -- to je bilo političko krilo OVK. Koliko sam

3 ja shvatio, to je bio deo iste grupe, ako mogu tako da kažem.

4 P. A, da li su vam poznati sadržaji zvaničnih *communiqué*a

5 OVK?

6 O. Pa, viđao sam ih. Ne uvek, ali sam ve -- veliki broj imao

7 priliku da vidim. Njima bi me izveštavali iz evropske

8 posmatračke misije, diplomatske o -- posmatračke misije itd.

9 viđao bi ih u štampi. Dakle, dolazili bi do mene u ra -- na
10 različite načine.

11 P. A, o čemu se govorilo, koje su bile teme tih saopštenja

12 za javnost OVK?

13 O. Pa, širok raspon tema, političkih, o tome šta su radili.

14 Ja sam dakle bio u ranije direktor za komunikacije. Dakle,

15 narativa koju su oni hteli da stvore, je da se radilo o jednoj

16 ustaljenoj organizaciji i da je ona predstavljala kosovsku

17 budućnost. Dakle, oni su pokušavali tu priču da plasiraju.

18 P. Možda možemo da pogledamo primer.

19 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo P273-ET.

20 P. Svedoče, u ovom predmetu smo videli da se dokazi izvode u

21 -- u nizu. Dakle, ovde vidimo saopštenje za štampu broj 28, od

22 16. januara 1999. i tu stoji:

23 "26. decembra 1996. i 7. januara 1997, u operativnoj zoni

24 broj 1, naše oružane jedinice su izvršile dva atentata na

25 kolaboracioniste, srpskog okupatora na Kosovu."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 124

1 A onda par pasusa niže se kaže, da se:

2 "Pozivaju da završe saradnju sa okupatorom, u skladu sa
3 stavom glavnog štaba OVK i njihove odluke objavljene u
4 *communiquéu* broj 27."

5 Da li ste ikada videli ovo saopštenje ili nešto slično
6 njemu?

7 O. Pa, ovo je bilo pre mog vremena. Kao što znate, ja sam
8 počeo u jan [sic] -- u avgustu 1998. A, ovo je sad januar
9 1997. Dakle, ovo je nešto potpuno drugačije od onoga čime sam
10 se ja bavio. Rat je uznapredovao, prilično. Ne sećam se da sam
11 ikada video nešto ovakvo, gde se govori o streljanju
12 kolaboracionista ili izdajicama. Dakle, možete da vidite to na
13 dnu u poslednja dva pasusa, kada smo govorili o narativu.

14 G. HALLING: [Prevod] Molim da pogledamo P1752-ET.

15 P. I vidimo da je ovo saopštenje broj 80 glavnog štaba OVK,
16 od 23. juna. Nema godine, ali na početku u drugom delu kaže
17 se:

18 "Da je došlo do prvog sastanka kom -- komande KFOR-a i
19 OVK, 22. juna 1999. godine u Prištini."

20 Da li to vidite?

21 O. Da.

22 P. I onda vidimo u prvom delu da se kaže:

23 "Operativna zona Drenica i njihova obaveštajna služba ima
24 nesporne informacije da do 1995 Sami, Vehbi i Gani Lutani su
25 saradivali sa jugoslovenskom tajnom službom i kasnije sa

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 125

1 jugosla -- sa tajnom službom jugoslovenske vojske na Kosovu."

2 "Od septembra 1998, aktivno su učestvovali u zločinima
3 izvršenim od strane srpske policije i vojske, protiv albanskog
4 stanovništva u Drenici i na drugim mestima. Izvršavali su
5 zadatke da saznaju i špijuniraju aktivste OVK itd. Dakle, za
6 vreme oružanog -- njih aktivnosti protiv kosovskog
7 stanovništva, takođe su silovali kosovske žene i devojke. U
8 jednom slučaju su jednu prisilili na samoubistvo tako što je
9 skočila sa trećeg sprata. Što se tiče svih ovih krivičnih
10 dela, njih traži OVK i 19. juna 1999 su pronađeni, opkoljeni
11 od strane vojne policije. Oni su ih pozvali da se predaju,
12 međutim oni su otvorili vatru i kao posledica te razmene
13 vatre, Vehbi i Gani Lutani su ubijeni, a Sami je još uvek
14 osoba u bekstvu. Dvojica naših policajaca je ranjena."

15 Dakle, OVK ovde kaže da se to desilo 19. juna, kada ste
16 vi pregovarali o sporazumu o razoružavanju. Da li znate da se
17 ovo desilo?

18 O. Ne znam.

19 G. HALLING: [Prevod] I radi ostalih u sudnici,
20 napominjemo P431, stranica 12; P2868, stranice 2, 3; P2869,
21 stranica 5; i stranice 2793 i 2794 transkripta.

22 Dokument nam više ne treba.

23 G. DIXON: [Prevod] Časni sude, ovo nije prigovor već samo
24 jedna notica. Ovo je engleski prevod saopštenja kog nismo
25 videli na ekranu. Znači, ako ćemo govoriti o onome što je

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 126

1 svedok video ili nije video, pitanje je da li je to video na
2 originalu ili prevod. Mislím da je to važno.

3 G. HALLING: [Prevod] Pa, bez obzira na to, moje pitanje
4 svedoku je bilo da li on zna za taj incident?

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Tako je.

6 G. DIXON: [Prevod] Meni je to jasno. Dakle, ovo nije
7 prigovor. Samo sam hteo da kažem da li je on video tako nešto,
8 da li je mogao da razume, jer ovo je prevod sa albanskom.

9 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Pa, ja ne znam da
10 li on govori albanski.

11 G. DIXON: [Prevod] Ne znam ni jedan ni drugi, zato sam to
12 i rekao.

13 G. HALLING: [Prevod] Pa, u redu. Dajte da sad to
14 razjasnimo.

15 P. Gospodine, da li govorite ili čitate albanski?

16 O. Ne na tom nivou.

17 P. Vraćamo se sad na pitanja. Da li vam je poznat sadržaj
18 pravilnika OVK?

19 O. Na konkretno koji pravilnik mislite?

20 P. Pa, počecemo sa nekim regulatornim dokumentima koje je
21 izdavao OVK?

22 O. Tada ne, nis -- nije mi -- nisu mi bili poznati.

23 P. Da li su vam poznati sadržaji naređenja ili izveštaja
24 OVK?

25 O. Da, izveštaja OVK onako kako je o -- o njima pisala

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 127

1 štampa, ali nisam bio upoznat sa internim dokumentima.

2 P. Da li ste ikada videli neke dokumente u vezi naimenovanja
3 u -- unutar OVK?

4 O. Pa, zavisi o čemu govorite. Ako se radi o nekom opštem
5 pitanju, možda mogu da vam dam primer onoga što sam ja video.
6 Recimo, imenovanje Agima Çekua za komandanta OVK. Dakle, tako
7 nešto sam viđao, ali to nisu bile sirove obaveštaj -- sirovi
8 obaveštajni podaci, jer ja u mom položaju i sa svim mojim
9 zadacima nisam mogao da čitam neprerađene obaveštajne podatke.
10 Ali, su mi bili potrebni prorađeni obaveštajni izveštaji.

11 Dakle, to sam viđao. Nekad se to zasnivalo na informacijama
12 koje su ljudi videli u internim dokumentima, na njih bi se
13 pozvali, ali ja ne bih nužno video taj dokument niti to
14 pravilo. Viđao sam procene i ocene agencija nečega što se
15 desilo, kada je u pitanju neko pravilo ili postavljenje.

16 Nadam se da vam to odgovara na pitanje.

17 P. Da. Dali ste jedan primer ime -- imenovanja Agima Çekua.
18 Da li imate još neke primere?

19 O. Pa, nemam nikakve bitne primere takvih slučajeva.

20 P. A, na osnovu vaših saznanja o odluci kojom je naimenovan
21 Agim Çeku, da li se sećate ko je izdao tu odluku, doneo tu
22 odluku?

23 O. Ne sećam se.

24 P. Možda ćemo pokušati da vas podsetimo.

25 G. HALLING: [Prevod] Dakle, molim da pogledamo P113-ET na

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 128

1 ekran i to je stranica 008559.

2 P. Vidite na dnu ekrana gde se kaže:

3 "U dekretu 84/99 od 28. aprila 1999, izdatog od strane
4 vlade na Kosovu, u Prištini, kaže se:

5 "Oslanjajući se na predlog ministarstva odbrane Kosova i
6 člana 6, paragrafa F zakona koji se odnosi na poslovanje
7 prelazne vlade, drž -- vlada Kosova na sastanku od 27. aprila
8 1999, imenuje g. Agima Çekua da bude načelnik glavnog štaba
9 kosov -- Oslobodilačke vojske Kosova."

10 "Odluka stupa na snagu odmah."

11 "I u potpisu je Hashim Thaçi, premijer."

12 Dakle, da li je ovo ono što ste vi videli o naimenovanju
13 Agima Çekua?

14 O. Ne. Ovo je impresivno, ali mislim da je to propaganda.
15 Ali bi se tako nešto i očekivalo.

16 P. Da li vi osporavate to da je Hashim Thaçi izdao ili doneo
17 ovu odluku?

18 O. Ne, ja ne osporavam to što ovde piše. Međutim, ja sad
19 razmatram formulaciju koja se ovde koristi. Ako govorimo o
20 ministarstvu odbrane Kosova, šta je bilo ministarstvo odbrane
21 Kosova?

22 P. U redu. Vi ste u stvari već odgovorili na moje pitanje,
23 na osnovu toga što ste rekli.

24 O. U redu.

25 G. HALLING: [Prevod] Dokument nam više ne treba.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 129

1 P. Da li vam je poznata osoba iz OVK, po imenu Azem Syla?

2 O. Pa, zvuči mi poznato. Možda možete malo da me podsetite.

3 P. Pokušaću sa jednim drugim imenom, Sokol Bashota.

4 O. Pa, ima jako puno imena i kada neko ima disleksiju imena
5 se teško pamte, tako da me -- meni to loše ide. Ako neko me --
6 iza mene šapuće imena kad sam bio ambasador, imao sam nekoga
7 ko mi je pomagao da bih znao sa kim se sastajem. Dakle, meni
8 imena ne znače ništa, nažalost.

9 P. Ako bih vam rekao da je Adam [kao što je prevedeno] Syla
10 bio bivši glavni komandant OVK, a Sokol Bashota je bio bivši
11 zamenik komandanta, da li sumnjate u to?

12 O. Pa, sada kada ste to stavili u kontekst, poznata su mi ta
13 imena.

14 P. Da li znate imena opera -- komandanata operativnih zona
15 Kosova?

16 O. Da li znam imena zona ili komandanata?

17 P. Poćećemo sa zonama.

18 O. Ne, ne sećam se imena zona.

19 P. Spomenuli ste par njih u stavu 83 vaše izjave. Dakle:

20 "Remi, Ramush, zonski komandanti Prištine, istočne zone,
21 su ostali lojalni i tvrdolinijaši."

22 Da li ste razumeli da je Priština istočna zona imena --
23 dve zone OVK?

24 O. Pa, na osnovu brifinga generalu Clarku i to je
25 terminologija koju sam koristio, a to je terminologija zapravo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 130

1 koju je koristio NATO.

2 P. Dakle, da li znate koju terminologiju OVK koristio
3 prilikom opisivanja sopstvenih zona?

4 O. Ne sećam se.

5 P. Rekli ste da je Ramush bio komandant istočne zone. Dakle,
6 to je bila istočna zona, u istočnom delu zemlje?

7 O. Pa, mislim da je možda bila greška kada sam ja to
8 napisao, jer sam se toga naknadno sećao.

9 P. Dakle, ako bi vam rekao da je Ramush Haradinaj bio na
10 čelu zone Dukadini, a to je na zapadu --

11 O. Da, na zapadu Kosova.

12 P. -- da li bi to osporili?

13 O. Ne, u pravu ste.

14 P. Sada ću govoriti o sporazumu. I želim da prvo govorimo
15 uopšteno. Ključni izazov prilikom sastavljanja sporazuma je
16 bila briga o ponovnoj srpskoj ofanzivi, zar ne?

17 O. Ne, mi smo sa Srbima imali vojno-tehnički sporazum, a
18 ovaj sporazum se bavio onim delom koji je falio u slagalici, a
19 to je bila naša mogućnost i sposobnost da se bavimo
20 Oslobodilačkom vojskom Kosova. Mi nismo imali mehanizam pomoću
21 koga bi mogli sa njima da -- da -- razgovaramo. Dakle, rizik
22 je postojao da će oni da se pobune protiv nas.

23 G. HALLING: [Prevod] Sada molim da pogledamo stav 32
24 izjave svedoka. To je DHT11893, do DHT11909.

25 P. Svedoče, tražili ste ranije danas da se prisetite ovoga,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 131

1 ali vam nije pokazano da su ovi izazovi izneti na sledećoj
2 strani. I na sledećoj strani možete da vidite ovde pod VII da
3 se kaže:

4 "I to je bio ključni izazov, da su:"

5 "Kosovci [kao što je prevedeno] šire govoreći, bilo
6 zabrinuti za dugorečnu [sic] opasnost moguće nove srpske
7 ofanzive i da li je međunarodna zajednica bila voljna da ih
8 zaštititi."

9 Dakle, to je bio ključni izazov, zar ne?

10 O. Ne, nije. To je bio ključni izazov, ali morate razumeti
11 šta to znači u ovom kontekstu. Oni su se brinuli da ih NATO ne
12 bi zaštitio. Takođe su se plašili što se u Rezoluciji 1244
13 govori povratak. Oni su smatrali da to može značiti povratak
14 Srba i to je bila legitimna zabrinutost sa njihove strane. To
15 da međunarodna zajednica ima različite stavove o kosovskim
16 Albancima, a tu je bila i Rezolucija 1244 u kojoj se pominje
17 povratak. Oni su se plašili da bi NATO mogao da se povuče i da
18 bi oni bili izloženi ponovljenoj srpskoj ofanzivi. I zbog toga
19 su možda imali otpora, kada je bilo reči o tome da se slože da
20 prihvate sporazum o demilitarizaciji.

21 Nadam se da to objašnjava ovu formulaciju ovde.

22 P. Da, mislim da da. Što se tiče OVK i njihove uloge u
23 sporazumu o demilitarizaciji, on je takođe trebalo da spreči i
24 odmazdu OVK za kršenja Rezolucije 1244. Da li je tako?

25 Evo, ponoviću da bi bilo jasno: Dakle, sporazum o

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 132

1 demiltiarizaciji je trebalo da spreči OVK odmazde, kada je reč
2 o kršenjima Rezolucije 1244?

3 O. Ali, koja kršenja imate na umu, jer kad kažete "kršenja,
4 bilo koja kršenja," koja konkretna kršenja imate na umu, na
5 koja mislite da se sporazum odnosio?

6 P. Da pogledamo sam sporazum?

7 O. Svakako.

8 G. HALLING: [Prevod] Molim P14444, stav 11.

9 P. Evo, tu ćete videti negde na sredini ekrana, da se kaže:
10 "UÇK se slaže da ne vrši odmazde, protivnapade, niti
11 jednostrane akcije, kao reakciju na kršenja Rezolucije 1244 i
12 drugih postojećih sporazuma koji se odnose na Kosovo. To ni na
13 koji način ne uskraćuje pravo na samoodbranu."

14 Dakle, to je nešto što ste vi uključili u sporazum, zar
15 ne?

16 O. Da, tako je. I tu se misli na akcije koje predstavljaju
17 reakciju na kršenje Rezolucije 1244 i tu se misli na
18 eventualno kršenje te rezolucije od strane Srba. Dakle, misli
19 se na to. I prvi deo rečenice precizira da ne treba sprovoditi
20 odmazdu ili vršiti protivnapade. To su njihovi, njihove
21 aktivnosti. A, drugi deo rečenice "jednostrane akcije, kao
22 odgovor na kršenja." Dakle, to bi bila reakcija na srpsko
23 kršenje Rezolucije 1244.

24 Nadam se da je sada jasnije.

25 P. Da, razumem. Hvala. Ranije ste pomenuli i neke

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 133

1 zabrinutosti koje je osećao general Jackson. I vi ste se
2 slagali sa njim da, ukoliko nema plana za demilitarizaciju, da
3 bi raspoređivanje trupa KFOR-a bilo ozbiljan problem?

4 O. Vrlo ozbiljan problem.

5 P. Govoril ste i koliko se brzo sve odvijalo i da je
6 postojao pritisak da se sporazum privede kraju do 21. juna
7 1999. godine, da ga svi potpišu i prihvate?

8 O. Tako je.

9 P. Dakle, poslednji razgovori sa OVK su bili posebno
10 osetljivi zbog tih vremenskih pritisaka, je li tako?

11 O. Da.

12 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Svedoče, molim vas
13 da napravite kratku pauzu pre nego što odgovorite na pitanje.

14 SVEDOK: [Prevod] Izvinjavam se.

15 G. HALLING: [Prevod]

16 P. Svedoče, kada ste vodili pregovore o tom sporazumu, onda
17 ste pregovarali samo sa OVK, je li tako?

18 O. Da.

19 P. Rekli ste u izjavi, a i danas tokom svedočenja u sudnici,
20 da je to bio sporazum između dve vojske, ali sa puno
21 političkih aspekata takođe?

22 O. Tako je.

23 P. Vi ste se brinuli da bi moglo da dođe do neslaganja
24 između vojne i političke struje u OVK, koje su u ovom slučaju
25 bile pomešane, je li tako?

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 134

1 O. Pa, ja to ne bih baš tako opisao. Malopre sam se setio
2 jednog boljeg izraza. Nisu oni zajedno u tome učestvovali ili
3 bili povezani. To je bila određena struktura, ne hijerarhijska
4 struktura, ali struktura u kojoj je postojalo političko krilo,
5 a ista ta struktura je imala i vojno krilo. Ranije ste
6 pominjali policiju, obaveštajno krilo. Dakle, bila su najmanje
7 tri elementa u strukturi OVK.

8 To nije bila piramidalna struktura, već pre kao neka
9 mreža ako hoćete, barem sam ja to tako video.

10 P. Ja vas nisam ni pitao da li su oni bili hijerarhijski
11 strukturirani, ali da li su te funkcije politička i vojna
12 morale da budu odvojene?

13 O. Da, izvinjavam se. U pravu ste. Ali, potrebno je povući
14 tu razliku između ta tri elementa u okviru OVK.

15 P. Svedoče, govorili ste o tome da je Hashim Thaçi
16 predstavljao OVK na ovim pregovorima o sporazumu o
17 demilitarizaciji. I vama je u to vreme bilo važno što ta
18 ličnost koja treba da potpiše sporazum, kako se činilo ima
19 ovlaćenje da to i potpiše, je li to tačno?

20 O. Mislim da sam to još detaljnije objasnio, da je u samom
21 sporazumu ponuđeno više podsticaja koji motivišu ljude da
22 urade određene stvari. Ti ljudi su komandanti zona, a posebno
23 Agim Çeku. I zahvaljujući tim podsticajima, pošto bi oni to
24 prihvatili, oni su pregovarali sa nama o tome. Njih je čast
25 obavezivala i ako bi to jednom prihvatili, onda bih ih čast

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 135

1 obavezala da se i pridržavaju tog sporazuma. A, posle toga,
2 bilo je nužno da se to i formalizuje.

3 I ukoliko bi oni odabrali da Hashim Thaçi bude taj ko će
4 potpisati, što se nas tiče to je bilo u redu. Ali, u
5 stvarnosti to je bio trenutak koji je doveo do napretka u
6 prihvatanju sporazuma. Tako da je to u stvari bilo malo
7 kompleksnije nego što ste vi to predstavili.

8 P. Da, mislim da sam razumeo šta hoćete da kažete.

9 G. HALLING: [Prevod] Ali, zamoliću da pogledamo 59. stav
10 vaše izjave.

11 P. Tu se kaže, pri dnu strane:

12 "Ono što je bilo važno, bilo je da lice koje potpisuje
13 ima ovlašćenje, bilo da je ta osoba delegirana, (npr. u
14 diplomatskom smislu to bi značilo da je on zvanično
15 opunomoćen) ili na osnovu svog položaja ima ovlašćenja da
16 potpiše obavezujući sporazum."

17 O. Pa, ključna reč je da ima "jasna" ovlašćenja. A, upravo
18 sam objasnio šta je tim sporazumom trebalo da bude obezbeđeno.

19 P. I vi ste bili uvereni da Hashim Thaçi ima takav položaj u
20 okviru OVK i takva ovlašćenja, da može u ime cele OVK da
21 potpiše ovaj dokument?

22 O. To je bio njihov zahtev i njihov sporazum. Ja nisam imao
23 nameru da osporavam, ukoliko su oni želeli da Hashim Thaçi
24 bude taj ko će predstavljati OVK i potpisati. Sa naše tačke
25 gledišta, to je bilo sasvim u redu.

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 136

1 P. Pre nego što još konkretnije i detaljnije pređemo na te
2 pregovore o prihvatanju sporazuma, hteo sam da vas pitam nešto
3 o procesu sastavljanja. Ranije ste pominjali sporazum iz
4 Lancaster Housa i Rambujea i druge sporazume koji su vam
5 predstavljali model i poslužili vam kao model?

6 O. Tako je.

7 P. Da li je bilo nekih odredbi u vezi sa zaštitom civila
8 koje ste preuzeli iz nekih od tih dokumenata koje ste
9 koristili kao modele?

10 O. Zaista ne mogu da se setim. To je sve rađeno velikom
11 brzinom. Morao bih ponovo da pregledam te dokumente, da bih
12 mogao da kažem pa evo ovo je preuzeto odavde, a ono odande.
13 Jer znate, proces sastavljanja je vrlo složen, a to sam morao
14 da radim veoma brzo, jer u nekim drugim prilikama može da
15 traje i više meseci da se sastavi nekakav takav sporazum, a
16 ovo smo obavili u roku od nedelju dana. Tako da, morate da me
17 shvatite da bih morao da se vratim na te dokumente i da ih
18 ponovo pregledam i uporedim.

19 P. Razumem. U sporazumu ima jedna konkretna odredba koja me
20 interesuje.

21 G. HALLING: [Prevod] To bi smo mogli da pogledamo. P1444,
22 strana 078200, paragraf 10(d) sporazuma. Sačekaćemo na
23 trenutak da se to pojavi na ekranu.

24 P. Na početku stava 10, kaže se:

25 "UČK prihvata i posebno se slaže da neće napadati,

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 137

1 zatvarati ili zastrašivati civile na Kosovu, niti da će
2 napadati, oduzimati ili uništavati imovinu civila na Kosovu."

3 Odakle je to poteklo?

4 O. Veoma je teško reći posle toliko vremena. Ja ne mogu da
5 se setim da je bilo sličnih formulacija u sporazumu iz
6 Lancaster Housa. Moguće je da tako nešto jeste tamo pomenuto,
7 jer je u tom slučaju postojala slična situacija, gde je
8 gerilska vojska upravo izašla iz džungle u tom slučaju, a ne
9 sišla sa planina i postojao je rizik da bi oni mogli napadati
10 civile. Da li -- odnosno, izvinjavam se. Takođe je postojao
11 problem koji je postao očigledan, kao što smo videli ranije
12 danas, a to je bilo da je situacija na terenu brla [sic], bila
13 vrlo nesigurna. Civilne vlasti, u ovom slučaju UNMIK, nisu
14 bile dovoljno snažne da spreče napade motivisane osvetom i
15 tome slično. Tako da je bilo zdravorazumski da pokušamo da
16 obezbedimo da OVK potpiše ovako nešto, da neće učestvovati u
17 takvim stvarima, odnosno da će se uzdržati od nečega što se
18 kasnije događalo.

19 A, ja sam kao francuski državljani, dobro upoznat sa
20 stvarima koje se nekad dešavaju posle oslobođenja. Tako da sam
21 znao da postoji opasnost od takvih napada iz osвете. Ne mogu
22 da vam dam jednostavan odgovor, da kažem odakle je to
23 preuzeto, a da, ako prethodno ne bih ponovo sproveo jedno malo
24 istraživanje.

25 P. Pa, ja ću vas toga poštediti, ako vam iznesem da te

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 138

1 formulacije napad i zastrašivanje civila, se ne pojavljuju ni
2 u sporazumu iz Lancaster Housa ili iz Rambujea ili MTA
3 sporazuma, imate li razloga da to osporavate?

4 O. Pa, ako ste vi to već uporedili, onda vam verujem na reč.

5 P. Svedoče, sada bih prešao na sastanke. Sastanak od 14. i
6 15. juna 1999. godine, koliko sam razumeo vi ste se oba ta
7 dana susreli sa Agimom Çekuum?

8 O. Da.

9 P. Na tim sastancima, da li je još neko iz OVK prisustvoao
10 osim Agima Çekua, ukoliko se sećate?

11 O. Bio je čovek po imenu Haliti.

12 P. Sećate li se Halitijevog imena? Haliti je prezime, a ime?

13 O. Xhavit.

14 P. Xhavit Haliti. A, ko je osim vas predstavljao međunarodnu
15 zajednicu?

16 O. Pa, to nisu bili stalno jedni te isti ljudi. Prvog dana
17 mislim da je kao predstavnik međunarodne zajednice tu bio
18 predstavnik američke posmatračke misije na Kosovu, prvog dana.
19 A, drugog dana, isto predstavnik američkog, američke
20 posmatračke misije, ali i predstavnik američke vlade.

21 P. Osim onoga što ste već danas rekli o razgovorima sa
22 Agimom Çekuum, u jednom trenutku 15. juna, Agim Çeku je tražio
23 da sporazum bude sastavljen, odnosno da glasi u ime OVK, kao
24 da ga je OVK napisala, je li to tačno?

25 O. Mislim da je to tačno, jer je u originalnom nacrtu pisalo

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 139

1 "oružane snage," pa je onda to promenjeno u nazivu. Mogao bih
2 da konsultujem svoje beleške iz tog vremena, ali ovo je manje-
3 više moje sećanje na to pitanje koje ste mi postavili.

4 P. Pa, nešto kasnije ćemo se vratiti na to, možda sutra. 17.
5 juna, koliko sam razumeo vaše ranije svedočenje, tog dana
6 održan je sastanak sa komandantima zona?

7 O. To je tačno.

8 P. Ali, takođe ste rekli da su i predstavnici političkog
9 krila prisustvovali tom istom sastanku?

10 O. Da.

11 P. Rekli ste i da Hashim Thači nije bio prisutan?

12 O. Tako je.

13 P. Da li znate gde je bio, pošto su vam rekli da je on, da
14 ne može da dođe?

15 O. 17-og -- 18-og je definitivno bio u Ljubljani, a mislim
16 da je i 17-og bio tamo.

17 G. HALLING: [Prevod] Zamoliću da pogledamo dokument sa
18 oznakom 1D339-ET.

19 P. Svedoče, to je izveštaj iz medija i zatim počinje video
20 snimak koji je na albanskom jeziku, ali to vam ne bih pustio,
21 nego ću vam pokazati engleski transkript. Evo, možete da
22 vidite --

23 O. 17-i.

24 P. Da, evo vidi se:

25 "Hashim Thači i Pandeli Majko u Makedoniji."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 140

1 I onda se vidi:

2 "17.06.1999"

3 I onda se kaže:

4 "Voditelj: Posle sastanka sa najvišim makedonskim
5 rukovodiocima, premijer Pandeli Majko koji je otputovao u
6 Tetovo gde su ga dočekale stotine okupljenih Albanaca. Prvo je
7 otišao u Opštinu Tetovo, gde je imao prilike da se sastane sa
8 predsednikom privremene vlade, privremene albanske vlade
9 Hashimom Thačijem i onda su razgovarali o tome."

10 Da li vam je bilo poznato, da se 17. juna 1999, Hashim
11 Thači sastao sa visokim rukovodiocima u Makedoniji i sa
12 albanskim premijerom?

13 O. Pa, to se odvijalo u Makedoniji, zar ne? 17-og. Ovo je u
14 Tetovu. Da, znao sam da je on tamo bio 18-og. Ali, kao što sam
15 rekao, nisam bio siguran da je bio tamo i 17-og.

16 P. Da li ste znali da on 17-og nije bio sa vama, jer se
17 sastajao sa premijerom?

18 O. Ne.

19 P. Sada ću vam pokazati jednu beležnicu koju imamo, koja je
20 usvojena u spis.

21 G. HALLING: [Prevod] Zamoliću da prikažemo dokument P2910
22 [kao što je prevedeno] i to konkretno stranu sa oznakom
23 SPOE00229442.

24 P. Konteksta radi, reći ću vam da je to zaplenjeno u kući
25 Jakupa Krasniqija i tu je jedna strana sa beleškama koju želim

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 141

1 da vam pokažem. Evo je.

2 G. HALLING: [Prevod] Mislím da nam original na albanskom
3 jeziku nije neophodan, jer će svedok da gleda samo engleski,
4 tako da možemo da uvećamo stranu na engleskom.

5 P. I daću vam trenutak da pogledate šta piše na ovoj strani.

6 G. HALLING: [Prevod] Možda je potrebno malo da umanjimo.

7 G. ELLIS: [Prevod] Časni sude, dok svedok to čita, mi bi
8 smo želeli da vidimo i albanski original, kako bi smo mogli da
9 vidimo šta se čita u vezi sa time.

10 G. HALLING: [Prevod] To je P3910. Ja ne vidim da ima
11 svrhe da se to pokazuje svedoku, ali nemamo neki čvrst stav u
12 vezi sa time.

13 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Molim da se to ipak
14 postavi na ekran.

15 G. HALLING: [Prevod]

16 P. Svedoče, sada je to malo sitnije, ali usredsredite se na
17 desnu polovinu ekrana i kada budete to pročitali, moje pitanje
18 će glasiti: Da li su to bile teme kojih ste se dotakli na
19 sastanku održanom 17. juna 1999. godine?

20 O. Neke jesu.

21 P. Pogledaćemo nekoliko. Da li vidite gde piše:

22 "I dalje preporučujem da se dokument naslovi..."

23 O. Da.

24 P. "...naslovi, 'Sporazum o demilitarizaciji OVK.'"

25 "Ovo pokazuje... da vi radite ovo po vlastitom izboru."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 142

1 Da li to vidite?

2 O. Da.

3 P. Da li im je jasno bilo stavljeno do znanja ovo što ovde
4 piše?

5 O. Bilo im je vrlo jasno da će to biti unilateralni
6 sporazum, odnosno dogovor?

7 P. Pod tačkom 4, piše:

8 "U roku od 90 dana, sve snage OVK će završiti sa
9 demilitarizacijom."

10 Da li se o tom roku od 90 dana govorilo na sastanku od
11 17. juna 1999?

12 O. Da, to je bio njihov zahtev.

13 P. Pod tačkom 5 se govori o političkim pitanjima. Vi kažete
14 da je OVK tražila da se ispuni ono što je kasnije uvršteno u
15 stavu 25 sporazuma?

16 O. Da, to je ponavljanje onoga što je Krasniqi javno rekao u
17 izjavi i to je postao osnov za stav 25.

18 P. U tački 2 se kaže:

19 "Mi ćemo promeniti formulaciju," onda je nešto nečitko,
20 "Kosovo u OVK" i onda "to će stajati u celom tekstu," gde se
21 govori o tome.

22 Ako vam kažem da se u ranijoj verziji govorilo o "snagama
23 kosovskih Albanaca," da li vam to osvežava pamćenje?

24 O. Da, mislim da ste u pravu. Mislim da je tako izvorno bilo
25 naslovljeno "snage kosovskih Albanaca."

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 143

1 P. I OVK je insistirala da se promeni u OVK?

2 O. Oni su to tražili. Nisu insistirali, ali su bili
3 zadovoljni zbog toga.

4 P. Vi ste rekli da je Ramush Haradinaj tamo bio 17. juna
5 1999, je li tako?

6 O. Da, jeste.

7 P. Da li je on ostao sve vreme tokom pregovora?

8 O. Pregovori na Kosovu su se održali 17-og uveče i potom 19-
9 og celog dana. Koliko se ja sećam, on je bio tamo sve vreme.

10 P. Mi imamo intervju koji je obavljen sa Ramushom
11 Haradinajem, u jednoj knjizi koju bih vam pokazao?

12 O. A, ona čuvena knjiga.

13 G. HALLING: [Prevod] Pogledajmo SPOE0053072, [kao što je
14 prevedeno] do 0053085-ET [kao što je prevedeno] i to je strana
15 SPOE00053082. To su stubci sa leve strane.

16 SVEDOK: [Prevod] Znam da je ovo neprimereno, ali vi me
17 niste pitali ko je bio, o čemu tamo nije bilo reči.

18 G. HALLING: [Prevod]

19 P. Izvolite.

20 O. Glavni štab i komandna struktura OVK, o tome nikada nije
21 bilo reči.

22 P. Ali, sve druge teme koje smo naveli su bile pokrenute na
23 razgovorima 17. juna?

24 O. One o kojima ste me pitali, jesu.

25 P. Sa leve strane, pogledajmo šta piše:

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 144

1 "Pogledajmo sada koji je bio po -- postupak za postizanje
2 sporazuma o transformaciji OVK."

3 Odgovor je bio:

4 "Prvi sastanci o transformaciji OVK su takođe održani u
5 Berishi. Sećam se jednog sastanka na kome John Reff, viši
6 komandant NATO-a, koji je došao iz Albanije, pod velikim
7 pritiskom je tražio da prihvatimo sporazum da se
8 demilitarizuje OVK tokom prvih 30 dana. To je značilo da
9 predamo oružje i uniforme u roku od 30 dana i da se vratimo
10 kući."

11 Onda mu je postavljeno još jedno pitanje, a sledeći
12 odgovor je, dodaje:

13 "Prvi izazov, bile su -- bili su razgovori usredsređeni
14 na razoružanje naoružanih grupa. Jakup Krasniqi je vrlo dobro
15 reagovao. Tražio je da se ne vode pregovori o sporazumu o
16 razoružanju" -- oprostite.

17 "Tražio je da nema razgovora o razoružanju albanskih
18 naoružanih grupa, već o Oslobodilačkoj vojsci Kosova, zato što
19 je to bila vojska. Naravno, reakcija Jakupa Krasniqija je
20 naišla na po -- na podršku svih nas."

21 Taj sastanak sa Johnom Riffom i sporazum o razoružanju,
22 da li to odgovara vašem sećanju događaja od 17. juna?

23 O. To je kako su na albanskoj strani kosovskih Albanaca
24 videli stvari, onoga što se desilo i o čemu je bilo reči 17.
25 juna. Kada je reč o 30 dana, ja se ne sećam da smo u prvoj

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 145

1 verziji govorili o "30 dana." To mi se čini nerealan rok za
2 razoružavanje vojske od 20.000 ljudi, za samo 30 dana, suviše
3 ambiciozno, ali možda grešim.

4 Kada je reč o albanskim naoružanim grupama, to je moja
5 greška kako sam to loše sročio. U početku kada sam pisao, ja
6 sam stavio naslov koji se odnosio na albanske naoružane grupe,
7 a oni su rekli, "Želimo da imamo odgovarajući naziv, jer se
8 radi o Oslobodilačkoj vojsci Kosova." I budući da smo govorili
9 o OVK mi smo se saglasili i rekli da, "Treba da budemo
10 precizni u formulaciji. Dakle, ne govorimo sada o nekoj
11 neimenovnoj grupi naoružani Albanaca, već govorimo o vama OVK
12 i vi se obavezujete na ovaj sporazum. Tako da smo spremni da
13 to prihvatimo." I on je to rekao, zato što je to bila vojska
14 sa svim onim što to sa sobom nosi. To je bila njegova --
15 njegovo viđenje.

16 I onda dalje, pitanje:

17 "Ko je bio na tom sastanku?"

18 Odgovor je:

19 "Svi komandanti zona i politička direkcija OVK glavnog
20 štaba, svi su prisustvovali sastanku, iako Hashim Thaçi je bio
21 odsutan. On nije bio na sastanku. Koliko je meni poznato, bio
22 je u Skoplju tog dana, na sastanku sa Jamesom Rubinom, u
23 pokušaju da se unaprede ovi pregovori, razgovori."

24 Vi ste rekli ranije danas da Hashim Thaçi nije bio tamo
25 17-og i da je bilo političkih predstavnika

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Svedok: John Duncan (Javna sednica)
Unakrsno ispituje g. Halling

Strana 146

1 O. Tako je.

2 P. Kada je reč o reakciji Jakupa Krasniqiја u vezi oružanih
3 albanskih grupa, i onome što ste vi napisali u svom prvom
4 nacrtu sporazuma, vi se sećate da je Jakup Krasniqi
5 intervenisao u tom smislu?

6 O. Da.

7 P. Danas vam je pokazan video snimak i sutra ćemo gledati
8 druge delove iz tog video snimka, ali samo da vas podsetim.
9 Danas vam je pokazan jedan snimak gde se vidi proslava nakon
10 pregovora?

11 O. Da.

12 P. I rekli ste da je to bilo vrlo važno u pregovorima koji
13 su vođeni i da su tu manje-više bili isti ljudi. Da li su
14 ljudi koje ste smatrali najbitnijim, svi bili na toj
15 svečanosti, banketu?

16 O. Mislim da je to bila nešto manja grupa ljudi, jer kao što
17 vidite na video snimku, bilo je jako puno ljudi u onoj
18 prostoriji. Ovde je bilo manje sada. Ramush je bio tamo, Remi,
19 bilo je neki dvanaestak ljudi oko stola, možda malo više
20 četrnaestoro, ali na pregovorima je učestvovalo više ljudi.
21 Sad, kako su ovi bili izabrani, ne mogu vam reći.

22 G. HALLING: [Prevod] Časni sude, vidim koliko je sati.
23 Možemo se zaustaviti za danas ovde.

24 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] [nije uključio
25 mikrofona]. Nemojte ni sa kim izvan sudnice govoriti o sadržaju

Specijalizovana veća Kosova - Osnovni sud

Proceduralna pitanja (Javna sednica)

Strana 147

1 svog iskaza. Vidimo se sutra u 9:00h ujutru. Hvala vam što ste
2 danas došli i svedočili.

3 SVEDOK: [Prevod] Hvala.

4 [Svedok napušta sudnicu]

5 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Izvolite.

6 G. ELLIS: [Prevod] Samo bih hteo da pitam, kada je reč o
7 sutrašnjem danu, kada imamo dokumente koji su izvorno na
8 albanskom ili ukoliko imamo prevod na albanskom, zamolio bih
9 da se prikaže i verzija na albanskom kako bi g. Krasniqi koji
10 ne razume engleski mogao da prati.

11 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Hvala. To se može
12 učiniti.

13 G. HALLING: [Prevod] Tako ćemo postupiti.

14 PREDSEDAVAJUĆI SUDIJA SMITH: [Prevod] Vidimo se sutra
15 ujutru u 9:00h

16 --- Sednica se završava u 16:29 časova

17

18

19

20

21

22

23

24

25